

Grupa Zagrebački holding

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

ZAGREBAČKI
HOLDING

Sadržaj

O nama	4
Pokazatelji poslovanja	6
Ključni financijski pokazatelji poslovanja	8
Pismo predsjednice Uprave	10
Uvod	12
Profil Grupe	21
Korporativno upravljanje	27
Organi Grupe	28
Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	32
Izvešće posloводства i analiza poslovanja	38
Korporativna odgovornost i održivost	38
Aktivnosti istraživanja, razvoja i zaštite okoliša	46
Očekivani budući razvoj Grupe	53
Analiza poslovanja	55
Konsolidirani godišnji financijski izvještaji za godinu završenu na 31. prosinca 2016. godine zajedno s Izvešćem neovisnog revizora	69

O nama

“Djelatnosti Zagrebačkog holdinga od životnog su značaja za grad Zagreb, što nas čini osobito odgovornima za kakvoću življenja društvene zajednice u kojoj djelujemo.”

Zagrebački holding osnovan je 2006. godine prema Zakonu o trgovačkim društvima i u 100-postotnom je vlasništvu Grada Zagreba. Nastao je prijenosom poslovnih udjela 22 trgovačka društva u vlasništvu Grada Zagreba na trgovačko društvo Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., koje preuzima ulogu holdinga, a 2007. godine mijenja ime u Zagrebački holding d.o.o.

Nakon daljnjih statusnih promjena, Grupa Zagrebački holding danas obuhvaća društvo Zagrebački holding d.o.o., unutar kojeg se nalazi 16 podružnica, osam povezanih društava i jednu zdravstvenu ustanovu.

DJELATNOSTI HOLDINGA GRUPIRANE SU U ČETIRI POSLOVNA PODRUČJA:

- komunalne djelatnosti
- prometne djelatnosti
- tržišne djelatnosti
- energetske djelatnosti

Poslovno područje komunalnih djelatnosti obuhvaća usluge opskrbe pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, održavanje groblja i krematorija te prijevoz pokojnika

U poslovno područje prometnih djelatnosti ulaze usluge prijevoza putnika u javnom prometu i organizacija prometa u mirovanju.

Tržišne djelatnosti obuhvaćaju usluge upravljanja i održavanja zgrada, prodaju stanova i poslovnih prostora, izdavačku i izložbenu djelatnost, usluge autobusnog kolodvora, organizaciju putovanja, odmora djece i mladih, ugostiteljstvo i turizam, skladištenje, čuvanje robe, parkiranje teretnih vozila i usluge Slobodne zone Zagreb, vanjsko oglašavanje, organizaciju sajmova i kongresa, građenje, projektiranje i nadzor i druge.

Kao posebna djelatnost može se izdvojiti djelatnost Gradske ljekarne Zagreb koja je po svom statusu zdravstvena ustanova na koju se odnose posebni propisi.

Također, u sklopu holdinga djeluju i tvrtke koje obavljaju energetske djelatnosti i pružaju usluge distribucije i opskrbe plinom te proizvodnju električne energije iz deponijskog plina.

Temeljna zadaća Holdinga je učinkovito i trajno obavljanje komunalnih djelatnosti uz maksimalnu zaštitu okoliša i zaštite javnog interesa lokalne zajednice. Osnovni standardi pružanja tih usluga definirani su zakonom te ostalim brojnim aktima. Svjesni odgovornosti prema građanima Zagreba, kontinuirano ulažemo u unaprjeđenje kvalitete javnih usluga, uz poštivanje načela održivog razvoja, čime su standardi života u gradu Zagrebu osjetno viši nego u ostalim gradovima Republike Hrvatske.

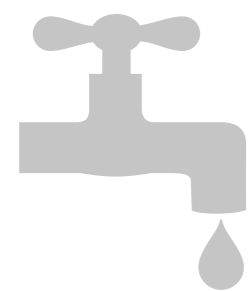
Istodobno unutar društva promičemo socijalni dijalog, a svojim radnicima omogućujemo stjecanje novih naprednih znanja i vještina.

Povećanjem kvalitete i opsega javnih usluga na dobrobit građana, gospodarstva i lokalne uprave i samouprave Grada Zagreba, podižući standard građana, konkurentnost gradskog gospodarstva, kao i reputaciju grada Zagreba u odnosu na druge gradove realiziramo i viziju grada Zagreba kao mjesta ugodnog, organiziranog i zdravog življenja, gdje je Zagrebački holding primjer izvrsnosti u pružanju javnih usluga te pokretač, promicatelj i nositelj poslovnog razvoja Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

24 SATA DNEVNO na usluzi građanima

2016. u brojkama

57.018.467 m³

isporučene vode potrošačima

15.512.385

prodanih karata ZET-a

276

tramvaja

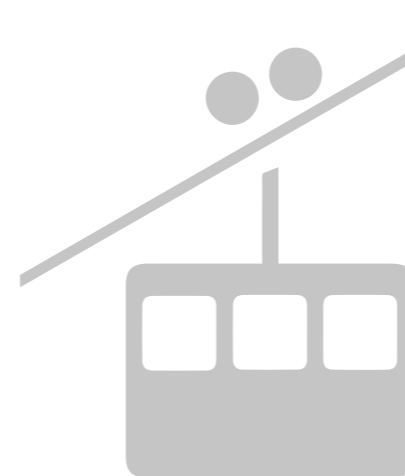
403

autobusa

11.747.256 m²

održanih parkovnih površina

40.448.929

ukupan broj prijeđenih kilometara autobusima, tramvajima, uspinjačom i vozilima za prijevoz osoba s invaliditetom i osnovnoškolske djece

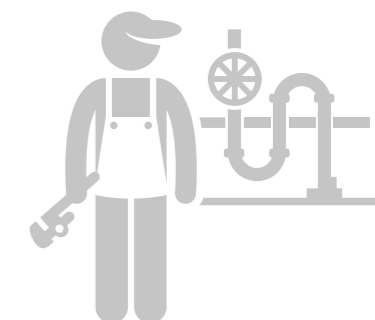
3.921.476.993 kWh

distribuirane količine prirodnog plina

44.538

spremnika za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada

19.006.584 kWh

proizvedeno električne energije iz odlagališnog plina na mTEO postrojenju

10.394

zaposlenika

245.000

proizvedeno tona asfalta

2.500

kilometara cesta koje redovno održavamo

Ključni financijski pokazatelji poslovanja

prihodi od prodaje **3.842.428.098 kn** 2015. 3.911.030.153 kn

EBIT **193.663.267 kn** 2015. 217.296.846 kn

EBITDA **741.803.437 kn** 2015. 765.501.768 kn

Omjer neto duga i kapitala **46,6%** 2015. 55,2%

Omjer ukupnih prihoda i rashoda **102,1%** 2015. 102,7%

Pokazatelj samofinanciranja **40,9%** 2015. 39,7%

Udjel troškova osoblja u ukupnim poslovnim rashodima **33,2%** 2015. 30,3%

Primjer ušteta uz pozitivan učinak na okoliš

Reciklažom građevinskog otpada, podružnica Zagrebačke ceste u 2016. godini proizvela je **170.876 tona** nasipnog materijala, koji zadovoljava sve zahtjeve kakvoće uz pozitivan učinak na okoliš i štednju prirodnih resursa. Istodobno je u asfaltnom postrojenju Podružnice (na fotografiji AP Rakitje) proizvedeno **26.580 tona** asfaltnih mješavina, koje u sebi sadrže reciklirani materijal, čime je ostvarena značajna ušteta na troškovima utrošenih sirovina i materijala, a manji su i troškovi zbrinjavanja frezane mase.

Pismo predsjednice Uprave

Poslovna godina koja je iza nas u brojnim segmentima poslovanja Grupe Zagrebački holding predstavlja svojevrsnu prekretnicu. Najvažniji poslovni događaj u 2016. godini je dovršetak refinanciranja obveznica. Osigurane jamstvom Grada Zagreba, obveznice Zagrebačkog holdinga pobudile su interes investitora koji je snažno nadmašio ponuđenih 1,8 milijardi kuna, rezultirajući potražnjom koja je premašila 3 milijarde kuna. Taj uspjeh ujedno predstavlja povijesnu transakciju na hrvatskom tržištu kapitala i praćen je iznimnim priznanjem hrvatske investitorske javnosti. Dobar poslovni smjer potvrdila je i renomirana međunarodna rejting agencija Standard & Poor's, poboljšavajući izgled Zagrebačkog holdinga čak tri puta uzastopce.

No u osnovi našeg poslovanja su ljudi, i to s jedne strane više od milijun korisnika, a s druge strane naši zaposlenici, koji su 24 sata dnevno, sve dane u godini, u svim vremenskim uvjetima na usluzi Zagrepčanima i svima koji dolaze u grad. Zahvaljujući brojnim službama i zaposlenima, grad živi punim životom tijekom cijele godine, čime se ostvaruje glavni strateški cilj poslovanja Grupe – pružanje kvalitetnih i pouzdanih javnih usluga i dobara. Usluge koje pružamo od javnog su interesa i njihova kvaliteta izravno utječe na standard naših sugrađana, što nas čini posebno odgovornima. U 2016. godini nastavili smo sa započetim procesima te smo pokrenuli i neke nove. Pozivni centar od 1. rujna dostupan je 24 sata na dan sve dane u godini. Pozivom na samo jedan broj mogu se saznati odgovori na upite o svim uslugama Grupe. Kako bi usluge učinili dostupnijima, omogućena je legalizacija svih protupravno izvedenih priključaka na vodoopskrbnu i kanalizacijsku mrežu, a uz potporu Grada potiče se daljnje priključenje novih korisnika. Socijalno ugroženim građanima omogućeno je sklapanje sporazuma o obročnoj otplati duga. Na taj način, Grupa se profilira kao istinski servis građana.

Posebna nastojanja usmjerena su prema poticanju i razvoju ekološke svijesti. Odvoz glomaznog otpada iz domaćinstava realizira se dva puta godišnje uz prethodno generiranje zahtjeva, povećan je broj zelenih otoka za 151% (sa 242 na 607). Broj spremnika za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada također je povećan i to za 382% ili 35.296 spremnika, tijekom godine je otvoreno pet mobilnih reciklažnih dvorišta, a započeli su radovi na izgradnji još jednog. Sve te mjere rezultirale su i povećanjem odvojeno sakupljenih količina otpada za 25% u odnosu na 2015. godinu.

U 2016. godini članica Grupe, Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., sklopila je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za izgradnju ma-

gistralnog vodoopskrbnog cjevovoda Aleja Bologne-Lisičina. Od ukupno 22,7 milijuna kuna, kolika je vrijednost projekta, 64,4% sufinancirat će se sredstvima EU fonda, 25,6% sredstava sufinancirat će Hrvatske vode, a preostalih 10% Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Do 31. prosinca 2016. ostvareno je 13,7 milijuna kuna iz Kohezijskog fonda i 5,5 milijuna kuna sredstava Hrvatskih voda.

Jedan od kapitalnih projekata – bazenski kompleks Svetice uspješno je završen i predan Gradu na upravljanje, a otvorena je i prva faza radova na izgradnji 608 stanova u naselju Podbrežje. Nakon osam godina stanke, na Zagrebačkom velesajmu, uz druge respektabilne manifestacije, održan je međunarodni sajam automobila, a uz Zagreb Auto Show brojne posjetitelje okuplja i tradicionalni Floraart.

Ove godine društvo Zagrebački holding d.o.o. će po prvi puta dobrovoljno objaviti samostalni nefinancijski izvještaj ili izvještaj o društveno odgovornom poslovanju, odnosno o utjecaju poslovanja na društvo i okoliš. Predanost društveno odgovornom poslovanju i održivosti društva, rezultat je višegodišnjeg rada zaposlenika i strateške opredijeljenosti vodstva društva.

Uvažavajući načela korporativnog upravljanja i održivog razvoja, te svjesni činjenice da je naša kvalitetna usluga ujedno najbolja prezentacija Zagrebačkog holdinga i grada Zagreba, i u 2017. godini nastavljamo sa započetim procesima te ostajemo predani ispunjenju naše misije: omogućiti Zagrepčanima i lokalnoj zajednici zdrav, ugodan i siguran urbani život - svaki dan.

**PREDSJEDNICA
UPRAVE**

Ana Stojić Deban

Uvod

Grupa Zagrebački holding (dalje u tekstu: Grupa), koju čine Zagrebački holding d.o.o., ovisna društva i ustanova, 2016. godinu završila je s dobiti nakon oporezivanja od 74,9 milijuna kuna, što predstavlja za 46,1 milijun kuna lošiji rezultat u odnosu na 2015. godinu. Lošiji rezultat posljedica je odluke Hrvatske energetske regulatorne agencije iz prosinca 2015. godine, kojom su za 38% smanjene tarifne stavke za distribuiranu količinu plina (Ts1) od 1. siječnja 2016. godine. Uz navedeno, od 1. travnja 2016. godine stupila je na snagu Odluka Hrvatske energetske regulatorne agencije o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom (za kategoriju kupaca "kućanstvo") za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2016. godine kojom je utvrđeno da se značajno smanjuje trošak dobave plina za javnu uslugu (za 25%), što je uzrokovalo smanjenje krajnje cijene plina za oko 20%.

Kodeksom korporativnog upravljanja, kojega Skupština Društva donosi u svibnju 2016. godine, nakon što su ga prethodno usvojili Uprava i Nadzorni odbor, utvrđena je obveza uspostavljanja, održavanja i daljnjeg unaprjeđenja visokih standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti. Isti se akt donosi s ciljem još učinkovitijeg poslovanja i odgovornog upravljanja resursima, koji su u funkciji razvoja organizacije, a u interesu korisnika komunalnih i javnih usluga, građana grada Zagreba općenito, te svih ostalih interesno-utjecajnih skupina. Odrednice Kodeksa definiraju cjelovito upravljanje mehanizmima kojima se osigurava strateško planiranje i realizacija ciljeva, obuhvaćajući procese odlučivanja, procedure i alate koji se u odgovornom poslovanju koriste, kao i sustav vrednovanja, odnosno evaluacije. Načela i postupanja prema Kodeksu smatraju se smjernicama za sve sastavnice Grupe.

U 2016. godini donesen je srednjoročni plan za razdoblje od pet godina. Planom su utvrđeni ciljevi i prioriteta razvoja Grupe do 2021. godine, dok su razvojnom strategijom definirane mjere kojima će se do 2021. godine osigurati povećanje kvalitete usluge, jačanje razvoja i rasta te uspostavljanje održivog dugogodišnjeg poslovanja.

Ispunjavajući svoju misiju, Grupa se intenzivno u 2016. godini profilira kao servis građana i organizacija proaktivnog djelovanja, uključujući se sve intenzivnije u društveni život zajednice, razvijajući interaktivne komunikacijske principe i modelirajući usluge prema potrebama korisnika. Osigurava se kontinuirana informacijska i promptna operativna podrška korisnicima kroz jedinstveni centar, što predstavlja stvaranje platforme za suvremeno upravljanje odnosima s korisnicima.

U 2016. godini najznačajniji događaji odnosili su se na aktivnosti usmjerene na:

Upravljanje odnosima s korisnicima - građanima

Upravljanje odnosima s Gradom Zagrebom

Upravljanje odnosima s gospodarstvom

Financijsko restrukturiranje

Investicije

Odnose sa zaposlenicima

Zagrebački holding, podružnica Zagrebačke ceste u 2016. godini obnovila je strojni park s tri nova stroja za ugradnju asfalta i pet valjaka.

Upravljanje odnosima s korisnicima - građanima

■ Podružnica Čistoća je od 1. studenoga 2015. godine uvela novi način obračuna javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada, koji se temelji na volumenu spremnika, umjesto dosadašnjeg obračuna po četvornom metru stambene površine. Usluga se obračunava sukladno sljedećoj formuli: ukupni volumen spremnika (lit) x broj mjesečnih odvoza x naknada po litri (0,09622 kn/lit) = iznos računa (kn bez PDV). Na ukupni iznos naknade svim korisnicima je odobren popust kao dodatni poticaj u svrhu bržeg ostvarivanja ciljeva gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu.

Novi način obračuna omogućio je plaćanje manje naknade uz istodobno zadržavanje standarda kvalitete pružene usluge.

Uz navedeno, od 1. kolovoza 2016. godine smanjen je broj odvoza miješanog komunalnog otpada u gradu Zagrebu, pa se sada odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja u 84% grada dva puta tjedno, u 7% grada jedan put tjedno a u 9% grada kao i ranije tri puta tjedno (centar grada).

U 2016. godini Zagrebački holding d.o.o. provodio je Odluku o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Sl.gl. GZ 23 /2016.) kroz:

- povećanje broja zelenih otoka (u odnosu na 2015. godinu broj zelenih otoka u 2016. godini je povećan za 365 zelenih otoka),
- uvođenje pet mobilnih reciklažnih dvorišta, početak izgradnje jednog (na lokaciji u Klari) i priprema za izgradnju još dva klasična reciklažna dvorišta (na lokacijama Žitnjak i Sesvete),
- podjelu posuda i spremnika korisnicima usluga odvoza komunalno miješanog otpada za odvojeno prikupljanje otpada čime su sakupljene količine odvojenog prikupljenog otpada u 2016. godini za 25% veće u usporedbi na prethodnu godinu.

■ U cilju unaprjeđenja komunikacije s građanima, korisnicima usluga, Pozivni centar Zagrebačkog holdinga od 1. rujna dostupan je 24 sata dnevno sve dane u godini. Podsjećamo, Pozivni centar otvoren je u kolovozu 2015. godine, s ciljem poboljšanja dostupnosti informacija korisnicima usluga vezanih za, tada aktualan, novi način obračuna javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada. Uz navedeno, korisnicima su bile dostupne i informacije o uslugama vezanim uz račun jedinstvena uplatnica te javni gradski prijevoz.

Tijekom 2016. godine u Pozivni centar integrirana je komunikacija većine ostalih podružnica i ovisnih društva, kako bi našim korisnicima sve informacije bile dostupne na jednom broju: 072 500 400.

+5

mobilnih reciklažnih dvorišta

+365

zelenih otoka

jedan novi zeleni otok dnevno

+35.296

spremnik za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada

25%

više odvojeno sakupljenih količina otpada

072 500 400

samo jedan broj za sve informacije o Zagrebačkom holdingu 24/7

Upravljanje odnosima s Gradom Zagrebom

■ Grad Zagreb je osnivač i 100%-tni vlasnik Zagrebačkog holdinga te je, shodno tome, naše poslovanje primarno usmjereno na povećanje kvalitete i opsega javnih usluga na dobrobit građana, gospodarstva, lokalne samouprave i Grada Zagreba. Krajnji cilj je povećanje standarda građana, konkurentnost gradskog gospodarstva, kao i pozitivni utjecaj na reputaciju grada Zagreba u odnosu na druge gradove. Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, Grad Zagreb je u 2016. godini snažno podupirao aktivnosti Grupe Zagrebački holding, poput pokroviteljstva i izravne financijske potpore organizaciji Zagreb Auto Showa, a koje su imale velik značaj, kako za turističku promidžbu grada tako i za gospodarstvo.

Upravljanje odnosima s gospodarstvom

■ Uz već spomenuti Zagreb Auto Show, priredbu podružnice Zagrebački velesajam koja se snažno odrazila i na gospodarstvo grada Zagreba te na tržište motornih vozila, u 2016. godini podružnica Robni terminali Zagreb pustila je u rad kontejnerski depo na Jankomiru.

Uvođenjem nove tržišne usluge: prijema, skladištenja i daljnje otpreme kontejnera, Grad Zagreb i Republika Hrvatska pozicionirane su na mapu kontinentalnih kontejnerskih depoa.

Odnosi sa zaposlenicima

■ Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. je sindikatima koji djeluju u društvu u 2015. godini predložila pristupanje sklapanju novog kolektivnog ugovora koji bi, kao pročišćeni tekst, sadržavao odredbe dosadašnjeg Temeljnog kolektivnog ugovora sa svim dodacima, a koji bi se mogao i sadržajno osuvremeniti i prilagoditi današnjim potreba-

ma poslovanja i pravnoj regulativi. Uz navedeno, Zagrebački holding d.o.o. je izradilo Jedinstveni katalog radnih mjesta s ciljem racionalizacije troškova osoblja i veće mobilnosti radnika. Budući da sindikati koji djeluju unutar društva nisu dostavili svoje očitovanje o spremnosti i volji za pokretanje postupka kolektivnog pregovaranja dostavljanjem pisanog sporazuma o reprezentativnosti potpisanog od svih sindikata koji djeluju u društvu, odnosno odluke o reprezentativnosti sindikata, kao niti pisanu obavijest o pregovaračkom odboru istih, Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. je 22. travnja 2016. godine donijela odluku o otkazivanju Temeljnog kolektivnog ugovora.

No, kako je pravomoćnom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske presuđeno da je otkaz Temeljnog kolektivnog ugovora nezakonit, s ciljem realizacije prethodno navedenoga, Zagrebački holding d.o.o. je ponovno pozvalo sve sindikate koji kod društva djeluju da obavijeste društvo o pregovaračkom odboru sindikata, a kako bi se mogli pokrenuti kolektivni pregovori. Tim bi se pregovorima, među ostalim, umanjio trošak za zaposlene radnike koji je značajno porastao tijekom 2016. godine, zbog isteka primjene Dodatka V. Temeljnog kolektivnog ugovora u dijelu u kojem su božićnica i regres bili utvrđeni u neoporezivim iznosima, pa su se tijekom 2016. godine isplaćivali iznosi od 2.884,87 kuna za svako pojedino pravo.

Navedenim kolektivnim pregovorima Zagrebački holding d.o.o. će nastaviti pronaći rješenje koje bi bilo odgovarajuće ugovornim stranama, odnosno ono koje bi održalo postojeću razinu prava radnika, pa tako i materijalnih prava radnika, a kojim bi se, pritom, smanjio trošak društva za zaposlene radnike, odnosno isti sveo na prihvatljivu razinu.

Zagrebački holding, podružnica Robni terminali Zagreb u 2016. godini pustila je u rad kontejnerski depo i time pozicionirala Grad Zagreb i Republiku Hrvatsku na mapi kontinentalnih kontejnerskih depoa.

U 2016. završen je jedan od kapitalnih projekata - bazen Svetice, koji je predan Gradu na upravljanje. Na gotovo 10.000 m² građanima su na raspolaganju tri bazena, wellness centar te brojna sportska igrališta.

Zagreb Auto Show održan je od 5. do 10. travnja 2016. pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske te uz potporu Grada Zagreba i Turističke zajednice Grada Zagreba.

Angažirani su svi raspoloživi kapaciteti Zagrebačkog velesajma, te je 440 izlagača iz 33 zemlje smješteno na 70.000 m², u 14 paviljona i na otvoreni prostor. Atraktivnim sadržajima i brojnim novitetima pobudio je velik interes javnosti.

Tijekom 6 dana Salon je obišlo 141.555 posjetitelja, a neke auto-kuće prodale su i sva izložbena vozila.

Salon je pratilo i 428 akreditiranih novinara iz Hrvatske i inozemstva.

Sljedeći Zagreb Auto Show održat će se 2018. godine.

Zagreb Auto Show posjetila je i predsjednica Republike Hrvatske, Kolinda Grabar Kitarović (na fotografiji u društvu gradonačelnika Grada Zagreba, Milana Bandića i predsjednice Uprave Zagrebačkog holdinga, Ane Stojić Deban, na izložbenom prostoru Rimac Automobili uz Concept_S, hiper-sportski automobil na električni pogon).

Financijsko restrukturiranje

■ Najvažniji poslovni događaj za Grupu, koji je započeo u studenom 2015. godine te okončan u srpnju 2016. godine, je refinanciranje obveznica s niskom kamatnom stopom, kao rezultat dugoročne strategije razduživanja koja je uključivala refinanciranje po nižoj kamatnoj stopi te smanjenje izloženosti valutnom riziku. Interes za novom sedmogodišnjom kunkskom obveznicom Zagrebačkog holdinga, osiguranom jamstvom Grada Zagreba, snažno je nadmašio ponudu rezultirajući potražnjom koja je premašila 3 milijarde kuna iako je ponudeno 1,8 milijardi kuna.

Uspjeh izdanja očituje se i u premiji koju je Zagrebački holding ostvario na referentni prinos državne obveznice, koja je značajno niža u odnosu na premije drugih europskih gradova. Ključan doprinos uspješnosti izdanja proizlazi iz financijske snage i gospodarskog razvoja Grada Zagreba, koji je sa solidarnim jamstvom podržao novo izdanje Zagrebačkog holdinga.

Sveukupno je čak 59 investitora sudjelovalo u izdanju kunkskih obveznica Zagrebačkog holdinga, od čega je bilo 29 obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova, 11 banaka, 6 investicijskih fondova, a ostatak potražnje činile su osiguravajuće kuće, pravne i fizičke osobe te jedna međunarodna financijska institucija. Zadovoljstvo ovakvom strukturom investitora je tim veće jer je jedan od ciljeva ovog izdanja bio i doprinos razvoju domaćeg tržišta kapitala.

Usporedno s novim izdanjem obveznica, odvijala se i transakcija prijevremenog otkupa euroobveznica Zagrebačkog holdinga. U tom je procesu društvo uspjelo otkupiti 48,8% euroobveznica, a preostali neotkupljeni iznos euroobveznica, društvo će otkupiti u 2017. godini.

Investicije

■ Grupa je u 2016. godini realizirala ukupno 251 milijun kuna investicija, od kojih je 16,5% financirano sredstvima fondova Europske unije.

Potvrda uspješnosti poslovanja

■ U 2016. godini dvije rejting agencije su ocjenjivale kreditni rejting Grupe Zagrebački holding, Standard and Poors i Moody's. Agencija Moody's je svoje izvješće kreditnog rejtinga Grupe Zagrebački holding objavila 14. ožujka 2016. godine u kojem je snizila kreditni rejting Zagrebačkog holdinga sa Ba2 na Ba3 s negativnim izgledima, u skladu sa snižavanjem kreditnih rejtinga Državi i Gradu Zagrebu. U svom zadnjem izvješću od 16. ožujka 2017. godine, agencija Moody's je potvrdila rejting Zagrebačkog holdinga (Ba3) promijenivši izgled iz negativnih u stabilne.

Agencija Standard & Poor's je u svom izvješću od 22. srpnja 2016. godine posebno istaknula poboljšanje likvidnosti te je poboljšala kreditni rejting iz dosadašnjeg rejtinga B+ u BB-, radi poduzetih mjera i uloženi napora za poboljšanje financijskog položaja i likvidnosti. Dana 29. prosinca 2016. godine, agencija Standard & Poor's poboljšala je izgled Zagrebačkog holdinga ocijenivši ih stabilnim uz zadržavanje ocjene BB-. Treća je to uzastopna korekcija kreditnog rejtinga nabolje, što dodatno potvrđuje dobar poslovni smjer Zagrebačkog holdinga. Izgledi su, među ostalim, poboljšani i zbog uspješnog refinanciranja obveznica, stabiliziranja odnosa kreditne zaduženosti i operativne dobiti te daljnje podrške Grada Zagreba, čiji su izgledi, kao i oni Republike Hrvatske, također ocijenjeni stabilnima.

Tržište kapitala

Zagrebački holding uspješno izdao obveznice u iznosu od 1.8 milijardi kuna

15/07/2016 • lider.media

U srijedu je zatvorena knjiga upisa za novo izdanje obveznica Zagrebačkog holdinga. Interes za novom 7-godišnjom kunkskom obveznicom, osiguranom jamstvom Grada Zagreba, snažno je premašilo ponudu rezultirajući ukupnom potražnjom od više od 3 milijarde kuna, što dokazuje veliki interes domaće investicijske javnosti. Ujedno, takva potražnja je i dokaz podrške domaćeg tržišta kapitala kvalitetnim izdavateljima kakav je Zagrebački holding.

– Ponosni smo da je ovo najveće korporativno izdanje obveznica na tržištu kapitala s najširoom bazom institucionalnih investitora i za naglasiti je da ćemo sredstvima prikupljenim novim izdanjem otkupiti 150 milijuna eura koje smo izdali 2007., što je izvrstan rezultat s obzorom da je postojeća obveznica u eurima, a nova u kunama, istaknula je Ana Stojić Deban - predsjednica Uprave Zagrebačkog holdinga.

Izvor • lider.media

LIDER

Nova obveznica imat će kamatnu stopu od 3.875%, što je znatno smanjenje od kamatne stope koju imaju postojeće euroobveznice Zagrebačkog holdinga, a koja iznosi 5.5%, te predstavlja najnižu kamatnu stopu po kojoj se neko poduzeće ili grad zadužilo na navedeni rok na hrvatskom tržištu kapitala. Uspjeh je utoliko veći ako se usporedi premija koju je Holding ostvario na referentni prinos državne obveznice koja je značajno niža u odnosu na premije drugih europskih gradova (a gradovi imaju još niži rizik od društava u vlasništvu gradova, kao što je Zagrebački holding. Znatno doprinos uspješnosti izdanja proizlazi i iz financijske snage i gospodarskog razvoja Grada Zagreba, koji je sa solidarnim jamstvom podržao novo izdanje Zagrebačkog holdinga.

U strukturi potražnje provedenog izdanja bila je vidljiva snažna potražnja svih kategorija investitora. Ukupno je na primarnom tržištu sudjelovalo 59 investitora, a prednjačili su obvezni i dobrovoljni mirovinski fondovi (29), banke (11), investicijski fondovi (6), pravne i fizičke osobe te jedna međunarodna financijska institucija. Za naglasiti je da ovo izdanje nije samo povijesno u smislu veličine izdanja na hrvatskom tržištu kapitala, već i u smislu podizanja standarda i kvalitete hrvatskih korporativnih izdavatelja.

Ulogu zajedničkih agenata novog izdanja imale su Privredna banka Zagreb i Zagrebačka banka.

**59 investitora
sudjelovalo je u izdanju
kunkskih obveznica
Zagrebačkog holdinga**

**Agencija
Standard & Poor's
tri puta uzastopno
korigirala je kreditni
rejting Zagrebačkog
holdinga na bolje**

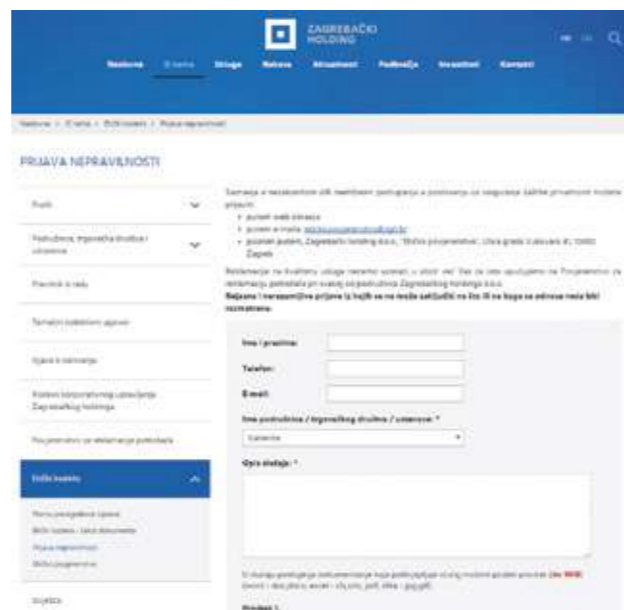
Politika nulte tolerancije koruptivnog ponašanja

U Grupi se politika nulte tolerancije koruptivnog ponašanja u 2016. godini provodila radom na jačanju sustava unutarnjih kontrola, kontinuiranom implementacijom revizijskih preporuka Službe za unutarnju reviziju i kontrolu Zagrebačkog holdinga d.o.o., te provedbom aktivnosti preporučenih od strane Državnog ureda za reviziju u reviziji učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevара.

Pored funkcionalnog rada Etičkog povjerenstva, Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. je u prosincu 2015. godine imenovala Odbor za nepravilnosti, čija je zadaća provoditi institucionalne poslovne procese utvrđivanja i trajnog otklanjanja mogućeg nepravilnog, neprofesionalnog ili nezakonitog rada u društvu.

Društvo Zagrebački holding d.o.o. je obveznik primjene Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava, kao i Zakona o fiskalnoj odgovornosti, a predsjednica Uprave društva svojom Izjavom o fiskalnoj odgovornosti jamči učinkovitost sustava unutarnjih kontrola, te osigurava kontinuirano metodološko upravljanje rizicima i otklanjanje unutarnjih slabosti i nepravilnosti.

Zaštita okoliša i očuvanje prirodnih resursa jedan je od osnovnih prioriteta Grupe, što je vidljivo i u sve većem broju certifikata kvalitete koje podružnice Zagrebačkog holdinga d.o.o. i ostala društva Grupe posjeduju: ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, OHSAS 18001, ISO 22000 kao i druge posebne certifikate i standarde svojstvene različitim djelatnostima Grupe.

Svi korisnici usluga, poslovni partneri i zaposlenici Grupe, uz osiguranje zaštite privatnosti, pisanim ili elektroničkim putem Etičkom povjerenstvu mogu prijaviti nezakonito i/ili neetično postupanje u poslovanju.

Obrazac za prijavu dostupan je i na našoj web stranici, gdje se javno objavljuju sve informacije te su dostupna poslovna kao i ostala izvješća, pravilnici i ostalo.

Naši zaposlenici

Društveno odgovorno poslovanje

Grupa posebnu pažnju pridaje društveno odgovornom poslovanju, a nadasve povećanju zadovoljstva korisnika uslugama Grupe. Društveno odgovorno poslovanje pomaže u izgradnji ugleda te motivira radnike da dugoročno rade na poslovnom razvoju, a sve u cilju ostvarivanja zadanih i usvojenih planova Grupe.

Zagrebački holding pomaže

U suradnji s Gradskim društvom Crveni križ Zagreb, u 2016. godini organizirane su dvije humanitarne akcije za Socijalni dućan, tijekom kojih su zaposlenici Zagrebačkog holdinga prikupili gotovo dvije tone hrane, više od tisuću komada kozmetičkih proizvoda te oko šest tisuća kuna.

Zagrebački holding na manifestaciji Noć muzeja

Društvo je tradicionalno pokrovitelj manifestacije "Noć muzeja", organizacijom izvanrednog prijevoza na tzv. muzejskim linijama. U povodu obilježavanja 10 obljetnice djelovanja, Zagrebački holding se 2016. godine aktivno uključio u manifestaciju organizacijom izložbe "Zagreb kakav je negdar bil". Na nešto više od 2.500 četvornih metara prostora na Zagrebačkom velesajmu, 29. siječnja našim sugrađanima i ostaloj javnosti po prvi puta na jednome mjestu predstavili smo povijest svih naših djelatnosti. Izložbu su s mnogo ljubavi i truda pripremili zaposlenici Zagrebačkog holdinga, uz potporu Uprave Društva. Prema procjenama, izložbu Zagrebačkog holdinga posjetilo je tijekom te jedne noći oko 7.000 naših sugrađana.

Potpura programima UNICEF-a

Društvo ulaže značajna sredstva u realizaciju projekata od općeg interesa i putem donacija i sponzorstava. Među njima ističemo potporu aktivnostima UNICEF-a Hrvatska, u kojima Zagrebački holding, kao partner projekta, omogućuje slanje letaka uz svoje račune s pozivom za donacijom programima UNICEF-a. Tijekom protekle četiri godina, koliko traje ova suradnja, UNICEF je na ovaj način od donacija građana prikupio oko 740.000 kuna, od kojih je samo u 2016. godini prikupljeno 370.000 kuna.

Profil Grupe

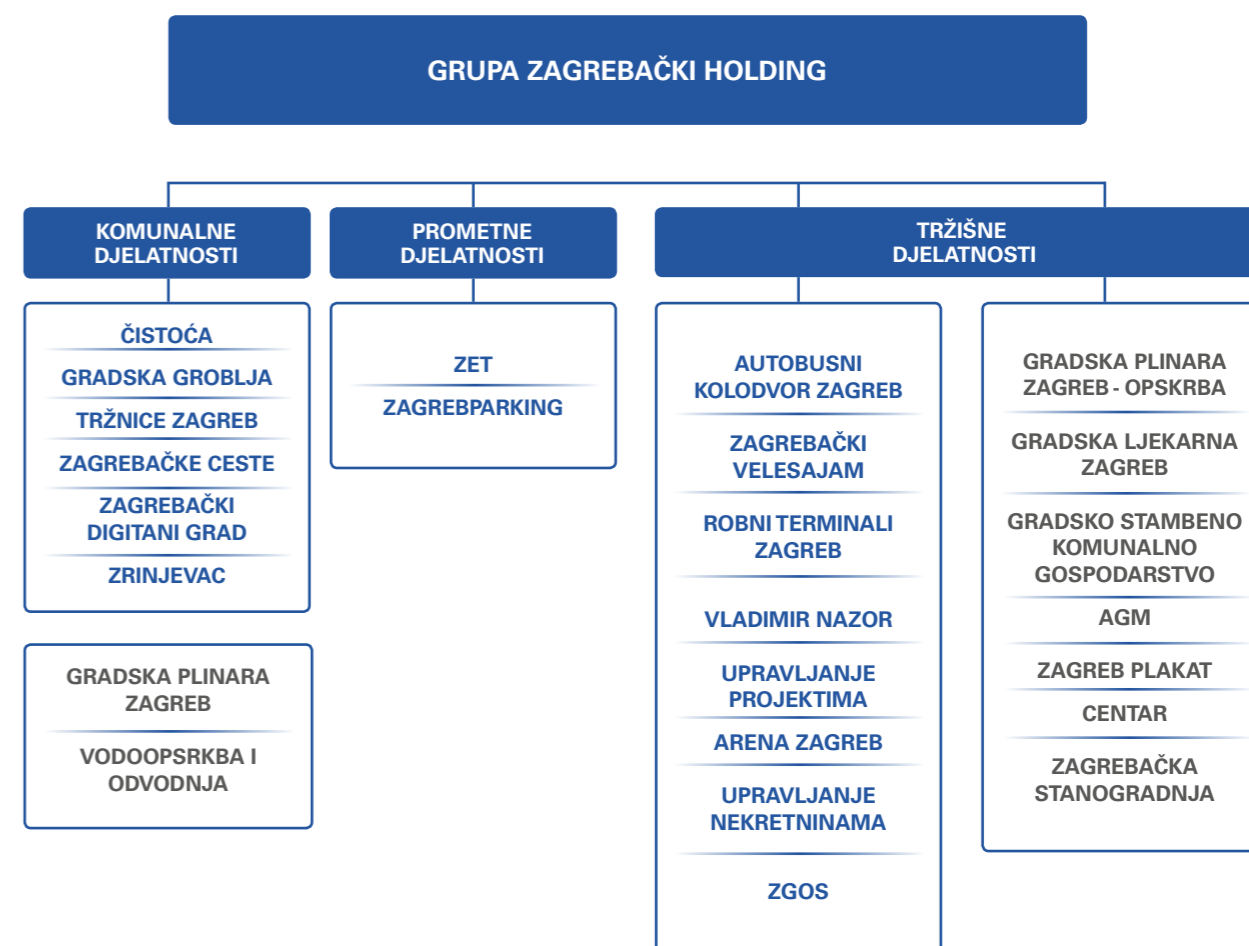
Trgovačko društvo Zagrebački holding d.o.o. je osnovano u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima 2006. godine kao Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. U siječnju 2007. godine mijenja naziv u Zagrebački holding d.o.o. i u 100%-tnom je vlasništvu Grada Zagreba. Društvo se 31. prosinca 2016. godine sastojalo od 16 podružnica u kojima se obavljaju djelatnosti bivših gradskih trgovačkih društava. Sjedište Društva je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 41. Društvo je na 31. prosinca 2016. godine imalo u vlasništvu 8 trgovačkih društava i ustanovu, koji zajedno čine Grupnu Zagrebački holding.

Pregled sastavnica, ustrojstvenih oblika i djelatnosti Grupe daje se u tabličnom prikazu i organigramu u nastavku.

Redni broj	Naziv	Osnovna djelatnost
Podružnice društva Zagrebački holding d.o.o.		
1.	Gradska groblja	Pogrebne i srodne djelatnosti
2.	Čistoća	Održavanje čistoće, odvoz otpadaka
3.	Zagrebački električni tramvaj-ZET	Prijevoz putnika u javnom prijevozu
4.	Zrinjevac	Uređivanje i održavanje zelenih površina
5.	Zagrebačke ceste	Upravljanje, održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta
6.	Zagrebparking	Usluge na javnim parkiralištima i garažama
7.	Autobusni kolodvor Zagreb	Usluge autobusnog kolodvora
8.	Tržnice Zagreb	Tržnice na veliko i malo, skladištenje
9.	Zbrinjavanje gradskog otpada-ZGOS	Skupljanje i odvoz otpada
10.	Zagrebački digitalni grad	Najam telekomunikacijskih vodova i mreže
11.	Upravljanje projektima	Gradnja i prodaja stanova
12.	Arena Zagreb	Upravljanje i održavanje sportskih građevina
13.	Robni terminali Zagreb-RTZ	Skladištenje robe
14.	Vladimir Nazor	Organizirani odmor mladih i putnička agencija
15.	Zagrebački velesajam-ZV	Organiziranje sajмова, kongresa, savjetovanja
16.	Upravljanje nekretninama	Poslovanje nekretninama
Društva i ustanova u vlasništvu Društva		
1.	Gradska plinara Zagreb d.o.o. u 100%-tnom vlasništvu	Distribucija plina
2.	Gradska plinara Zagreb-Opkrba d.o.o. u 100%-tnom vlasništvu	Opkrba plinom
3.	Gradska ljekarna Zagreb u 100%-tnom vlasništvu	Ljekarnička djelatnost
4.	Zagreb plakat d.o.o. u 51%-tnom vlasništvu	Iznajmljivanje oglasnog prostora
5.	Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo-GSKG d.o.o. u 100%-tnom vlasništvu	Upravljanje objektima
6.	Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. u 100%-tnom vlasništvu	Skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode
7.	AGM d.o.o. u 100%-tnom vlasništvu	Izdavačka djelatnost
8.	Zagrebačka stanogradnja d.o.o. u 100%-tnom vlasništvu	Gradnja i prodaja stanova
9.	Centar d.o.o u 100%-tnom vlasništvu	Organizacija sportskog ljetovanja za mlade

22

Organizacijska struktura Grupe na 31.12.2016. godine

23

Podružnica Upravljanje nekretninama upisana je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu dana 5. travnja 2016. godine. Osnovana je s ciljem objedinjavanja svih nekretnina u vlasništvu društva Zagrebački holding d.o.o. čija namjena nije obavljanje osnovne djelatnosti, kako bi se organiziranim i planskim upravljanjem tim nekretninama osigurala dugoročna ekonomska isplativost, smanjili postojeći troškovi održavanja te postigla optimalna tržišna iskoristivost i funkcionalnost prostora uz ostvarivanje maksimalne operativne dobiti za društvo.

Djelatnosti Grupe grupirane su u tri poslovna područja: komunalne, prometne i tržišne djelatnosti. Kroz centralizirane poslovne funkcije upravlja se ulaganjima u investicijske projekte u cilju razvoja i unapređenja djelatnosti, gradske infrastrukture i komunalnih i uslužnih servisa.

Elementi strateškog okvira

Misija Grupe je učinkovito pružanje komunalnih i gradskih urbanih servisa, odgovornim korporativnim poslovanjem, orijentiranim na postizanje i zadržavanje zadovoljstva svih uključenih nositelja interesa.

Vizija Grupe je postati sinonim ugodnog, organiziranog i zdravog življenja u Zagrebu, primjer izvrsnosti u pružanju javnih usluga te pokretač, promicatelj i nositelj poslovnog razvoja Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Trajno opredjeljenje za korporativnu odgovornost i poslovnu izvrsnost s ciljem postizanja optimalne kombinacije cijene i kvalitete usluga, operativne efikasnosti, unaprjeđenja ugodnosti gradskog života te zadovoljstva korisnika, radnika, vlasnika, društvene i poslovne zajednice temeljne su vrijednosti Grupe.

U skladu s elementima strateškog okvira oblikovane su izjave o misiji i viziji.

izjava o misiji

Omogućavamo Zagrepčanima i lokalnoj zajednici zdrav, ugodan i siguran urbani život. Svaki dan.

izjava o viziji

Biti pouzdan član zagrebačkih obitelji i pozitivna energija gradskog života.

Ključni cilj poslovanja u srednjoročnom razdoblju je stvaranje preduvjeta, a zatim generiranje održivog rasta Grupe te oslobađanje bilančnog potencijala za fokusirano investiranje.

Korporativno upravljanje

Zagrebački holding d.o.o. vlasnik je slijedećih trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću: Gradska plinara Zagreb d.o.o., Gradska plinara Zagreb-Opkrba d.o.o., Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagreb plakat d.o.o., Zagrebačka stanogradnja d.o.o., AGM d.o.o. i Centar d.o.o. Zagrebački holding d.o.o. vlasnik je ustanove Gradska ljekarna Zagreb.

Kako društvo, Zagrebački holding d.o.o. svoju temeljnu djelatnost obavlja putem šesnaest podružnica: Autobusni kolodvor Zagreb, Čistoća, Gradska groblja, Robni terminali Zagreb, Upravljanje projektima, Tržnice Zagreb, Vladimir Nazor, Arena Zagreb, Zagrebparking, Zagrebačke ceste, Zagrebački digitalni grad, Zagrebački električni tramvaj, Zagrebački velesajam, ZGOS, Zrinjevac i Upravljanje nekretninama. Zajednica podružnica, povezanih društava i ustanova čine Grupu Zagrebački holding, čije je vodeće društvo u kreiranju poslovnih politika Zagrebački holding d.o.o.

Povezana društva, sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, imaju svoje organe društva koji nadziru i prate njihov rad (osim društava AGM d.o.o., Zagrebačka stanogradnja d.o.o. i Centar d.o.o. koje nemaju zakonsku obveznost Nadzornog odbora), tako da sastavnice Grupe Zagrebački holding prakticiraju zatvoreni sustav korporativnog upravljanja, u kojem su aktivirani mehanizmi

svojestveni trgovačkim društvima s ograničenom odgovornošću, dok se ustanovom upravlja sukladno pozitivnim aktima o ustanovama.

U reguliranju načina rada i ponašanja Grupa Zagrebački holding opredijeljena je za prakticiranje visokih standarda korporativnog upravljanja, temeljenima na OECD načelima te korporativnoj odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Na razini Grupe djeluje Etičko povjerenstvo i Povjerenstvo za zaštitu potrošača.

Organi Grupe

UPRAVA

Članovi Uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2016. i 2015. godine bili su:

2016. godina

1. Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. lipnja 2015. godine
2. Daniela Franić, članica Uprave od 6. ožujka 2015. godine
3. Bernard Mršo, član Uprave od 8. kolovoza 2016. godine

2015. godina

1. Daniela Franić privremena upraviteljica od 31. listopada 2014. do 5. ožujka 2015. godine;
Dejan Fičko predsjednik Uprave od 6. ožujka 2015. do 15. lipnja 2015. godine;
Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. lipnja 2015. godine
2. Daniela Franić, članica Uprave od 6. ožujka 2015. godine
3. Marija Cvrilje, članica Uprave od 6. ožujka do 15. lipnja 2015. godine
4. Denis Nikola Kulišić, član Uprave od 6. ožujka do 15. lipnja 2015. godine
5. Krešimir Kvaternik, član Uprave od 6. ožujka do 15. lipnja 2015. godine

NADZORNI ODBOR

Članovi Nadzornog odbora Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2016. i 2015. godine bili su:

2016. godina

1. Mirna Šitum, članica (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenica predsjednika (od 2. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 8. prosinca 2014. godine)
2. Davor Štern, član (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 8. prosinca 2014. godine)
3. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
4. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
5. Mirsad Srebreniković, član (od 28. svibnja 2015. godine)
6. Jelena Pavičić Vukičević, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
7. Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
8. Grgo Jelinić, član (od 28. svibnja 2015. godine do 8. kolovoza 2016. godine)
9. Mirko Herak, član (od 28. svibnja 2015. godine do 8. kolovoza 2016. godine)
10. Ivan Čelić, član (od 8. kolovoza 2016. do 21. studenoga 2016. godine)
11. Nikola Mijatović, član (od 8. kolovoza 2016. godine)
12. Mario Župan, član (od 8. kolovoza 2016. godine)

2015. godina

1. Mirna Šitum, članica (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenica predsjednika (od 2. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 8. prosinca 2014. godine)
2. Davor Štern, član (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 8. prosinca 2014. godine)
3. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
4. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
5. Mirsad Srebreniković, član (od 28. svibnja 2015. godine)
6. Jelena Pavičić Vukičević, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
7. Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
8. Grgo Jelinić, član (od 28. svibnja 2015. godine)
9. Mirko Herak, član (od 28. svibnja 2015. godine)
10. Vladimir Ferdelji, član (od 8. prosinca 2014. godine do 1. srpnja 2015. godine)

SKUPŠTINA DRUŠTVA

Jedini član Skupštine društva Zagrebački holding d.o.o. je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2016. i 2015. godine bili su:

2016. godina

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
3. Vesna Kusin (od 30. ožujka 2015. godine)

2015. godina

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Sandra Švaljek (do 30. ožujka 2015. godine)
3. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
4. Vesna Kusin (od 30. ožujka 2015. godine)

OVISNA DRUŠTVA I JAVNA USTANOVA

Direktori ovisnih društava i ravnateljica javne ustanove u vlasništvu Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2016. godine bili su:

OVISNO DRUŠTVO

DIREKTOR DRUŠTVA

Gradska plinara Zagreb d.o.o.

Bruno Lacković do 22. ožujka 2016. godine,
Tihana Colić od 23. ožujka 2016. godine

Gradska plinara Zagreb-Opskrba d.o.o.

Miroslav Jerković do 20. ožujka 2016. godine,
Igor Pirića od 21. ožujka 2016. godine

Zagreb plakat d.o.o.

Bosiljka Grbašić, Kruno Ian Bodegray

Gradska ljekarna Zagreb

Nadica Jambrek, ravnateljica

Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.

Joško Jakelić

Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.

Štefica Mihalić

AGM d.o.o.

Svjetlana Dizdar do 1. studenog 2016. godine,
Dinko Čutura od 2. studenog 2016. godine

Zagrebačka stanogradnja d.o.o.

Renata Šoprek, Zdravko Juć do 27. lipnja 2016. godine, Željko Horvat od 28. lipnja 2016. godine

Centar d.o.o.

Milan Kanjer (likvidator) do 7. lipnja 2016. godine,
Tomislav Bilić od 8. lipnja 2016. godine

Zagrebački holding, podružnica ZET prva u Hrvatskoj uvela je plinske autobuse u javni prijevoz. Korištenjem alternativnih goriva i s obzirom na prijedenu udaljenost, godišnje je smanjena emisija CO₂ za oko 3.500 tona.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Temeljem članka 22. Zakona o računovodstvu (NN broj 78/15, 120/16), Uprava trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 41 (dalje u tekstu: Društvo) daje sljedeću

IZJAVU

o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

1. Društvo dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja društva Zagrebački holding d.o.o., kojega su donijeli organi Društva: Uprava dana 23. prosinca 2015. godine, Nadzorni odbor dana 11. svibnja 2016. godine te Skupština Društva dana 12. svibnja 2016. godine. Kodeks je objavljen na internetskim stranicama Društva.

2. U 2016. poslovnoj godini Društvo je u bitnom pratilo i primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, objavljujući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima, te objava kojih informacija je u interesu investitora, kao i svih nositelja interesa.

Manja odstupanja od pojedinih preporuka Kodeksa su sljedeća: neobjavljivanje cjelovitog kalendara važnih događaja na internetskim stranicama Društva, već pojedinačno na stranicama podružnica; nedonošenje okvirnog plana rada Nadzornog odbora, s obzirom da se sjednice sazivaju prema potrebi, sukladno svakodnevnim informacijama o radu, poslovanju i problemima Društva koje se zaprimaju od Uprave, Skupštine Društva i javnosti, uključujući i informacije o kojima sam Nadzorni odbor ima saznanja, a koje informacije neizravno/izravno utječu na rad samog Društva, zbog čega se sjednice sazivaju često i po različitim temama, a ne samo onima propisanim Izjavom o osnivanju, odnosno zakonskim aktima; članovi Revizorskog odbora nisu članovi Nadzornog odbora jer Nadzorni odbor ima diskrecijsko pravo odlučivanja o sastavu Revizorskog odbora; Revizorski odbor nije izradio pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća i s njome povezane osobe ne smije davati Društvu, koje usluge može davati samo uz prethodnu suglasnost Odbora, a koje usluge može davati bez prethodne suglasnosti, s obzirom da Revizorski odbor prati rad vanjskog revizora i svih eventualnih dodatnih usluga koje revizorska kuća daje Društvu, sukladno Zakonu o reviziji i Uredbi EU o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa.

Podružnice i ovisna društva Grupe Zagrebački holding su također u bitnome pratile i primjenjivale preporuke utvrđene Kodeksom. Minimalna odstupanja od primjene Kodeksa odnose se na obvezu dostave tromjesečnih pisanih izvještaja Upravi, odnosno skupštini povezanih društava. Navedena obveza se, umjesto tromjesečno, realizira dostavom mjesečnih konsolidacijskih paketa koji sadrže osnovne financijske izvještaje (račun dobiti i gubitka, bilancu, novčani tijek i dr.)

Voditelji podružnica u sastavu Društva, odnosno članovi uprava povezanih društava, u najvećoj mjeri su poslovali u okvirima usvojenih godišnjih planova, a odstupanja od planova uglavnom se odnose na stavke poslovanja koje se nisu mogle planirati, kao što su troškovi rezerviranja i vrijednosnog usklađenja.

3. Društvo osigurava učinkovitost sustava unutarnjih kontrola kod financijskog izvještavanja koje se sastoje od različitih evidencija i metoda koje se provode kako bi se inicirali, identificirali, analizirali, klasificirali i evidentirali poslovni događaji, odnosno obuhvaćaju sve mjere i postupke koji će se primijeniti u vezi s računovodstvenim iskazom poslovnih događaja te u konačnici sastavljanjem pouzdanih financijskih izvještaja.

Služba za unutarnju reviziju zadužena je za pregledavanje učinkovitosti sustava unutarnje kontrole kojim se ustrojava i nadzire tijekom točnih, konkretnih i cjelovitih podataka o Društvu.

Društvo je dužno imati nezavisne vanjske revizore, kao važan instrument korporativnog upravljanja, kako bi se osiguralo da financijska izvješća adekvatno odražavaju stvarno stanje Društva u cjelini.

4. Uprava Društva je u razdoblju od 1. siječnja do 7. kolovoza 2016. godine djelovala u sastavu: Ana Stojić Deban - predsjednica Uprave i Daniela Franić - članica Uprave. Odlukom Skupštine Društva, počevši od 8. kolovoza 2016. godine, za člana Uprave imenovan je Bernard Mršo, te od navedenog datuma Uprava djeluje u tročlanom sastavu. Mandat članova Uprave traje četiri godine.

Uprava vodi poslove Društva, sukladno Izjavi o osnivanju i zakonskim propisima. Članovi Uprave zastupaju Društvo pojedinačno i samostalno, ukoliko posebnom odlukom člana Društva nije određeno da član Uprave zastupa Društvo skupno s drugim članovima Uprave ili skupno s pojedinim članom koji Društvo može zastupati pojedinačno i samostalno. Ukoliko je imenovano više članova Uprave, jedan od njih imenuje se predsjednikom. Posebnom odlukom Uprave utvrđena je podjela nadležnosti članova Uprave.

Uprava je dužna pratiti da Društvo vodi poslovne i druge knjige i poslovnu dokumentaciju, sastavlja knjigovodstvene dokumente, realno procjenjuje imovinu i obveze, sastavlja financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim propisima i standardima i

važnim zakonima i propisima. Uprava je Nadzornom odboru podnosila izvješća o poslovanju Društva tijekom poslovne godine, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima.

Nadzor nad vođenjem poslovanja Društva provodi Nadzorni odbor, sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Izjavi o osnivanju Društva i Poslovniku o radu Nadzornog odbora, kao i ostalih važećih propisa. Skupština Društva bira i opoziva članove Nadzornog odbora na mandat od četiri godine, dok se jedan član-predstavnik radnika imenuje i opoziva sukladno odredbama Zakona o radu. Članovi Nadzornog odbora redovito primaju detaljne informacije i izvješća o stanju Društva, upravljanju i radu Društva, kako bi mogli učinkovito ispunjavati obvezu nadzora nad vođenjem poslova Društva. Dodatno, Nadzorni odbor obavlja unutarnju kontrolu i nadzor putem Revizorskog odbora koji pruža stručnu potporu Nadzornom odboru i Upravi u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, upravljanja rizicima, financijskog izvješćivanja i kontrole Društva. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova sastavni je dio godišnjih izvješća Društva, koja se podnose Skupštini Društva.

Članovi Nadzornog odbora su:

- Mirna Šitum, članica od (1. srpnja 2013. godine), zamjenica predsjednika (od 2. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 8. prosinca 2014. godine)
- Davor Štern, član (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 8. prosinca 2014. godine)
- Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
- Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
- Mirsad Srebrenković, član (od 28. svibnja 2015. godine)
- Jelena Pavičić Vukičević, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
- Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
- Grgo Jelinić, član (od 28. svibnja 2015. godine do 8. kolovoza 2016. godine)
- Mirko Herak, član (od 28. svibnja 2015. godine do 8. kolovoza 2016. godine)
- Ivan Čelić, član (od 8. kolovoza 2016. do 21. studenog 2016. godine)
- Nikola Mijatović, član (od 8. kolovoza 2016. godine)
- Mario Župan, član (od 8. kolovoza 2016. godine)

Skupštinu Društva sačinjava Grad Zagreb kao jedini član Društva, kojeg zastupaju predstavnici imenovani na temelju Zaključka o predstavnicima Grada Zagreba u Skupštini u trgovačkim društvima u kojima Grad Zagreb ima sto posto udjela, i to:

- Milan Bandić, gradonačelnik Grada Zagreba,
- Vesna Kusin, zamjenica gradonačelnika,
- Slavko Kojić, pročelnik Gradskog ureda za financije.

Skupština Društva saziva se u pravilu jedanput na godinu, a mora se sazvati uvijek kada to zahtijevaju interesi Društva i u slučajevima određenim zakonom i Izjavom o osnivanju.

Skupština odlučuje o financijskim izvješćima Društva, upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitaka, otuđivanju i opterećivanju nekretnina Društva, ulaganju u razvoj i gradnju novih objekata i ulaganju u druga trgovačka društva, godišnjem planu rada Društva, povećanju i smanjenju temeljnog kapitala, imenovanju i opozivu članova Uprave, izboru i opozivu članova Nadzornog odbora, statusnim promjenama, izmjenama Izjave i prestanku Društva. Osim tih pitanja, Skupština odlučuje i o svim drugim pitanjima koja su joj odredbama zakona i Izjavom o osnivanju te drugim internim aktima stavljena u nadležnost.

5. U provedbi politike raznolikosti, primarni cilj Društva je osigurati primjenu principa jednakih mogućnosti i raznolikosti u svim procesima i funkcijama, te ih učiniti sastavnim dijelovima donošenja odluka u svakodnevnoj praksi. Pri tome je od osobitog značaja provedba protudiskriminacijskih mjera, osiguranje ravnopravnosti bez obzira na pripadnost određenoj skupini (na osnovi dobi, spola, etničke nacionalne pripadnosti itd.), te stvaranje uključivog radnog okruženja. U cilju provedbe politike raznolikosti, kao jednog od elemenata društveno odgovornog poslovanja, Društvo je donijelo Etički kodeks kao pravni okvir, te imenovalo Etičko povjerenstvo i Odbor za nepravilnosti, koji, svaki u okviru svoga djelokruga, imaju zadaću utvrđivati postupanja koja predstavljaju diskriminaciju po bilo kojoj osnovi i predlagati sankcioniranje takvog ponašanja.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom. Veliki broj zaposlenika s različitim stupnjevima invaliditeta svakodnevno uspješno participira u obavljanju djelatnosti svih sastavnica Društva. Jedan od značajnijih partnera Društva je i Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO).

Sukladno odredbi članka 22. Zakona o računovodstvu, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

U Zagrebu, 31. ožujka 2017.

Predsjednica Uprave
Ana Stojić Deban

ZAGREBAČKI HOLDING
d. o. o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

Korporativna održivost i odgovornost

Izvješće posloводства i analiza poslovanja

Sukladno Zakonu o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16), predstavljamo Izvješće posloводства za godinu završenu 31. prosinca 2016.

Korporativna odgovornost i održivost

Grupa Zagrebački holding, kao najveći operater gradskih komunalnih usluga, svjesna je svog velikog utjecaja na okoliš i društvo. Premda je temeljna zadaća Grupe pružanje kvalitetnih javnih komunalnih usluga i dobara građanima Grada Zagreba, ona obavlja i druge djelatnosti od javnog interesa te ju karakterizira snažna povezanost financijskih i nefinancijskih ciljeva s interesima šire društvene zajednice unutar koje djeluje. Svojim financijskim rezultatima, ne samo da pridonosi lokalnom razvoju, već utječe na ekonomska i društvena kretanja u hrvatskom gospodarstvu. Zapošljavanjem velikog broja ljudi, angažiranjem dobavljača, izvođača i drugih dionika, Grupa pridonosi lokalnoj zajednici gradeći stabilne partnerske odnose. U skladu s gradskim politikama, a u svrhu izbjegavanja potencijalno negativnih utjecaja na okoliš i društvo kao i povećanje dugoročne vrijednosti u smjeru javnog interesa prema građanima, Grupa je predana u provedbi načela održivog razvoja u svakodnevnim poslovnim procesima.

Prilikom izvršenja svoje misije, uz maksimalnu zaštitu okoliša i javnog interesa Grada Zagreba, dugoročna strateška opredijeljenost Grupe usmjerena je na poslovnu izvrsnost uz ostvarivanje održivog djelovanja, kako bi se zadovoljile potrebe svih sadašnjih i budućih korisnika usluga Grupe.

Šira perspektiva odgovornosti Zagrebačkog holdinga podrazumijeva odgovorno korporativno djelovanje, koje uz ekonomsku odgovornost, obuhvaća društvenu i okolišnu odgovornost. Ekonomska, društvena i okolišna odgovornost čine sastavni dio poslovnih ciljeva koja su temeljena na načelima održivog razvoja i odgovornog ponašanja Grupe.

Grupa drži da društveno odgovorna praksa uključuje upravljanje utjecaja poslovanja Grupe, te utjecaj njenih proizvoda i usluga na društvo, poput društvenog ulaganja, uključenost u razvoj lokalne zajednice, te pitanja poštivanja prava radnika, investiranje u ljudski kapital, zdravlje i sigurnost.

Odgovorna praksa u sferi zaštite okoliša odnosi se na upravljanje utjecaja poslovanja Grupe, te utjecaja njenih proizvoda i usluga na okoliš, poput tehnologije proizvodnje i učinkovitost iskorištavanja prirodnih resursa.

Ove godine Zagrebački holding d.o.o. će po prvi puta dobrovoljno objaviti svoj prvi nefinancijski izvještaj ili izvještaj o društveno odgovornom poslovanju o utjecaju svog poslovanja na društvo i okoliš. Također, od 2016. godine unutar društva Zagrebački holding d.o.o. prikupljaju se svi podaci o utjecaju na društvo i okoliš. Pomoću redovitog i javnog izvještavanja o utjecaju Zagrebačkog holdinga d.o.o. na društvo i okoliš, uspješno će se svladati novi poslovni izazovi na način da se minimiziraju identificirani rizici poslovanja efikasnim upravljanjem resursima društva. Predanost društveno odgovornom poslovanju Grupe rezultat je višegodišnjeg rada zaposlenika, a po prvi puta će se u nefinancijskom izvještaju ova predanost prikazati kvantitativno (i narativno gdje ne postoje brojevi podaci), kako bi efikasnijim upravljanjem u budućnosti Grupa ostvarila održivi dugoročni rast.

Asfaltno postrojenje podružnice
Zagrebačke ceste u Rakitju

Odgovorno korporativno djelovanje

Ekonomska odgovornost

- Održivi rast Grupe
- Investiranje u proizvode, dobra i usluge koje imaju vrijednost za društvo

Društvena odgovornost

- Uključenost u razvoj lokalne zajednice
- Poštivanje prava radnika
- Investiranje u ljudski kapital
- Ulaganje u zdravlje i sigurnost

Okolišna odgovornost

- Ekološki prihvatljivije tehnologije
- Učinkovito iskorištavanje prirodnih resursa
- Proizvodnja električne energije iz deponijskog plina

Odnos s interesno-utjecajnim skupinama

S obzirom na komunalne djelatnosti te usluge koje društva Grupe Zagrebački holding pružaju građanima grada Zagreba, rad Grupe je od vitalnog značaja za funkcioniranje Grada, što dodatno ističe ukupnu odgovornost Grupe prema zajednici.

Glavne interesno-utjecajne skupine s kojima je Grupa povezana i ostvaruje interakcije su: stanovnici grada Zagreba - korisnici usluga, zatim zaposlenici, Grad Zagreb, dobavljači, financijske institucije, sindikalne organizacije koje djeluju u društvima Grupe i mediji. U sklopu odnosa s interesno-utjecajnim skupinama, mogu se izdvojiti ključne aktivnosti: pružanje kvalitetnih usluga društava Grupe svim korisnicima i komunikacija s korisnicima, educiranje i stručno usavršavanje radnika, osiguravanje sigurnih uvjeta i zaštite na radu te sindikalno djelovanje. Područje sukoba interesa i druga važna pitanja prihvatljivog poslovnog ponašanja zaposlenih i menadžmenta regulirana su Etičkim kodeksom, a u funkciji je samostalna jedinica interne kontrole koja pridonosi jačanju osobne i poslovne odgovornosti.

Grupa svakodnevno radi na poboljšanju vidljivosti i dostupnosti svih podataka i informacija vezanih uz građane i korisnike čime do-

prinosi transparentnosti vlastitog poslovanja što na kraju utječe na veće povjerenje građana i ostalih interesno-utjecajnih skupina u sustavu javne uprave. Važnost odnosa sa svim interesno-utjecajnim skupinama prepoznaje se i kroz uspostavljenu interaktivnu, formalnu i neformalnu komunikaciju izravnog oblika ili posredstvom web sučelja. Ovakva komunikacija omogućuje postavljanje pitanja, izražavanje mišljenja i raspravljanje o njima relevantnim temama. Posebni doprinos u tome ima Centar za korisnike u Ulici grada Vukovara 41 te web sučelje Zona za korisnike, kao i pozivni centar Zagrebačkog holdinga. Uvođenjem jedinstvenog pozivnog broja 072 500 400 građanima su postale znatno dostupnije informacije o svim naknadama sadržanima u jedinstvenoj uplatnici, ali i o ostalim uslugama društava Grupe.

Opredjeljenjem za informacijsku transparentnost, Grupa utječe na svoju reputaciju u odnosima sa svim interesnim skupinama. Stoga se posebna pažnja posvećuje redovitom korporativnom izvještavanju, koje podrazumijeva dostupnost uz potpunu usklađenost izvještavanja prema zahtjevima Zakona o računovodstvu, Zakona o javnoj nabavi te Antikorupcijskom programu.

Utjecaj na društvo

Grupa Zagrebački holding svojim poslovanjem i djelatnostima ima značajnu ekonomsku, društvenu i okolišnu odgovornost koja se prepoznaje kroz njezin utjecaj na društvo i okoliš. U skladu s time, Grupa primjenjuje načelo dobrog i odgovornog upravljanja u svim svojim resursima u cilju efikasnog i održivog poslovanja. Odgovorno poslovanje Grupe prepoznaje se kroz prakticiranje dobrovoljnih praksi koje su iznad zakonski propisanog minimuma, a prepoznaje se kroz slijedeća područja: ekonomska održivost, uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju, dijalog sa zajednicom, ljudska prava te odgovornost za proizvode i usluge.

Budući da su djelatnosti Grupe od temeljnog značaja za Grad Zagreb, kvaliteta pruženih proizvoda i usluga, te izbor tehnologija izravno utječu na kvalitetu i standard života svih stanovnika grada Zagreba. Nadalje, Grupa je dodatno odgovorna i za dosljedno promicanje društveno odgovornog poslovanja, kako u odnosu prema vanjskim korisnicima tako i poticanjem odgovornog ponašanja i socijalnog dijaloga prema vlastitim radnicima.

Stoga se sustavno nastoje povećati standardi odgovornog društvenog razvoja, poštivanje ljudskih prava unutar same Grupe te proširiti socijalni dijalog, stjecanje vještina, jednake mogućnosti, predviđanja i upravljanja promjenama. Pored poštivanja ljudskih prava, maksimalna pažnja pridaje se poštivanju radnih standarda i radnog prava.

Grupa osobitu pozornost posvećuje i usmjerava razvoju usluga sa fokusom na promicanje prava osoba s invaliditetom npr. putem prilagodjenosti niskopodnih vozila javnog prijevoza te uključivanjem osoba s invaliditetom u radne procese u svojstvu zaposlenih oso-

ba koje svakodnevno uspješno sudjeluju u zahtjevnim i raznolikim aktivnostima svih društava Grupe. Također posebno se ističe značajno poslovno partnerstvo s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO).

Primjenjujući vanjsku i unutarnju dimenziju društveno odgovornog poslovanja prema svim svojim nositeljima interesa, uz nultu stopu tolerancije svakog oblika neetičnog i koruptivnog ponašanja, Grupa pridaje veliku pažnju dvjema najvećim interesnim skupinama – korisnicima usluga i radnicima.

Unutar društvenog odgovornog poslovanja promiče se praksa povećanja transparentnosti i javnosti poslovanja te jačanja osobne odgovornosti, uz sve intenzivniju suradnju s organizacijama civilnog društva kojom se nastoji uravnotežiti zahtjeve za unaprjeđenjem kvalitete života i ostvarenjem dobrobiti šire društvene zajednice.

Poslovanje Grupe Zagrebački holding odvija se u skladu sa zakonima i etičkim normama, na načelima održivog razvoja i društvene odgovornosti, primjenjujući Etički kodeks i Antikorupcijski program u cijelosti, a sve u cilju postizanja odgovornog, profesionalnog, etičnog i transparentnog poslovanja.

Budući da Grupa djeluje u javnom interesu, Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. donijela je Etički kodeks koji sadržava osnovne smjernice i pravila etičkog ponašanja svih zaposlenika. Etičko povjerenstvo koje je počelo s djelovanjem 2011. godine, intenzivno je nastavilo s radom i tijekom 2016. godine. Svi korisnici usluga, poslovni partneri i radnici Grupe, uz osiguranje zaštite privatnosti, pisanim ili elektroničkim putem Etičkom povjerenstvu mogu prijaviti nezakonito i/ili neetično postupanje u poslovanju. Sve zaprimlje-

ne prijave nepravilnosti dodatno se provjeravaju te se o konačnom zaključku povratno obavještava prijavitelj, odnosno ukoliko je došlo do povrede Etičkog kodeksa, obavijest o tome upućuje se Upravi društva Zagrebački holding d.o.o. U tu svrhu osnovan je i Odbor za nepravilnosti koji razmatra predstavke i pritužbe te izvještava Upravu društva Zagrebački holding d.o.o.

Upravo zbog osiguranja neposredne komunikacije s korisnicima poseban značaj ima Centar za korisnike na adresi Direkcije društva Zagrebački holding d.o.o. Tu korisnici na jednom mjestu mogu dobiti sve potrebne informacije o svim uslugama Grupe te plaćati račune komunalnih usluga bez naknade. Postoji poseban prostor za reklamacije gdje se mogu uložiti pismene i usmene primjedbe i reklamacije na račune ili neku drugu uslugu sastavnica Grupe.

Također građanima i korisnicima komunalnih usluga omogućen je uvid i plaćanje vlastitih računa putem interneta kroz tri neovisna sustava koji se svaki u svojoj domeni usluga koriste za komunikaciju sa korisnicima, dostavu računa i prezentaciju podataka tih komunalnih usluga. To su web rješenje MOJ VIO društva Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., web i mobilna aplikacija MOJ RAČUN društva Gradska plinara Zagreb-Opkrba d.o.o. i sustav za dostavu računa za komunalne usluge i Jedinственe uplatnice putem osobnog korisničkog pretinca i mobilne aplikacije mPretinac usluge e-gradani Središnjeg državnog portala.

Zaštita potrošača Grupe osigurana je kroz rad Povjerenstva za reklamacije potrošača. Reklamacije potrošača u prvom stupnju rješavaju, u podružnicama i ovisnim društvima, posebno ustrojena povjerenstva koja razmatraju pritužbe na usluge koje pruža pojedina sastavnica Grupe. Donošenjem Pravilnika za reklamacije potrošača utemeljeno je Povjerenstvo na razini Grupe, koje predstavlja drugostupanjsko tijelo koje odlučuje o reklamacijama potrošača koje se odnose na pružanje usluga iz registriranih djelatnosti Grupe, osnovano sukladno odredbama Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14,110/15). Navedenim Povjerenstvom Grupe diže zaštitu potrošača od mogućih zlouporaba na višu razinu. Nepristranost ovog Povjerenstva dodatno je osigurana time što su u njegovo članstvo, uz zaposlenike Grupe, imenovani i predstavnici udruga za zaštitu potrošača. Kroz 2016. godinu Povjerenstvo je održalo 40 sjednica te razmatralo 752 reklamacije od čega je više od 50% riješeno u korist podnositelja zahtjeva.

U skladu s dugogodišnjom praksom društveno odgovornog poslovanja, Grupa nastoji biti pouzdan partner zajednici u kojoj djeluje gdje se nastoji sustavno raditi na prepoznavanju specifičnih potreba društva, te kroz program sponzorstava i donacija pružiti potporu kvalitetnim humanitarnim, kulturnim, edukacijskim, ekološkim, zdravstvenim, znanstvenim i sportskim projektima. Načela, kriteriji i postupak dodjele sponzorstava i donacija u Zagrebačkom holdingu d.o.o. definirani su Pravilnikom o sponzorstvima i donacijama koji je usvojen početkom 2016. godine. Sva odobrena sponzorstva i donacije objavljuju se na web stranici društva Zagrebački holding d.o.o., čime se pridonosi transparentnosti i utječe na veće povjerenje korisnika.

Gradimo povjerenje kroz odgovorno, profesionalno, etično i transparentno poslovanje.

CENTAR ZA KORISNIKE

**Sve informacije na jednom mjestu
Predaja zahtjeva i reklamacije
Plaćanje računa bez naknade
Uvid u stanje računa...**

POZIVNI CENTAR

**Neposredna komunikacija s
korisnicima 24 sata
na dan sve dane u godini.**

POVJERENSTVO ZA ZAŠTITU POTROŠAČA

**Drugostupanjsko tijelo kojem
se mogu obratiti potrošači
nezadovoljni odlukom
prvostupanjskih tijela u
podružnicama i ovisnim društvima.**

ETIČKO POVJERENSTVO

**Rješava prijave nezakonitog i/ili
neetičnog postupanja u poslovanju.**

ODBOR ZA NEPRAVILNOSTI

**Razmatra predstavke i pritužbe
te izvještava Upravu društva u cilju
trajnog otklanjanja mogućeg
nepravilnog, neprofesionalnog ili
nezakonitog rada.**

Dio nastojanja Grupe da pridonese boljitku zajednice u kojoj živimo i radimo predstavlja i sustav finansijskih i naturalnih potpora organizacijama građanskog društva, prema mogućnostima.

U suradnji s mjesnom samoupravom i organizacijama građanskog društva, Grupa teži uravnotežiti zahtjeve za unaprjeđenjem kvalitete života, ostvarenjem socijalne dobrobiti te efikasnim i isplativim poslovanjem komunalnih službi.

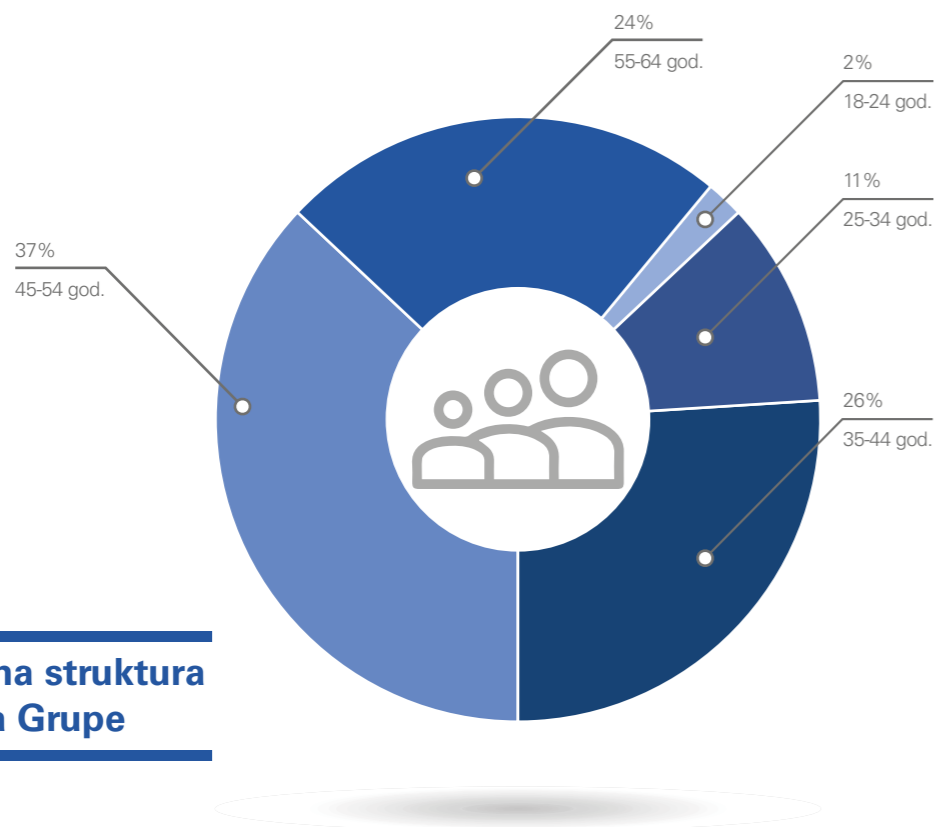

U cilju zaštite i promicanja prava osoba s invaliditetom, za javni prijevoz pretežitno se nabavljaju niskopodna vozila, autobusi i tramvaji, u koje je uvedena zvučna najava. Također organiziramo i poseban prijevoz osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju te prijevoz osnovnoškolske djece.

Odgovornost prema radnicima Grupe

Uz brigu o utjecaju na društvo kao cjeline, te zadovoljstvu korisnika usluga, Grupa osobitu pozornost posvećuje i dobrobiti svojih radnika. Radnici su najveća vrijednost i imaju središnju ulogu u izgradnji učinkovitog sustava koji svojim potencijalima omogućuje građanima i gospodarstvu Grada Zagreba kvalitetnu uslugu. Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa je zapošljavala 10.394 radnika, što predstavlja smanjenje za 252 radnika u odnosu na stanje broja radnika na dan 31. prosinca 2015. godine kada je bilo 10.646 radnika.

Opis	31.12.2016.	31.12.2015.
Broj radnika	10.394	10.646
% žena u ukupnom broju radnika	23	23
% žena na upravljačkim pozicijama	57	64
Broj sindikata koji djeluju u Grupi	31	31

Starosna struktura radnika Grupe

Na dan 31.12.2016. u Grupi je bilo zaposleno 2.527 radnika starijih od 55 godina (24% zaposlenih):

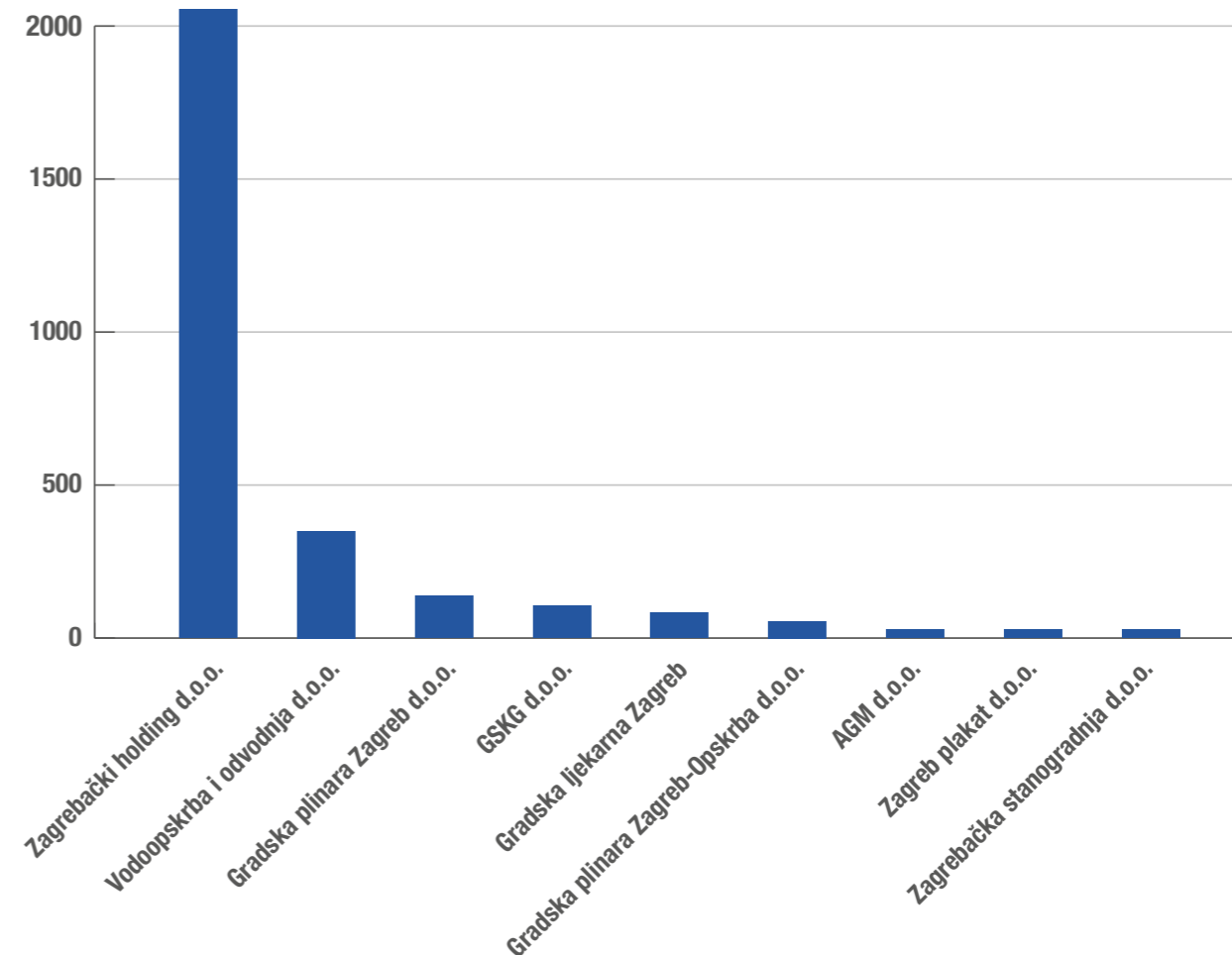
O P I S	UKUPNO	GODINE STAROSTI						
		do 19 god.	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i više
Ukupno	10.394	1	155	1.173	2.689	3.849	2.525	2

U Grupi se poštuju odredbe Zakona o radu kojima je utvrđena obveza izvještavanja o svim pitanjima osobito važnim za gospodarski i socijalni položaj radnika, obveza savjetovanja prije donošenja odluke važne za položaj radnika, odnosno suodlučivanja s radničkim vijećem, odnosno sindikalnim povjerenikom. Dio navedenih odredbi inkorporirane su u interne akte društava Grupe, razvijajući na taj način partnerski odnos sa sindikatima odnosno radničkim vijećima koji su ustrojeni i djeluju unutar društava Grupe.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom. Stotine zaposlenih u Grupi, s različitim stupnjevima invaliditeta, svakodnevno uspješno sudjeluje u zahtjevnim i raznolikim aktivnostima svih društava Grupe.

Za svoje radnike Grupa nastoji osigurati kontinuirano usavršavanje i dodatno obrazovanje radi povećanja efikasnosti. Redovito se provode i mjere zaštite kako bi se umanjio ili posve uklonio rizik koji se pojavljuje tijekom radnih aktivnosti, kako za zdravlje radnika tako i za radni okoliš.

Struktura radnika starijih od 55 godina po društvima Grupe

Aktivnosti istraživanja, razvoja i zaštite okoliša

Grupa kroz svoju svakodnevnu djelatnost te usluge koje pruža građanima grada Zagreba nastoji utjecati na unapređenje odnosa prema okolišu, a sve u skladu sa načelima održivog razvoja.

Sukladno korporativnim smjernicama te zadovoljavanju zakonske regulative na području Zaštite okoliša Grupa Zagrebački holding kroz svoje aktivnosti nastoji utjecati na povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje emisije ugljičnog dioksida, optimizaciju potrošnje energenata te na stalno unapređivanje svojih usluga tj. kvalitete života društvene zajednice u kojoj posluje.

Kako bi tijekom cijelog vremena osigurali provođenje aktualnih načela održivosti u području okoliša, Zeleni ured Zagrebačkog holdinga još od 2011. godine sustavno provodi edukacijske radionice za zaposlenike. Ured ima za cilj podizanje svijesti i znanja zaposlenika Grupe Zagrebački holding iz područja energetske učinkovitosti, a time i ostvarenju ušteda u potrošnji energije.

Određeni poslovni procesi Grupe povezani su s nastankom emisija, pri čemu se primjenjuju svi odgovarajući propisi o zaštiti okoliša, dok njihovo odvijanje nadziru upravljački sustavi. Pritom se društva Grupe pridržavaju svih odgovarajućih propisa o zaštiti okoliša te njihov rad nadziru upravljački sustavi. Grupa kontinuirano radi na uspostavljanju i održavanju međunarodnih normi upravljanja okolišem (ISO 14001), upravljanja energijom (ISO 50001), upravljanja sigurnošću hrane/ vode za piće (ISO 22000), upravljanja sigurnošću informacija (ISO 27001), što su najbolji alati za ostvarenje društveno odgovornog poslovanja. Svakako je važno napomenuti da će najznačajniji utjecaj u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova imati norma ISO 50001.

Prateći standarde ekološke i društvene odgovornosti, Grupa posluje u skladu s „Nacionalnim akcijskim planom za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine“ te je na temelju istog, Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. u 2016. godini donijela „Smjernice za provođenje zelene javne nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o.“, koje se uzimaju u obzir prilikom nabave proizvoda i usluga. Na ovaj način, kroz sustav javne nabave, potiče se nabava proizvoda koji imaju manji okolišni otisak u odnosu na istovrsne proizvode i usluge. Koncept zelene javne nabave temeljen je na uspostavljanju jasnih, provjerenih, opravdanih i ambicioznih okolišnih mjerila za proizvode i usluge koji se temelje na ukupnom životnom vijeku. Tzv. mjerila koja se uvode odnose se na nekoliko prioritarnih skupina: papir za ispis i kopiranje, motorna vozila, električna energija, usluge čišćenja, telekomunikacijske usluge i uredska, odnosno informatička oprema. Značajke ovakve nabave su sljedeće: smanjena emisija stakleničkih plinova, korištenje recikliranih materijala, smanjena potrošnja električne energije, nabava električne energije iz obnovljivih izvora i ograničavanje korištenja sredstava štetnih za okoliš.

Osim što je briga za zaštitu okoliša dio svakodnevnih aktivnosti zaposlenika Zagrebačkog holdinga, nastoji se različitim mjerama i aktivnostima poticati lokalnu zajednicu na odgovoran odnos prema okolišu. Na ovaj način nastoji se uključiti ostale dionike, kako bi zajedničkim djelovanjem ostvarili puno pozitivniji učinak na očuvanje okoliša.

Prvi od ciljeva je poticanje građana na odvojeno prikupljanje otpada. U tu svrhu, postavljeni su spremnici za odvojeno prikupljanje različitog otpada. Osiguran je odvoz glomaznog i ostalog otpada te su izgrađena nova reciklažna dvorišta i zeleni otoci. Sve ove mjere su pokazatelj implementiranih načela u strategiji Grupe za očuvanje okoliša.

U 2016. godini broj zelenih otoka je povećan sa 242 na 607. Od kolovoza 2016. godine intenzivno se vršila podjela spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, tako da je na kraju 2016. godine ukupno oko 37.000 individualnih korisnika imalo odgovarajući spremnik za odvojeno prikupljanje otpadnog papira. Uvođenjem usluge odvoza glomaznog otpada isključivo na zahtjev korisnika

mTEO postrojenje do kraja 2016. godine bio je jedini objekt u RH kojim se proizvodi električna energija iz deponijskog plina.

usluge te ručnim sortiranjem prikupljenog glomaznog otpada i otpada s divljih odlagališta, smanjene su količine odloženog otpada, a povećane količine iskoristivog otpada, koji se dalje oporabljuje.

U svrhu ispunjenja zakonske obveze osiguranja funkcioniranja barem jednog reciklažnog dvorišta na području svake gradske četvrti Grada Zagreba, početkom 2016. godine nabavljeno je pet mobilnih reciklažnih dvorišta - mobilnih jedinica koja građanima pružaju uslugu na području gradskih četvrti Podsljeme, Trnje, Brezovica, Trešnjevka-jug i Gornji grad-Medveščak.

Također, tijekom 2016. godine započela je izgradnja novog reciklažnog dvorišta na lokaciji Klara (Sisačka ulica) te su započele pripreme aktivnosti za izgradnju novih reciklažnih dvorišta na lokacijama Žitnjak (Čulinečka ulica) i Sesvete (naselje Sopnica Jelkovec).

Grupa putem podružnice ZGOS tijekom 2016. godine aktivno i kontinuirano provodi mjere zaštite okoliša kroz uredan rad odlagališta otpada Prudinec/ Jakuševac, koje se gradi temeljem građevne dozvole i potvrde izmjene glavnog projekta, a za izgrađeni i zatvoreni dio odlagališta 2014. godine je ishoda uporabna dozvola.

Djelatnost odlaganja otpada postupkom D1 na odlagalištu otpada Prudinec/Jakuševac obavlja se na temelju dozvole za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom iz srpnja 2015. godine. Podružnica ZGOS poslove praćenja stanja okoliša obavlja sukladno ishodom Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za odlagalište otpada Prudinec/Jakuševac iz rujna 2016. godine. U srpnju 2016. godine Ministarstvo zaštite okoliša i energetike pokrenulo je postupak obnove postupka utvrđivanja okolišne dozvole za odlagalište Prudinec/Jakuševac. Tijekom 2017. godine očekuje se okončanje postupka obnove postupka utvrđivanja okolišne dozvole i izdavanje nove okolišne dozvole s mogućim novim uvjetima koja će propisati nadležna tijela.

Na odlagalištu otpada obavlja se detaljno praćenje stanja okoliša (monitoring) odlagališta. Monitoring uključuje praćenje kakvoće zraka, mjerenja meteoroloških parametara, mjerenja sastava odlagališnog plina, mjerenja kakvoće procjedne, površinske i podzemne vode, praćenje rada interventnog crnog sustava (ICS-a), praćenje brojnosti ptica na odlagalištu i mjerenje buke od rada postrojenja na odlagalištu.

Osim navedenoga, na odlagalištu otpada Prudinec/Jakuševac se, u svrhu izbjegavanja štetnih emisija u okoliš i energetskog iskorištavanja plina, nadzira prikuplja i obrađuje odlagališni plin. Radi se o malom termoenergetskom objektu – mTEO, koji je do kraja 2016. godine bio jedini objekt u Republici Hrvatskoj kojim se proizvodi električna energija iz deponijskog plina. Putem ovog postrojenja za proizvodnju električne energije iz deponijskog plina, omogućuje se zaštita ozonskog sloja, izbjegavanje efekta staklenika te proizvodnja električne i toplinske energije iz prikupljenog odlagališnog plina.

Na mTEO postrojenju je tijekom 2016. godine iz tijela odlagališta iscrpljeno 12.955.585 m³ odlagališnog plina i proizvedeno je 19.006.584 kWh električne energije, što je u odnosu na 2015. povećanje od 1.482.440 kWh. S obzirom na proizvodnju električne energije i iskorištavanja odlagališnog plina, radi se o značajnom smanjenju emisije stakleničkih plinova.

Energetsku djelatnost proizvodnje električne energije podružnica ZGOS obavlja sukladno izdanoj dozvoli od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije iz svibnja 2013. godine, te na temelju Rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz prosinca 2014. godine. Električna energija se plasira na tržište na temelju ugovora o otkupu električne energije iz postrojenja koje koristi obnovljivi izvor energije s Hrvatskim operaterom tržišta energije d.o.o.

Grupa je i tijekom 2016. godine nastavila primjenjivati rezultate i iskustva stečena na projektima Civitas Elan i Clean Fleets, korištenjem ekološki prihvatljivih goriva, sukladno načelima održivog razvoja: bio-dizel u podružnici Čistoća i prirodni plin u podružnici ZET. To je u skladu s "Clean Vehicles Directive" (Direktivom o ekološki prihvatljivim vozilima), čiji je cilj podupiranje javnih vlasti i tvrtki koje pružaju uslugu javnog prijevoza da se orijentiraju na korištenje ekološki i energetski učinkovitijih vozila. Prirodni plin prije svega ekološki je gotovo idealno pogonsko gorivo jer pri njegovu sagorijevanju u motoru vozila gotovo da nema emisije čestica, a ispušni su plinovi bez mirisa. Reguliranim ispuhom autobusi pokretani prirodnim stlačenim plinom smanjuju izbacivanje štetnih plinova u atmosferu na krajnje niske vrijednosti, a svakako najvažnije je ono dušikovog oksida (NOx) za 95%, ugljičnog dioksida (CO₂) za 25%. ZET ovime samo potvrđuje titulu ambasadora alternativnih goriva. Korištenjem alternativnih goriva i s obzirom na prijedenu udaljenost, godišnje je smanjena emisija CO₂ za oko 3.500 tona.

Tijekom 2016. godine Grupa nastavlja sa aktivnostima na području zaštite okoliša kroz dva projekta sufinancirana kroz Programe Unije u sklopu programa Obzor 2020. Podružnica Čistoća je koordinator i idejni začetnik projekta Bin2Grid koji ima za cilj implementirati i promovirati mogućnosti održivog gospodarenja otpadom od hrane, a u svrhu proizvodnje biogoriva. Prema statističkim podacima približno 40% otpada od hrane se odlaže, a gotovo 90 milijuna tona otpada od hrane se proizvodi svake godine na razini EU. U skladu s navedenom količinom i ciljevima 2020 EU, trećinu obnovljive energije za transport moguće je osigurati biogorivom koje je proizvedeno iz spomenutog otpada. U projektu sudjeluje ukupno 8 partnera iz zemalja EU, a ciljani gradovi, pored Zagreba, su Skopje, Malaga i Pariz. Trajanje projekta je tri godine, odnosno do kraja 2017. godine.

Drugi projekt na kojem podružnica Čistoća sudjeluje kao partner je PPI4Waste (Public Procurement of Innovation for Waste), koji za cilj ima identifikaciju naprednih tehnologija i procesa u sektoru gospodarenja otpadom te razvoju mogućnosti zelene javne nabave. Na projektu sudjeluje ukupno 8 partnera iz različitih EU zemalja. Trajanje projekta je 2,5 godine.

Osim navedena dva projekta, u sklopu programa Unije Interreg Central Europe II, prijavljena su dva projekta koja se tiču zaštite okoliša: REEF2W (Increased Renewable Energy and Energy Efficiency by Integrating, Combining and Empowering Urban Wastewater and Organic Waste Management Systems) te SIM4Urban (Sustainable and Integrated Management of utility infrastructure for functional urban areas).

Projekt REEF2W se bavi povećanjem korištenja obnovljivih izvora energije i poboljšanja energetske učinkovitosti kroz implementaciju održivog sustava gospodarenja različitim organskim otpadom. Projekt SIM4Urban ima za cilj stvoriti uslužnu infrastrukturnu mrežu interoperabilnu u planiranju, instalaciji, dokumentaciji i operativ-

no, što bi trebalo smanjiti negativan utjecaj na okoliš te utjecati na potražnju krajnjeg potrošača kroz cijene energetske resursa.

Predloženi projekti su značajni za Grupu, budući da je među prioritetima Grupe stalno unaprijeđenje sustava gospodarenja otpadom i odgovornog odnosa prema okolišu.

Kako bi čuvali naš okoliš i osigurali da Grad Zagreb "diše punim plućima", Zagrebački holding d.o.o. svake godine sadi nove sadnice u parkovima ili drvoredu. U 2016. godini posadeno ih je 1.755 komada. Imajući na umu da svako drvo može apsorbirati gotovo 22 kg CO₂ godišnje, možemo zaključiti da godišnje samo novi fond sadnica apsorbira gotovo 38.610 kg CO₂.

Jedan od važnih načela je kontinuirano održavanje Grada Zagreba čistim i urednim za naše građane i turiste. Kako bi to ostvarili, vrijedne ruke naših zaposlenika su u 2016. godini ručno očistile gotovo 782.321.600 m² javno-prometnih površina Grada Zagreba.

Pored navedenih aktivnosti, Grupa inicira i sudjeluje u nizu edukativnih akcija o značenju ekoloških vrijednosti i održivom razvoju. Kontinuirano, ovisno o promjenama, uskladuje interne akcije s regulativom o zaštiti okoliša te ostvaruje kontinuiranu suradnju s nadležnim gradskim tijelima, nadležnim ministarstvom, Agencijom za zaštitu okoliša i Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, prikuplja podatke za Registar za onečišćenje okoliša (ROO) koje dostavlja Uredu za zaštitu okoliša Grada Zagreba i Agenciji za zaštitu okoliša na godišnjoj osnovi, provodi Projekt upravljanja okolišem u Grupi kroz postupak vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada i njegovom zbrinjavanju.

Projekti financirani EU sredstvima i sredstvima fondova

Kroz 2016. godinu nastavljaju se aktivnosti pripreme projekata s mogućnošću sufinanciranja iz ESI fondova.

Formiran je Tim za pripremu i vođenje projekata sufinanciranih putem bespovratnih sredstava fondova EU i državnih potpora na razini Grupe Zagrebački holding. Jedan od osnovnih zadataka članova Tima je predlaganje i priprema projekata iz vlastite domene poslovanja na temelju čega je stvorena baza projekata.

Krajem 2016. godine Timu i voditeljima podružnica / ovisnih društva bila je predstavljena mogućnost sufinanciranja projekata kroz tzv. ITU mehanizam (Integrirana teritorijalna ulaganja) što je dodatni izvor sufinanciranja projekata (uz FZOEU, ESI fondove). Slijedom navedenoga u prosincu 2016. poslane su, na gradski Ured za programe i projekte za EU fondove, projektne ideje kako slijedi: Branimirova tržnica, Centralizirani sustav upravljanja u javnim garažama, Ulaganje u punionice za električna vozila, Električni bicikli za sustav javnih garaža, Ugradnja parkirališnih senzora za kontrolu parkirališnih mjesta, Energetski učinkovita i ekološki prihvatljiva rasvjeta u javnim garažama, Poboljšanje tramvajske učinkovitosti Zagreba-PO-TEZ, Revitalizacija Uspinjače, Veliko održavanje tramvajskih pruga, Obnova kolosijeka na pruzi Mihaljevac-Dolje, Autobusna i tramvajska vozila, Snimanje stanja elektroenergetske mreže, Obnova elektroenergetske mreže, Sustav za nadzor i upravljanje prometom, Rekonstrukcija Remize, Sustav za brojanje putnika, Energetska učinkovitost objekata, Informatizacija i digitalizacija postojećih baza podataka nacrti, Izgradnja novog tramvajskog spremišta, Izgradnja punionice za elektro vozila u podružnici Robni terminali Zagreb, Poslovna jedinica Žitnjak - izrada projekta za strateško proširenje, GMGranešina projekt revitalizacije, Gradska plinara Zagreb d.o.o. - Prenamjena objekata broj 28 i 29 (bivša radiona i praonica) i Prenamjena objekata broj 24 (bivša stolarska radiona). Tijekom 2017. godine očekuju se tematske radionice i odluka o idejama koje kreću u razradu i pripremu za prijavu na natječaj.

U području prometa odnosno javnog gradskog prijevoza identificirano je nekoliko projekata s potencijalom za sufinanciranje iz fondova EU: Projekt unapređenja tramvajskog prometa u Zagrebu (projekt TRAM), projekt Tramvajski elektroenergetski sustav (projekt TRES), projekt nabave Električnih autobusa (projekt EL_BUS), Revitalizacija Uspinjače, Nova tramvajska remiza, Novo mini tramvajsko spremište, Hala tramvajskog servisa Trešnjevka, Hala tramvajske radionice, Projekt nabave autobusnih vozila, Projekt nabave tramvajskih vozila, Veliki popravci tramvajske pruge.

Temeljem dogovora s JASPERS-om (instrument tehničke pomoći Europske komisije kreiran u suradnji s Europskom investicijskom bankom (EIB-om) i Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD-om) za podršku infrastrukturnim projektima (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions - Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama) utvrđeno je kroz 2015. godinu poduzimanje dva skupa aktivnosti, na kojima se radi i kroz 2016. godinu, a u svrhu omogućavanja sufinanciranja navedenih projekata javnog gradskog prijevoza iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova:

1) Izrada tehničke analize postojećeg stanja i identifikacija najkritičnijih problema u sustavu javnog prijevoza u Gradu Zagrebu koji će se moći financirati kao projekti koji nemaju alternative (tkz. 'No regret' projekti), odnosno projekti koje je moguće provesti neovisno o projektu Masterplana prometa.

2) Nakon tehničke analize slijedi izrada Razvojne strategije ZET-a, kao nadopune Masterplana prometa koji se priprema za šire gradsko područje, a u svrhu poboljšanja održivosti poslovanja ZET-a i osiguranja održivosti javnog prijevoza u Gradu Zagrebu. Strategija se treba sastojati od dva dijela, analitičkog i razvojnog, pri čemu je u razvojnom dijelu potrebno utvrditi sustavne potrebe i prioritete ZET-a, načine poboljšanja poslovanja ZET-a te održanje stabilnosti javnog gradskog prijevoza.

Slijedom navedenog, tijekom 2016. godine započela je priprema 'No regret' projekta - Projekt nabave 15 autobusnih vozila čija će se realizacija ostvariti u 2017. godini. Za navedeni projekt izradena je studija opravdanosti projekta koja je dobila suglasnost JASPERS misije i MMPI.

Nastavlja se sudjelovanje Zagrebačkog holdinga d.o.o. (i njegovih podružnica ZET i Zagrebparking) u izradi Masterplana prometa zagrebačkog metropolitanskog područja. Nositelj projekta je trgovačko društvo Integrirani promet zagrebačkog područja (IPZP). Masterplanom su obuhvaćeni prometni projekti Zagrebačkog holdinga sa srednjoročnom i dugoročnom perspektivom, od kojih izdvajamo projekt Razvoja infrastrukture i sustava parkiranja koji se nadovezuje na javni prijevoz (Park&Ride sustav) te slijedom toga uvođenje Sustava s jedinstvenom kartom za javni prijevoz i parkiranje. Masterplan prometa kao podloga za prijavu projekata prema EU fondovima, također se mora uskladiti sa Strategijom prometa Republike Hrvatske, koji je mapirao Hrvatsku na šest regija (Grad Zagreb čini regiju zajedno s još pet okolnih županija).

Potencijali kandidiranja projekata iz područja zbrinjavanja i gospodarenja otpadom za EU fondove temeljem Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa) za podružnice Čistoća, ZGOS i Zrinjevac su znatno veći od dosad ostvarenih, ali ovisе o usklađenosti gradskog Plana gospodarenja otpadom s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske koji je u izradi. Tek po usvajanju novog Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu moći će se pristupiti realizaciji većih projekata.

Kroz podružnicu Čistoća Grupa je započela pripreme aktivnosti 'No regret' projekata koji se odnose na gospodarenje otpadom kao što su nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada, kontejnera, kanti i popratne mehanizacije/ vozila, te izgradnju mobilnih reciklažnih dvorišta.

Grupa nastavlja sa provođenjem 2 projekta (Bin2Grid i PPI4Waste) koja se sufinanciraju iz Programa Unije.

Bin2Grid je projekt prijavljen Europskoj komisiji neposredno u sklopu programa Horizon 2020. Projekt se odnosi na mogućnosti

odvojenog prikupljanja otpada od hrane u svrhu proizvodnje biometana i njegove upotrebe kao goriva putem lokalne mreže punionica. Očekivani rezultat projekta je povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora kroz održivo gospodarenje otpadom u četiri grada: Zagreb, Skopje, Malaga i Pariz. Projekt je započeo u siječnju 2015. godine i traje tri godine, a podružnica Čistoća je koordinator projekta. Ukupan proračun projekta je 800.000 EUR, a udio Čistoće iznosi 95.000 EUR ili 712.500 kuna.

Projekt PPI4Waste je također prijavljen Europskoj komisiji neposredno u sklopu projekta Horizon 2020. Projekt se bavi EU smjernicama u gospodarenju otpadom s naglaskom na održivost i inovativnost te obuhvaća mjere i aktivnosti vezane uz zelenu javnu nabavu u gospodarenju otpadom. Cilj projekta je istražiti i uočiti glavne prepreke takve nabave kroz konkretne primjere u praksi te predložiti alate i modele kako implementirati inovativnost i zelenu javnu nabavu u sektoru gospodarenja otpadom, temeljem strategije Europa 2020 i Direktiva Europskog parlamenta. Koordinator projekta je Tehnički Institut iz Seville, a podružnica Čistoća je jedna od 8 partnera na projektu iz sljedećih EU članica: Hrvatska, Belgija, Njemačka, Švedska, Španjolska, Nizozemska i Italija. Trajanje projekta je od siječnja 2015. do srpnja 2017. godine. Ukupan proračun projekta je 1.000.000 EUR, a udio podružnice Čistoća iznosi 70.000 EUR ili 525.000 kuna.

Osim navedena dva projekta koja se tiču područja zaštite okoliša tijekom 2016. godine prijavljena su još dva projekta pod nazivom REEF2W i SIM4Urban.

REEF2W (Increased Renewable Energy and Energy Efficiency by Integrating, Combining and Empowering Urban Wastewater and Organic Waste Management Systems) prijavljen u sklopu programa Interreg Central Europe II, a bavi se povećanjem korištenja obnovljivih izvora energije i poboljšanja energetske učinkovitosti kroz implementaciju održivog sustava gospodarenja različitim organskim otpadom. Predloženi projekt je značajan budući da je među prioritetima Grupe stalno unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i odgovornog odnosa prema okolišu. Koordinator projekta je talijanska nacionalna agencija ENEA, a podružnica Čistoća je jedan od 11 partnera na projektu. Ukupan proračun projekta je 2.384.000 EUR, a udio podružnice Čistoća iznosi 200.000 EUR.

SIM4Urban (Sustainable and Integrated Management of utility infrastructure for functional urban areas) prijavljen je u sklopu programa Interreg Central Europe II, a kojemu je cilj stvoriti uslužnu infrastrukturnu mrežu interoperabilnu u planiranju, instalaciji, dokumentaciji i operativno što bi trebalo smanjiti negativan utjecaj na okoliš te utjecati na potražnju krajnjeg potrošača kroz cijene energetske resursa. Projekt razvija alate za zajednički pristup prostornom modeliranju različitih mreža i on line upravljanje tim mrežama. Koordinator projekta je Sveučilište Ljubljana, a Zagrebački holding je jedan od 12 partnera. Ukupan proračun projekta je 2.700.000 EUR, a udio Zagrebačkog holdinga je 188.000 EUR.

Osim navedenih, identificirani su ostali projekti podružnica Zrinjevac, Tržnica Zagreb i Robnih terminala Zagreb sa kojima se krenulo u pripreme aktivnosti, a za koje se očekuje te postoji mogućnost sufinanciranja iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ili kroz Operativne programe. Projekti podružnice Zrinjevac su: Rekonstrukcija kotlovnice Jankomir s prelazom sa prirodnog plina na drvenu masu snage 500kW, Rekonstrukcija kotlovnice Remetinečka s prelazom sa prirodnog plina na drvenu masu snage 2 MW te izgradnja regionalnog logističkog centra za bio-masu za energetske potrebe na lokaciji Jankomir. Projekt Tržnica Zagreb odnosi se na Rekonstrukciju poslovne zgrade tržnice Branimirova, kod kojeg je identificirana mogućnost sufinanciranja kroz ITU mehanizam i kao takav je unesen u bazu projekata Grada Zagreba. A projekt Robnih

terminala Zagreb čini Strateško proširenje poslovne jedinice Žitnjak što uključuje kontejnerske terminale te robno teretni promet.

Grupa i kroz 2016. godinu radi na jačanju ljudskih kapaciteta za pripremu i provedbu EU projekata.

U društvu Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. u tijeku je provedba dva projekta koja su sufinancirana iz EU fondova, i to:

1. Prvi projekt - Priprema projektno-studijske dokumentacije i aplikacijskog paketa za sufinanciranje od strane EU za aglomeraciju Zagreb i aglomeraciju Glavničica - sufinancira se na dva načina: putem Ministarstva poljoprivrede (sada Ministarstvo zaštite okoliša i energetike) i putem Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU.

Projekt je prijavljen unutar Ograničenog poziva za dostavu prijedloga projekata EN.2.1.11. za dodjelu bespovratnih sredstava iz Kohezijskog fonda u sklopu Operativnog programa "Zaštita okoliša", a za provedbu projekata pripreme infrastrukturnih projekata iz područja gospodarenja vodama, čime se podržava učinkovita i pravovremena provedba Operativnog programa "Zaštite okoliša" i pomaže pripremi za korištenje sredstava iz financijske perspektive EU 2014 – 2020. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između Ministarstva poljoprivrede (sada Ministarstvo zaštite okoliša i energetike), Hrvatskih voda te Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. kao korisnika, potpisan je 23. prosinca 2014. godine (EU sufinanciranje 85%, vlastita sredstva 15%). Ugovor o sufinanciranju projekta između Ministarstva poljoprivrede, Hrvatskih voda i Grada Zagreba (partner), Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. je potpisan 15. lipnja 2015. godine.

Ujedno projekt je prijavljen za sufinanciranje preko Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za dio financiranja vlastitih sredstava u iznosu 40% iz Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na lokalnoj i regionalnoj razini za 2015. godinu. Ugovor o dodjeli sredstava Fonda između Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. potpisan je 7. siječnja 2016. godine.

Prema prijavljenom Projektu planirana je provedba kroz dva sekundarna ugovora:

- 1. sekundarni ugovor "Izrada projektne dokumentacije (idejnih i glavnih projekata) za rekonstrukciju i izgradnju sustava odvodnje na području aglomeracije Zagreb - kanalizacijska mreža istočnog područja gradske četvrti Sesvete (sliv potoka Črnc); proširenje kanalizacijske mreže u naselju Mikulići, Frateršćica, Lukšić i Bijenik; izgradnja kolektora II. paralela; i aglomeracije Glavničica (sjeveroistočni dio gradske četvrti Sesvete) te izrada natječajne dokumentacije za nabavu radova."

Do 31. prosinca 2016. godine za navedeno odobrena su i isplaćena bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda u iznosu 21,6 milijuna kuna.

- 2. planirani sekundarni ugovor "Izrada idejnog projekta za izgradnju III. stupnja pročišćavanja postojećeg centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba (CUPOVZ)" - spada u nadležnost Grada Zagreba.

2. Drugi projekt - Izgradnja magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda Aleja Bologne-Lisičina planiran je u visini od 22,7 milijuna kuna.

Projekt je prijavljen unutar Ograničenog poziva EN.2.1.16 za dodjelu bespovratnih sredstava iz Kohezijskog fonda u sklopu Operativnog programa "Zaštite okoliša" za provedbu investicijskih projekata koji se odnose na manje dijelove sustava javne vodoopskrbe/odvodnje u cilju doprinosa za postizanje cjelovitog rješenja aglomeracija te cjelovitog rješenja na vodoopskrbnom području, sukladno Planu provedbe vodnokomunalnih direktiva. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između Ministarstva poljoprivrede (PT1), Hrvatskih voda (PT2) te Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. (korisnik) potpisan je 3. ožujka 2016. godine (EU sufinanciranje 64,4%, 10% Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Hrvatske vode 25,6%). Ugovor o sufinanciranju projekta između Ministarstva poljoprivrede, Hrvatskih voda i Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. potpisan je 3. ožujka 2016. godine.

Do 31. prosinca 2016. godine ostvareno je 13,7 milijuna kuna iz Kohezijskog fonda i 5,5 milijuna kuna sredstava Hrvatskih voda.

Osim navedenog društvo Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. je kroz 2016. godinu sudjelovalo na pripremi projekta Napredno gospodarenje energijom u zgradama i infrastrukturi- CEKOM GEZI. Projekt se planira provoditi unutar Operativnog programa Konkurentnost i kohezija u sklopu prioriteta 1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija; Investicijski prioritet 1b – Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, istraživačko razvojnih centara i visokog obrazovanja, Specifični cilj 1.b.2. Povećanje aktivnosti istraživanja i razvoja poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja. Projekt je u studenom 2016. godine prijavljen na Poziv za iskaz interesa za ispunjavanje kriterija za prijavu na Ograničeni poziv na dostavu projektnih prijedloga za podršku razvoju Centara kompetencija. U projektu sudjeluje zajednica prijavitelja (21 partner). Proces pripreme projektne prijave na Ograničeni poziv na dostavu projektnog prijedloga projekta CEKOM je u tijeku.

Uspostava visokoučinkovite, pouzdane i sigurne informatičke i telekomunikacijske potpore poslovanju Grupe

Standardizacija programske podrške poslovnim područjima i dalje je prioritet na kojem se intenzivno radi te se i kroz razdoblje poslovne 2016. godine provodi slijedeće:

A Proširenje korištenja sustava za upravljanje dokumentacijom

Programski sustav je nadograđen u dijelu vođenja pismohrane i uspostavljen je jedinstveni sustav pismohrane za društvo Zagrebački holding d.o.o.

B Jedinstveni programski sustav za upravljanje ljudskim resursima i obračun plaće - unaprjeđenje korištenja i nadogradnja

Na razini Zagrebačkog holdinga d.o.o. te dijela ovisnih društava (Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., AGM d.o.o.) implementirana je jedinstvena programska podrška za poslovno područje upravljanja ljudskim resursima i obračuna plaće.

Jedinstvena programska platforma obuhvaća sve procese iz domene upravljanja ljudskim resursima i obračuna plaća što podrazumijeva i uspostavljenju jedinstvenu bazu podataka te jedinstven proces obračuna plaća.

C Registar i Jedinstvena uplatnica (JUP)

I kroz 2016. godinu kontinuirano se provode aktivnosti usklađivanja podataka Registra i nadogradnje Jedinstvene uplatnice.

Kroz aktivnu podršku u radu Tima za JUP (jedinstvenu uplatnicu) realizirani su izlazni rezultati kako slijedi:

- registar je povezan s OIB sustavom te je omogućena automatska provjera OIB-a,
- Zagrebački holding d.o.o. je povezan sa sustavom e-Gradani te je omogućena dostava PDF računa u korisnički pretinac,
- kreirana je digitalna arhiva PDF računa i obrazaca,
- izrađen je web servis za konsolidaciju matičnih podataka s društvom Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.,
- kreirana je kartica kupca koja je dostupna putem sustava e-Gradani,
- pripremljeni su prijedlozi daljnjih aktivnosti za unaprjeđenje projekta 'Registar objekata i korisnika'
- korisniku je omogućeno autorizacijom putem sustava e-Gradani otkazivanje slanja tiskanog računa.

Izdvojeni kapitalni infrastrukturni projekti

U svibnju 2016. godine društvo Zagrebački holding d.o.o. je završilo projekt izgradnje bazenskog kompleksa Svetice, dok je u rujnu 2016. godine završilo s izgradnjom bazena i dvorane na objektu Osnovne škole Iver u Sesvetskom Kraljevcu te je navedeno predano Gradu Zagrebu na korištenje.

U 2016. godini društvo Zagrebački holding d.o.o. je krenulo sa aktivnostima vezanim uz rekonstrukciju i izgradnju Dnevne bolnice i garaže KB Sveti Duh.

Osim navedenog, društvo Zagrebačka stanogradnja d.o.o. započelo je sa aktivnostima izgradnje Projekta Podbrežje - 1. faza, koja obuhvaća izgradnju 608 stanova čiji se završetak očekuje u prosincu 2017. godine. U ukupno 608 stanova, 400 stanova Grad Zagreb će preuzeti za stambeno zbrinjavanje građana grada Zagreba, a 208 stanova predviđeno je za znanstvene novake što se realizira kroz suradnju Grada Zagreba i Sveučilišta u Zagrebu pri čemu je cilj stambeno zbrinjavanje mladog nastavnog osoblja sa Sveučilišta.

Tako će Grad Zagreb, u okviru Zagrebačkog modela stanogradnje, programa namijenjenog Sveučilištu, kupcima stanova subvencionirati kamatu stambenih kredita, a stambeni krediti i stanovi će u ovom programu biti povoljniji od tržišnih.

Prema Urbanističkom planu uređenja čitav projekt Podbrežje uključuje izgradnju:

- 11 samostojećih, stambenih građevina visine do 9 etaža s ukupno 1.800 stanova,
- dvije predškolske ustanove,
- osnovne škole,
- kulturno-informativnog centra,
- bazenskog kompleksa i sportske dvorane,
- parkova, 6 igrališta za uzrast od 0 - 6 godina i 6 igrališta za uzrast od 7-18 godina.

Očekivani budući razvoj Grupe Poslovna transformacija

Statusnom promjenom podjele s osnivanjem prve grupe podružnica iz tržišne domene djelatnosti društva Zagrebački holding d.o.o. u studenom 2013. godine (Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo, AGM, Zagrebačka stanogradnja i Vodoopskrba i odvodnja) te odvajanjem dijela podružnice Upravljanje sportskim objektima u ustanovu u vlasništvu Grada u siječnju 2014. godine, započeta je transformacija Zagrebačkog holdinga d.o.o. u holding kompaniju u suštinskom smislu te riječi.

Grupa se nalazi pred izazovima unapređenja poslovanja svih svojih sastavnica, sukladno zahtjevima konkurentskog poslovanja, uz poticanje tehnološkog unapređenja i podizanja ukupne kvalitete svojih usluga. Kvalitetno osmišljena i dobro provedena srednjoročna razvojna strategija jedan je od načina odgovora na nove izazove i sredstvo kojim se osigurava aktivna uloga u restrukturiranju. U tu svrhu je u 2015. godini Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. usvojila Nacrt razvojne strategije Zagrebačkog holdinga kojim se definira razvojni okvir i srednjoročni provedbeni akcijski plan kako samog društva Zagrebački holding d.o.o. tako i cjelokupne Grupe.

Razvojna strategija pripremljena je na temelju strateške analize okruženja i vlastitih sposobnosti s ciljem da:

- naznači strateške pravce organizacijskih promjena unutar Grupe;
- definira prioritetna područja za ulaganja u unapređenje poslovanja;
- ubrza proces razvoja ljudskih potencijala u pogledu obrazovanosti, vještina i motivacije, uključujući sustave upravljanja, kontrole te prepoznavanja i nagrađivanja izvrsnosti.

Strategija razvoja Zagrebačkog holdinga 2014. - 2020. „vertikalno“ je usklađena s nadređenim razvojnim dokumentima, odnosno jednim od četiri predložena osnovna područja financiranja za Hrvatsku iz ESI fondova za razdoblje 2014. - 2020: „jačanje institucionalnih kapaciteta i poticanje učinkovite javne uprave“, na što se referira u nizu strateških dokumenata na nacionalnoj razini Republike Hrvatske. Također, u sklopu *Operativnog Programa za ljudske resurse* izdvojen je investicijski prioritet pod prioritetsnom osi „Pametna uprava“, koji nalaže: „investicije u institucionalne kapacitete i efikasnu javnu upravu i javne usluge na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u svrhu pospješivanja reformi i dobre vladavine“. Konačno, jedan od izdvojenih prioriteta u sklopu Strateškog cilja: „Unapređenje sustava upravljanja razvojem“ u sklopu Razvojne strategije Grada Zagreba - Zagreplana jest: „poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća“.

Razvojna usmjerenja Grupe

Vizija Grupe ostvarit će se u idućem srednjoročnom razdoblju provedbom aktivnosti i projekata koji pridonose ostvarenju triju ključnih strateških ciljeva:

- **Strateški cilj 1** - Kvalitetna i pouzdana javna usluga
- **Strateški cilj 2** - Rast i razvoj
- **Strateški cilj 3** - Korporativna održivost (društveno odgovorno poslovanje, društveni, ekonomski i ekološki aspekt)

Određenje strateških ciljeva i strategije kao sredstva ostvarenja ciljeva Grupe temelji se na definiranju korporativnih procesa i organizacijskoj strukturi koja će omogućiti i podupirati njihovo ostvarenje. Razvojni cilj Grupe je povećanje kvalitete i opsega javnih usluga na dobrobit građana, gospodarstva i lokalne uprave i samouprave Grada Zagreba, podižući standard građana, konkurentnost gradskog gospodarstva, kao i reputaciju grada Zagreba u odnosu na druge gradove. U realizaciji navedenog cilja Grupa se rukovodi ujedno i potrebom zadovoljenja javnih interesa i održivom profitabilnošću, pri čemu je ključno učinkovito upravljanje troškovima, unaprjeđenje poslovnih procesa te razvoj integriranog informacijskog sustava izvještajno upravljačke i operativne razine, uz paralelno, promišljeno ulaganje u razvoj novih i podizanje kvalitete postojećih usluga.

U skladu sa razvojnim smjernicama Grada, korporativna strategija predviđa strateško usmjerenje organskog rasta, a zatim strategiju ekspanzije za komunalni portfolio usluga, s naglaskom na efikasnost i marginalnu profitabilnost, dok se za probrani portfolio tržišnih usluga predviđa postizanje konkurentnosti te dosezanje liderske pozicije u djelatnosti ili prepuštanje djelatnosti privatnom sektoru, ukoliko je trošak investiranja u postizanje odgovarajuće razine operativne učinkovitosti previsok za društva Grupe.

U narednom razdoblju nastavlja se s konsolidacijom poslovanja u svrhu zadržavanja pozitivnog poslovnog rezultata putem pojačane aktivnosti na povećanju prihoda, kontroli troškova te daljnjim poboljšanjima u poslovno-upravljačkim procesima.

Nakon višegodišnje faze usmjeravanja ulaganja u nekretnine i obnovu javnog prijevoza u visokim iznosima i na osnovu zaduženja, u aktualnim uvjetima investicije su prilagođene realnim izvorima financiranja te bi trebale rezultirati, temeljem parametara opravdanosti, efikasnijom alokacijom i sigurnijim povratima. Investicije u komunalne djelatnosti i ljudske potencijale odabrane su kao prioriteti i čine temelj o čijoj efikasnosti ovisi budući razvoj Grupe.

Očekivani budući razvoj Grupe

Mjere za očekivani budući razvoj Grupe

Mjere razvoja Grupe predstavljaju konkretan okvir za definiranje razvojnih projekata i aktivnosti, nositelja projekata i okvirnih financijskih sredstava nužnih za provedbu pojedine mjere. One pridonose ostvarenju u prethodnim poglavljima istaknutih strateških ciljeva razvoja te u konačnici ostvaruju postavljenu viziju.

Za ostvarivanje sedam specifičnih ciljeva razvoja Grupe Razvojnou strategijom definirano je ukupno osamnaest mjera kojima će se do 2020. godine osigurati povećanje kvalitete usluga, jačanje razvoja i rasta i uspostavljanje održivog dugoročnog poslovanja.

Ciljevi, prioriteti i planirane mjere razvoja Grupe za razdoblje do 2020. godine prikazani su kako slijedi:

Specifični ciljevi	Planirane mjere
Strateški cilj 1: Kvalitetna i pouzdana javna usluga	
1.1. Unapređenje postojećih proizvoda, usluga i uslužnog servisa	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje standarda kvalitete postojećih načina pružanja usluga Inovativna rješenja u okviru postojećih proizvoda i usluga
1.2. Razvoj i integracija novih proizvoda i usluga	<ul style="list-style-type: none"> Novi proizvodi i usluge izravno povezani s postojećim tržišnim segmentima Razvoj u novim tržišnim segmentima
Strateški cilj 2: Rast i razvoj	
2.1. Stabilno pozitivno poslovanje	<ul style="list-style-type: none"> Priprema i provedba refinanciranja obveznica Smanjenje troškova poslovanja Povećanje prihoda poslovanja Upravljanje imovinom, rizicima i financijskim obvezama
2.2. Organizacijski i korporativni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> Statusna transformacija i strateško planiranje Unapređenje korporativnog upravljanja i komunikacije Izrada procesnog repozitorija i certificiranje poslovanja Uvođenje integriranog informacijskog sustava
2.3. Razvoj ljudskih potencijala	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj osobnih poslovnih kompetencija Jačanje menadžmenta i sustava poticanja izvrsnosti
Strateški cilj 3: Korporativna održivost	
3.1. Participativno upravljanje - suradnja s građanima, udrugama i lokalnim zajednicama	<ul style="list-style-type: none"> Suradnja s korisnicima i građanima Suradnja s lokalnim zajednicama i organizacijama civilnog društva
3.2. Očuvanje okoliša	<ul style="list-style-type: none"> Unapređenje okolišnih parametara izrade postojećih proizvoda i pružanja usluga Uvođenje novih zelenih tehnologija u poslovanje

54

Analiza poslovanja

Rezultat poslovanja i financijski položaj

Grupa je za 2016. godinu ostvarila dobit nakon oporezivanja od 74.932 tisuće kuna i ista, u odnosu na rezultat poslovanja 2015. godine, predstavlja lošiji poslovni rezultat za 46.059 tisuća kuna.

Opis	2016. (u 000 kn)	2015. (u 000 kn)	Ostvarenje 2016./2015.
1	2	3	4 = 2/3
Poslovni prihodi	5.045.106	5.208.768	96,9
Poslovni rashodi	(4.851.443)	(4.991.471)	97,2
Financijski prihodi	237.116	224.863	105,4
Financijski rashodi	(320.469)	(298.863)	107,2
Ukupni prihodi	5.282.222	5.433.631	97,2
Ukupni rashodi	(5.171.912)	(5.290.334)	97,8
Dobit prije oporezivanja	110.310	143.297	77,0
<i>Porezni (rashod)</i>	<i>(35.378)</i>	<i>(22.306)</i>	<i>158,6</i>
Dobit nakon oporezivanja	74.932	120.991	61,9
<i>Dobit iz operativnih aktivnosti</i>	<i>193.663</i>	<i>217.297</i>	<i>89,1</i>
<i>Gubitak iz financijskih aktivnosti</i>	<i>(83.353)</i>	<i>(74.000)</i>	<i>112,6</i>

Grupa je u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, ostvarila lošiji rezultat poslovanja uslijed promjena koje su nastupile u poslovanju, od kojih izdvajamo:

- manje ostvarene dobiti od prodaje i distribucije plina uslijed nižih tarifnih stavki za distribuiranu količinu (Ts1) za 2016. godinu (koje su smanjene za 38% u odnosu na tarifne stavke koje su bile u 2015. godini) a koje su donesene odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije iz prosinca 2015. godine. Uz navedeno, od 1. travnja 2016. godine stupila je na snagu Odluka Hrvatske energetske regulatorne agencije o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom (za kategoriju kupaca "kućanstvo") za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2016. godine kojom je utvrđeno da se značajno smanjuje trošak dobave plina za javnu uslugu (za 25%) što je uzrokovalo smanjenje krajnje cijene plina za oko 20%,

- uvođenje novog sustava naplate odvoza otpada od studenoga 2015. godine. Za razliku od starog sustava naplate koji se temeljio na zaduženoj površini objekta, novi sustav se temelji na obračunu prema volumenu predanog otpada. Prilikom smanjenja cijene usluga svim korisnicima usluga omogućilo se da prelaskom na novi način obračuna usluge plaćaju manje uz istodobno zadržavanje standarda i kvalitete pružene usluge. Uz navedeno, od 1. kolovoza 2016. godine smanjen je broj odvoza otpada sa tri na dva odvoza tjedno čime su dodatno smanjeni prihodi Grupe iz segmenta održavanja čistoće i odvoza otpada,

- smanjenje prihoda od prijevoza putnika uslijed smanjenja cijena usluga prijevoza od 1. studenog 2015. godine za učenike srednjih škola, sve redovite studente, nezaposlene osobe, umirovljenike i populaciju socijalne kategorije,

- povećanje troškova osoblja uslijed primjene Dodatka V. Temelnog kolektivnog ugovora za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o. prema kojem je od 1. siječnja 2016. godine prestalo važiti ograničenje visine božićnice i regresa u ukupnom iznosu od 2.500,00 kuna (neoporezivom iznosu), te se svaka od prigodnih nagrada isplaćivala u iznosu od 2.884,87 kuna,

- smanjenje prihoda od distribucije vode uslijed smanjenja varijabilnog dijela cijene opskrbe vodom od 1. studenog 2015. godine i smanjenja cijena isporuke vode javnom isporučitelju Komunalac Vrbovec d.o.o.

55

Analiza poslovanja

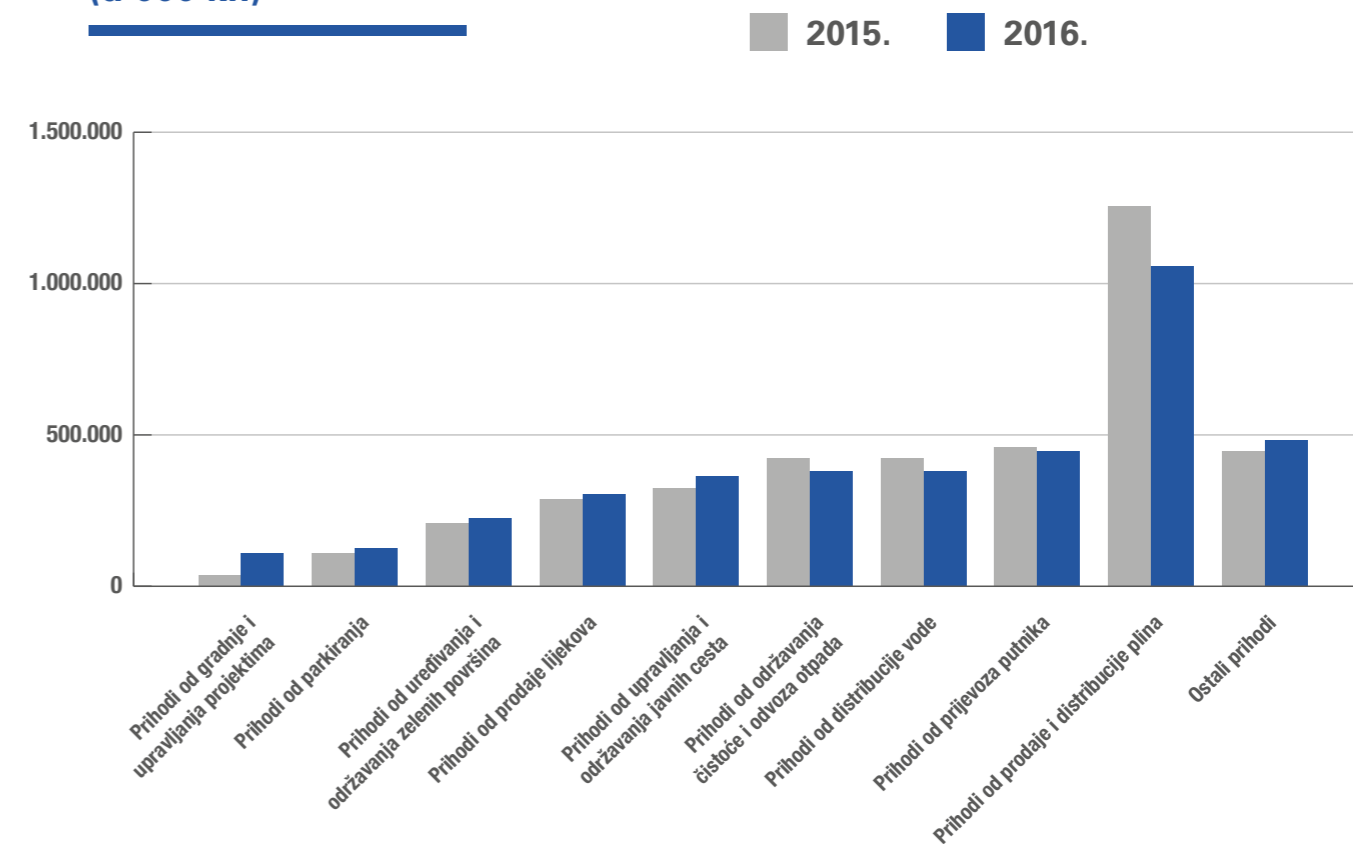
Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Opis	2016. u 000 kn	2015. u 000 kn	Ostvarenje 2016./2015.
1	2	3	4 = 2/3
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	3.842.428	3.911.030	98,2
Ostali poslovni prihodi	1.202.678	1.297.738	92,7
Ukupno poslovni prihodi	5.045.106	5.208.768	96,9
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi i usluge	(2.273.534)	(2.226.015)	102,1
Troškovi osoblja	(1.609.351)	(1.512.561)	106,4
Amortizacija	(548.140)	(548.205)	100,0
Vrijednosno usklađenje imovine	(167.283)	(461.319)	36,3
Rezerviranja	(107.998)	(141.617)	76,3
Ostali poslovni rashodi	(145.137)	(101.754)	142,6
Ukupno poslovni rashodi	(4.851.443)	(4.991.471)	97,2
FINANCIJSKI PRIHODI	237.116	224.863	105,4
FINANCIJSKI RASHODI	(320.469)	(298.863)	107,2
UKUPNI PRIHODI	5.282.222	5.433.631	97,2
UKUPNI RASHODI	(5.171.912)	(5.290.334)	97,8
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	110.310	143.297	77,0
<i>Porezni (rashod)</i>	<i>(35.378)</i>	<i>(22.306)</i>	<i>158,6</i>
DOBIT ZA GODINU	74.932	120.991	61,9
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Dobit iz revalorizacije umanjena za poreze</i>	<i>86.675</i>	<i>88.541</i>	<i>97,9</i>
<i>Dobit od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju</i>	<i>4.610</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Ostale promjene u sveobuhvatnoj dobiti</i>	<i>(37.137)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	129.080	209.532	61,6

Ukupni prihodi od prodaje u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 3.842.428 tisuća kuna, odnosno za 68.602 tisuće kuna ili 1,8% manje u odnosu na ostvarenje 2015. godine, prvenstveno kao rezultat slijedećih promjena po segmentima poslovanja Grupe:

- manje ostvarenih prihoda od prodaje i distribucije plina za 200.075 tisuća kuna uslijed nižih tarifnih stavki za distribuiranu količinu (Ts1) plina od 1. siječnja 2016. godine i smanjenu cijenu plina za kućanstva od 1. travnja 2016. godine,
- više ostvarenih prihoda od gradnje i upravljanja projektima za 105.739 tisuća kuna uslijed iskazivanja prihoda od gradnje objekata javne namjene za Grad Zagreb u skladu sa IFRIC-om 12 Ugovori o koncesiji s osnove kojih Grupa evidentira fazu izgradnje kao rashod razdoblja i istovremeno priznaje prihod sukladno stupnju dovršenosti projekata (MRS 11 Ugovori o izgradnji) što je i razlog, u materijalno najznačajnijem iznosu, porasta materijalnih troškova i usluga,
- manje ostvarenih prihoda od distribucije vode za 11.980 tisuća kuna uslijed smanjenja varijabilnog dijela cijene opskrbe vodom od 1. studenog 2015. godine na način da cijena varijabilnog dijela opskrbe za kućanstva umjesto 4,68 kn/m³ iznosi 4,21 kn/m³, za socijalno ugrožene građane umjesto 2,808 kn/m³ iznosi 2,526 kn/m³ a za ostale korisnike 4,68 kn/m³ i smanjenja cijena isporuke vode javnom isporučitelju Komunalac Vrbovec d.o.o. (prema Privremenoj mjeri Vijeća za vodne usluge iz srpnja 2016. godine),
- manje ostvarenih prihoda od održavanja čistoće i odvoza otpada za 54.041 tisuću kuna uslijed uvođenja novog načina obračuna javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada od 1. studenog 2015. godine te smanjenja broja odvoza otpada sa tri na dva od 1. kolovoza 2016. godine,
- manje ostvarenih prihoda od prijevoza putnika za 32.220 tisuća kuna uslijed nižih cijena karata od 1. studenog 2015. godine,
- više ostvarenih prihoda od prodaje lijekova za 16.881 tisuću kuna i
- više ostvarenih prihoda od uređivanja i održavanja zelenih površina za 35.569 tisuća kuna i većih prihoda od upravljanja i održavanja javnih cesta za 40.538 tisuća kuna uslijed više izvedenih radova za Grad Zagreb.

Prihodi po poslovnim segmentima (u 000 kn)

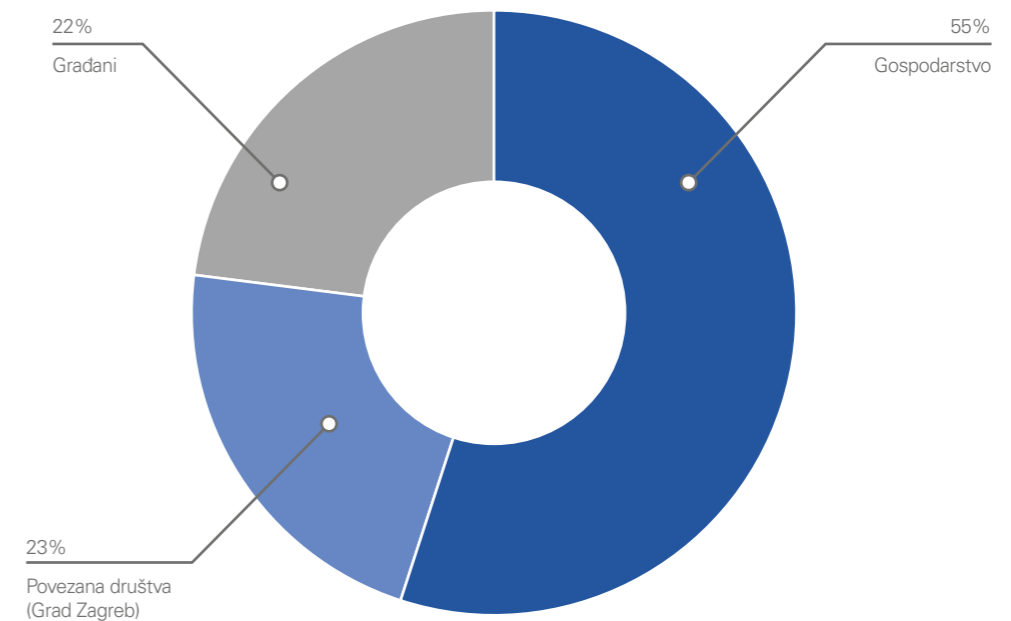

Analiza poslovanja

S obzirom da je Grupa iz segmenata prodaje i distribucije plina, distribucije vode, prijevoza putnika i održavanja čistoće i odvoza otpada u 2016. godini ostvarila ukupno 60,5% prihoda od prodaje, u tablici ispod prikazani su prirodni pokazatelji društava Gradska plinara Zagreb d.o.o., Gradska plinara Zagreb- Opskrba d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. te podružnica ZET i Čistoća:

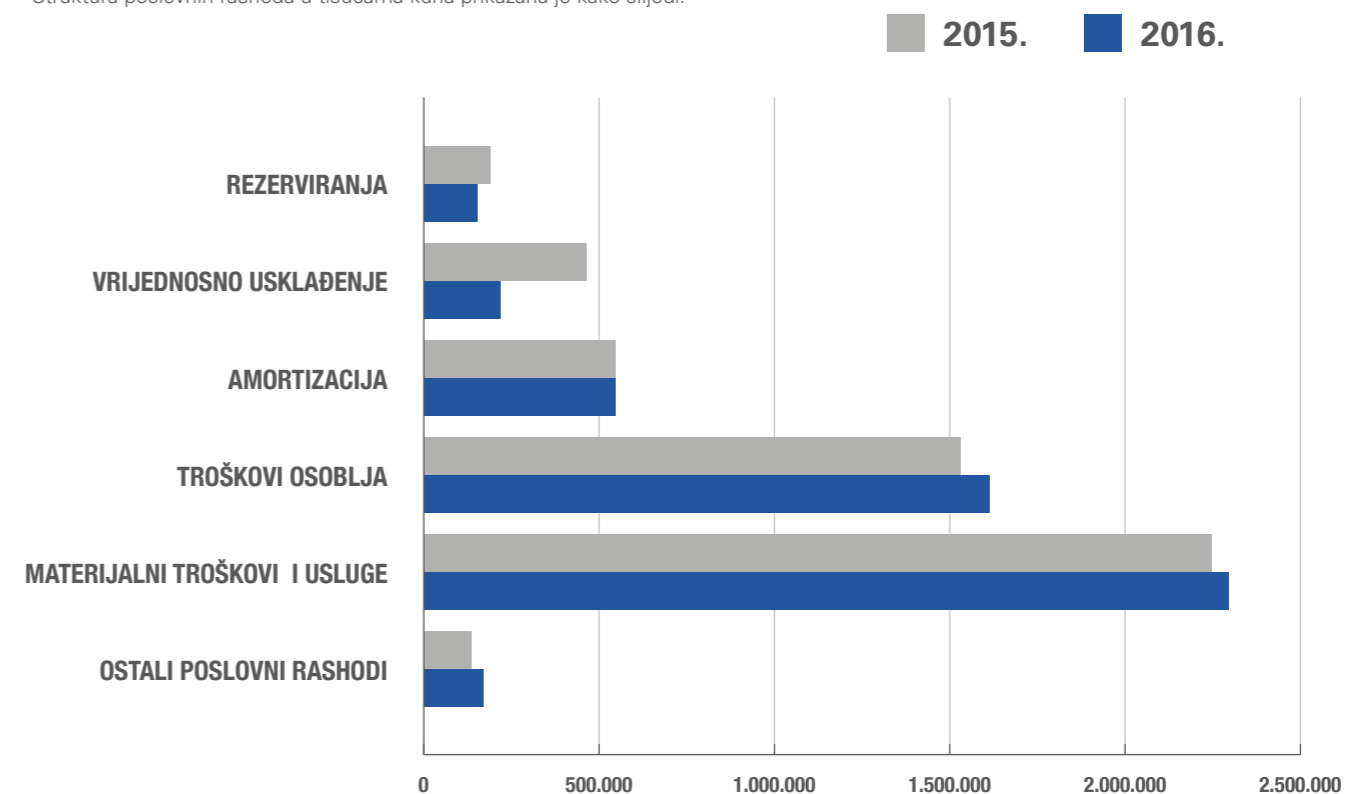
Društva i podružnice	Osnovne vrste usluga	Mjerna jedinica	Ostvareno I - XII 2016.	Ostvareno I - XII 2015.	Indeks
1	2	3	4	5	6 = 4/5
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Distribuirane količine prirodnog plina	kWh	3.921.476.993	3.784.420.222	103,6
	Stanje broja korisnika na distribucijskom sustavu	komad	280.091	278.342	100,6
Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	Opskrba prirodnim plinom	kWh	3.842.501.293	3.764.158.844	102,1
	Broj potrošača	komad	291.061	291.389	99,9
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Isporučena voda	m ³	57.018.467	56.330.160	101,2
	Utrošena voda za poslovne aktivnosti	m ³	1.354.832	1.322.053	102,5
ZET	Pojedinačne karte - u vozilu	komad	7.263.208	6.712.368	108,2
	Pojedinačne karte - izvan vozila	komad	4.160.614	5.159.088	80,6
	Dnevne karte	komad	130.589	129.372	100,9
	Mjesečne pokazne karte - Grad Zagreb	komad	773.140	728.856	106,1
	Godišnje pokazne karte - Grad Zagreb	komad	164.692	165.638	99,4
	Mjesečne pokazne karte - izdvojeni gradovi i općine	komad	79.718	80.700	98,8
	Godišnje pokazne karte - izdvojeni gradovi i općine	komad	3.970	4.170	95,2
	E- novčanik	komad	2.730.166	3.194.726	85,5
	Karte - uspinjača	komad	168.750	197.616	85,4
	Turističke karte	komad	11.947	6.901	173,1
	Karte za Sljeme	komad	16.136	15.470	104,3
	Višednevni kuponi	komad	9.455	7.684	123,0
Čistoća	Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada				
	a) Prosječna mjesečna zadužena površina, od toga:	m ²	2.650.000	29.671.000	8,9
	- domaćinstva	m ²	-	26.671.000	-
	- privreda	m ²	2.650.000	3.000.000	88,3
	b) Prosječno mjesečno zadužen volumen domaćinstva	l	156.900.000	-	-
	Održavanje j.p.p.	m ²	1.117.823.455	1.048.859.214	106,6
	- ručno čišćenje j.p.p.	m ²	782.321.600	723.290.214	108,2
	- strojno čišćenje j.p.p.	m ²	152.920.000	150.801.400	101,4
	- pranje j.p.p.	m ²	182.581.855	174.767.600	104,5
	Sakupljeni otpad, od toga:	t	265.126	251.651	105,4
- komunalni miješani otpad	t	229.726	223.300	102,9	
- odvojeno prikupljeni otpad	t	35.400	28.351	124,9	

Prihodi od prodaje Grupe u 2016. godini prema različitim skupinama kupaca prikazani su kako slijedi:

Ostali poslovni prihodi iznose 1.202.678 tisuća kuna i, u odnosu na 2015. godinu, manji su za 7,3% ili 95.060 tisuća kuna uslijed manjih nerealiziranih dobitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine (za 168.340 tisuća kuna) na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina (pri čemu je utvrđen gubitak uslijed promjene fer vrijednosti u iznosu od 4.948 tisuća kuna dok je za 2015. godinu utvrđena dobit od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine u iznosu od 10.913 tisuća kuna) dok su prihodi od ukidanja rezerviranja kroz dva usporedna razdoblja veći za 60.823 tisuće kuna uslijed većih prihoda od ukidanja rezerviranja za materijalna prava zaposlenih i većih prihoda od ukidanja rezerviranja po sudskim sporovima u skladu sa procjenom odvjetnika.

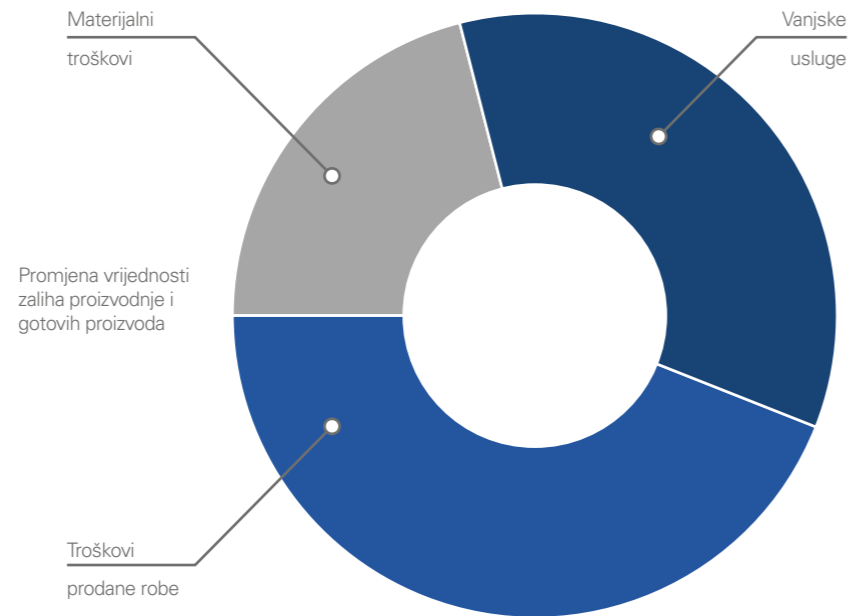
Struktura poslovnih rashoda u tisućama kuna prikazana je kako slijedi:

Analiza poslovanja

Materijalni troškovi i usluge u 2016. godini iznose 2.273.534 tisuće kuna, i u odnosu na 2015. godinu, veći su za 2,1% ili 47.519 tisuća kuna uslijed većih troškova sirovina i materijala (za 19.871 tisuću kuna) i većih troškova kooperanata (za 132.389 tisuća kuna) radi više izvedenih radova za Grad Zagreb dok su troškovi prodane robe manji (za 149.918 tisuća kuna) zbog smanjenja dobavne cijene plina.

Struktura materijalnih troškova prikazana je kako slijedi:

Troškovi osoblja u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, veći su za 96.790 tisuća kuna uslijed većih troškova bruto plaća (za 89.743 tisuće kuna) i većih naknada troškova zaposlenima i izdataka za ostala materijala prava radnika (za 7.047 tisuća kuna). Troškovi bruto plaća su veći radi većeg prosječnog broja radnika Grupe i primjene Dodatka V. Temeljnog kolektivnog ugovora za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o. prema kojem je od 1. siječnja 2016. godine prestalo važiti ograničenje visine božićnice i regresa u ukupnom iznosu od 2.500,00 kuna (neoporezivom iznosu), te se svaka od prigodnih nagrada isplaćivala u iznosu od 2.884,87 kuna. Naknade troškova zaposlenima i izdaci za ostala materijala prava radnika su veće prvenstveno zbog većih troškova otpremnina (za 4.048 tisuća kuna) i većih troškova prijevoza radnika sa posla i na posao (za 1.249 tisuća kuna).

Troškovi vrijednosnog usklađenja u 2016. godini, u odnosu na ostvarenje 2015., manji su za 294.036 tisuća kuna prvenstveno radi manjih gubitaka od ulaganja u nekretnine (za 152.479 tisuća kuna) i manjih troškova vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine (za 118.757 tisuća kuna). Materijalno najznačajnije smanjenje troškova vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine odnosi se na Zagrebački holding d.o.o. (smanjenje za 49.608 tisuća kuna), Gradsku plinaru Zagreb-Opškrbu d.o.o. (smanjenje za 31.285 tisuća kuna) i Vodoopškrbu i odvodnju d.o.o. (smanjenje za 40.593 tisuće kuna). Smanjenje vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine Zagrebačkog holdinga d.o.o. prvenstveno je vezano uz manje ostvarene prihode od prodaje podružnice Čistoća, manje troškove vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine društva Gradska plinara Zagreb-Opškrba d.o.o. rezultat su smanjenja cijene plina i bolje naplate redovnih potraživanja, dok su manji troškovi vrijednosnog usklađenja društva Vodoopškrba i odvodnja d.o.o. vezani uz manje prihode od prodaje i izostanak vrijednosnog usklađenja potraživanja od društva Dukom d.o.o. (a što se realiziralo u 2015. godini).

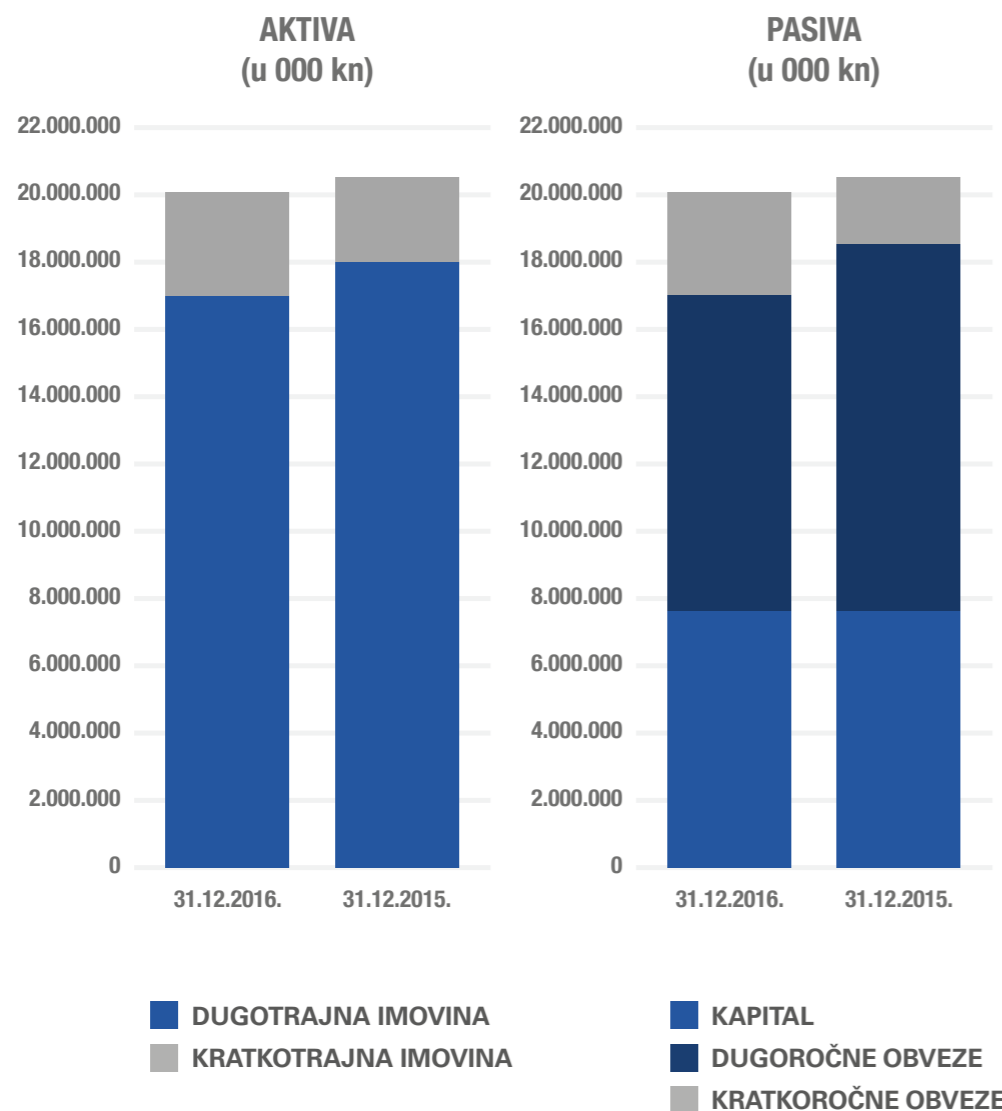
Troškovi rezerviranja za 2016. godinu iznose 107.998 tisuća kuna i, kroz dva usporedna razdoblja, manji su za 33.619 tisuća kuna uslijed manjih troškova rezerviranja za materijalna prava zaposlenih (za 44.431 tisuću kuna) a koja uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. U sklopu ostalih rezerviranja za 2016. godinu uključeni su troškovi rezerviranja koji se odnose na razliku između poticajne i referentne cijene isporučenih kWh električne energije Hrvatskom operatoru tržišta energije d.o.o. od strane podružnice ZGOS, uslijed neostvarivanja zakonski zahtijevane 50%-tne energetske učinkovitosti mTeo postrojenja kada je korištenje poticajne cijene dozvoljeno.

Ostali poslovni rashodi su u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, veći za 43.383 tisuće kuna prvenstveno uslijed većih troškova kazni, penala i naknada šteta (za 32.930 tisuća kuna) i većih ostalih rashoda (za 5.340 tisuća kuna). Rashodi od naknada šteta u najznačajnijem iznosu se odnose na podružnicu ZGOS za eko rentu koja se plaća po cijeni od 65 kn/toni odloženog komunalnog otpada na odlagalištu Jakuševac i isplaćenu naknadu za umanjenu kakvoću življenja na području utjecaja građevine namijenjene zbrinjavanju otpada Prudinec/Jakuševac u skladu sa zaključkom Skupštine Grada Zagreba od 5. lipnja 2014. godine dok su u sklopu ostalih troškova iskazani naknadno utvrđeni troškovi, manjkovi, nabavna vrijednost prodanih zaliha i ostali nespomenuti rashodi.

Iz financijskih aktivnosti Grupa je u 2016. godini ostvarila veći gubitak za 9.353 tisuće kuna, unatoč većoj dobiti iz odnosa pozitivnih i negativnih tečajnih razlika i smanjenju rashoda od kamata, radi smanjenja prihoda od kamata, većih rashoda diskonta izdanja obveznica i iskazanog rashoda iz prijevremenog otkupa euroobveznica.

Izvještaj o financijskom položaju / bilanca

Opis	31.12.2016. u 000 kn	31.12.2015. u 000 kn	Indeks	
	1	2	3	4 = 2/3
DUGOTRAJNA IMOVINA				
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.191.970	13.848.712	95,3	
Ulaganje u nekretnine	1.955.426	1.958.298	99,9	
Nematerijalna imovina	22.828	31.839	71,7	
Ostala financijska imovina	133.364	140.134	95,2	
Dugotrajna potraživanja	1.666.893	2.015.997	82,7	
Odgodena porezna imovina	37.746	43.576	86,6	
Ukupno dugotrajna imovina	17.008.227	18.038.556	94,3	
KRATKOTRAJNA IMOVINA				
Zalihe	341.474	301.796	113,1	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.543.418	1.544.157	100,0	
Ostala financijska imovina	107.459	230.188	46,7	
Novac i novčani ekvivalenti	1.057.715	421.642	250,9	
Ukupno kratkotrajna imovina	3.050.066	2.497.783	122,1	
UKUPNO IMOVINA	20.058.293	20.536.339	97,7	
<i>Izvanbilančni zapisi</i>	<i>225.214</i>	<i>235.799</i>	<i>95,5</i>	
KAPITAL I OBVEZE				
Temeljni kapital	3.833.236	3.833.236	100,0	
Revalorizacijske pričuve	2.887.537	2.796.252	103,3	
Ostale pričuve	322.618	319.977	100,8	
Zadržana dobit	695.267	708.178	98,2	
Nekontrolirajući udio	8.348	6.866	121,6	
Ukupan kapital	7.747.006	7.664.509	101,1	
DUGOROČNE OBVEZE				
Obveze po primljenim kreditima	2.130.099	2.606.065	81,7	
Obveze za izdane obveznice	1.637.661	2.290.514	71,5	
Ostale dugoročne obveze	151.669	91.424	165,9	
Rezerviranja	460.148	481.704	95,5	
Odgodeno priznavanje prihoda	4.282.740	4.847.409	88,4	
Odgodena porezna obveza	614.780	677.143	90,8	
Ukupno dugoročne obveze	9.277.097	10.994.259	84,4	
KRATKOROČNE OBVEZE				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.309.033	1.281.103	102,2	
Obveze po kreditima i zajmovima	547.772	581.912	94,1	
Obveze za izdane obveznice	1.160.453	-	-	
Tekuća obveza poreza na dobit	16.933	14.556	116,3	
Ukupno kratkoročne obveze	3.034.191	1.877.571	161,6	
UKUPNO PASIVA	20.058.293	20.536.339	97,7	
<i>Izvanbilančni zapisi</i>	<i>225.214</i>	<i>235.799</i>	<i>95,5</i>	

Na dan 31. prosinca 2016. godine ukupna imovina Grupe iznosila je 20.058.293 tisuće kuna i bila je 2,3% manja u odnosu na dan 31. prosinca 2015. godine. Grupa je u 2016. godini ostvarila 246.101 tisuću kuna ukupnih investicija u nekretnine, postrojenja i opremu i 4.886 tisuća kuna investicija u nematerijalnu imovinu (ukupno 250.987 tisuća kuna novih nabava). Materijalno najznačajnije investicije u 2016. godini odnose se na ulaganja u vodoopskrbu (mrežu vodoopskrbe, magistralne cjevovode, vodospreme i precrpne stanice) u iznosu od 60.502 tisuće kuna, odvodnju (mrežu odvodnje, kolektore i sabirne kanale i sanacije prijekopa odvodnje) u iznosu od 55.361 tisuću kuna, rekonstrukciju plinovoda i novu plinifikaciju u iznosu od 15.603 tisuće kuna, nabavu novih plinomjera i njihovu zamjenu u iznosu od 10.202 tisuće kuna, održavanje tramvajskih pruga u iznosu od 8.673 tisuće kuna i dr.

U tijeku 2016. godine preneseno je 254.412 tisuća kuna nekretnina, postrojenja i opreme na potraživanja od Grada Zagreba u skladu sa IFRIC-om 12 Ugovori o koncesiji za zakup objekata javne namjene.

Na dan 31. prosinca 2016. godine kapital je povećan zbog većih revalorizacijskih pričuva u odnosu na stanje istih iskazanih na dan 31. prosinca 2015. godine. Revalorizacijske pričuve su kroz dva us-

poredna razdoblja povećane prvenstveno zbog zakonske promjene visine stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine).

U srpnju 2007. godine društvo Zagrebački holding d.o.o. je izdalo 300 milijuna EUR-a obveznica uz kuponsku kamatnu stopu od 5,5% godišnje s jednokratnim dospijanjem u srpnju 2017. godine. U srpnju 2016. godine društvo Zagrebački holding d.o.o. je izdalo kunske obveznice u nominalnom iznosu 1.800.000 tisuća kuna po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,875% i cijeni izdanja od 97,19% a s dobivenim sredstvima od izdanja je prijevremeno otkupilo 48,8% euroobveznica dok je ostatak sredstava ostavljen na deviznom računu za otplatu preostalog drugog dijela euroobveznica po njihovom dospijanju u srpnju 2017. godine, što je glavni razlog povećanja stanja novca na dan 31. prosinca 2016. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Smanjenje stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine) utjecalo je na smanjenje odgođene porezne obveze zbog potrebe usklađenja odgođenog poreza prema poreznoj stopi čija se primjena očekuje u razdoblju realizacije odgođene porezne obveze.

Zadržana dobit iskazana u Izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2016. godine korigirana je, u odnosu na pripisanu dobit kapitalu Grupe iz prethodne godine, uslijed reklasifikacije efekta nastalog kao posljedica promjene računovodstvenog tretmana priznavanja dugotrajne materijalne imovine podružnice Zagrebački velesajam za 43.353 tisuće kuna (čime je smanjena zadržana dobit i povećane revalorizacijske pričuve), za ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 37.137 tisuća kuna (vezano uz prepravke prethodnih godina) te efekte proizašle od prestanka likvidacije društva Centar d.o.o. u iznosu od 2.139 tisuća kuna.

Povećanje ostalih dugoročnih obveza na dan 31. prosinca 2016. godine, u odnosu na stanje ostalih dugoročnih obveza na dan 31. prosinca 2015. godine, prvenstveno je vezano uz iskazanu obvezu društva Zagrebački holding d.o.o. prema Gradu Zagrebu za dano jamstvo prilikom izdavanja kunskih obveznica.

U Izvještaju o financijskom položaju (bilanci) Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine iskazano je 2.290.514 tisuća kuna dugoročne

obveze za izdane obveznice koja se odnosi na obvezu po 300 milijuna EUR-a izdanih euroobveznica društva Zagrebački holding d.o.o. a koje su u srpnju 2016. godine, usporedno sa izdanjem novih kunskih obveznica u iznosu 1.800.000 tisuća kuna, otkupljene u visini od 48,8% izdanja, tako da Grupa na dan 31. prosinca 2016. godine ima iskazanu kratkoročnu obvezu po euroobveznicama u iznosu od 1.160.453 tisuće kuna (pošto iste dospijevaju u srpnju 2017. godine) dok je u sklopu dugoročnih obveza po izdanim obveznicama iskazano 1.637.661 tisuću kuna obveze koja se odnosi na obvezu po izdanim kuskim obveznicama (1.800.000 tisuća kuna nominalnog izdanja obveznica umanjeno za trošak diskonta i ostale troškove izdanja obveznica u iznosu od 162.339 tisuća kuna).

Neto dug Grupe smanjen je za 621.567 tisuća kuna i na dan 31. prosinca 2016. godine iznosio je 3.608.703 tisuće kuna (31. prosinca 2015. godine 4.230.270 tisuća kuna), dok je omjer neto duga i kapitala na dan 31. prosinca 2016. godine iznosio 47% (na dan 31. prosinca 2015. godine 55%).

Izvješće o poslovnim rizicima

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Grupa identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Grupe u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Različite oblike financijskih rizika s kojima se Grupa susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati i prevaljivati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni financijski rizici se prihvaćaju.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Grupa nije koristila derivatne (izvedene) instrumenta za upravljanje rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente u špekulativne svrhe.

Tržišni rizik

Cijene komunalnih usluga na prijedlog Uprave utvrđuje i odobrava Grad Zagreb dok Uprava utvrđuje cijenu tržišnih usluga na temelju tržišnih cijena.

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Valutni rizik

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U sljedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

Valuta	Obaveze		Imovina	
	31.12.2016. u 000 kn	31.12.2015. u 000 kn	31.12.2016. u 000 kn	31.12.2015. u 000 kn
EUR	3.027.662	4.507.050	1.479.613	1.596.591
USD	-	-	-	-
Ostale valute	-	-	-	-

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 35% vezanih za EUR. U 2016. godini značajno je smanjena izloženost Grupe valutnom riziku uslijed prijevremenog otkupa dijela euroobveznica koje dospijevaju u srpnju 2017. godine i s osnove izdavanja kunskih obveznica.

Kamatni rizik

Grupa je izložena riziku promjene kamatnih stopa budući da je 34,54% ukupnih kreditnih, obveza po leasingu i izdanim obveznicama vezano uz varijabilne kamatne stope. Od ukupnih kreditnih obveza Grupe 65,46% je ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza sa fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane euroobveznice uz kuponsku stopu od 5,50% godišnje fiksno, odnosno kunske obveznice uz godišnju kuponsku stopu 3,875% te obvezu po financijskom najmu Arene Zagreb s kamatnom stopom od 4,7%.

Uz EURIBOR, LIBOR i ZIBOR vezano je 21,28% kreditnih obveza, dok je 13% kreditnih obveza vezano uz prinos na Trezorske zapise MFIN HR. U skladu sa tim, 35% kreditnih obveza vezano je uz varijabilnu kamatnu stopu što je prepoznato kao znatna neizvjesnost budućih novčanih tokova po kamatama.

Kamatni rizik Grupe je u 2016. godini smanjen uslijed refinanciranja obveznica, tj. izdanjem nove tranše obveznica uz nižu kamatnu stopu u odnosu na prethodno zaduženje (prosječna godišnja kamatna stopa na obveznice u 2016. godini bila je 4,51% dok je u 2015. godini bila 5,5%).

Rizik likvidnosti

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, analiza kreditne sposobnosti kupaca, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i sl.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe. Grupa u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

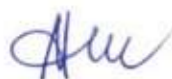
Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Grupe o dosadašnjem poslovanju. Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te s velikim brojem kupaca građana. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvješća Grupe Zagrebački holding sukladno čl. 403 Zakona o tržištu kapitala

Izjavljujemo da prema našem najboljem saznanju:

- Revidirani financijski izvještaji Grupe Zagrebački holding za razdoblje od 1. siječnja 2016. godine do 31. prosinca 2016. godine (konsolidirani) sastavljeni uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu,
- Izvještaj posloводства Grupe Zagrebački holding za razdoblje od 1. siječnja 2016. godine do 31. prosinca 2016. godine (konsolidirani), sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

U Zagrebu, 31. ožujka 2017. godine

Ana Stojić Deban
Predsjednica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Bernard Mršo
Član Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

Slobodan Ljubičić
Direktor Sektora ekonomskih poslova
Zagrebački holding d.o.o.

Informacije za investitore

Zagrebački holding d.o.o.
Ulica grada Vukovara 41
10000 Zagreb

Odnosi s investitorima
E-mail: tomislav.juric@zgh.hr
ured.uprave@zgh.hr
Tel: +385 1 6420 010
Web link: <http://www.zgh.hr/investitori/2370>

Konsolidirani financijski izvještaji
za godinu završenu na dan
31. prosinca 2016. godine
zajedno s Izvješćem
neovisnog revizora

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANE GODIŠNJE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, ("Društvo") je dužna osigurati da konsolidirani godišnji financijski izvještaj Društva za 2016. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjene kapitala i novčane tokove Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj, rezultate poslovanja, promjene kapitala i novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Ana Stojić Deban,
predsjednica Uprave

Daniela Franić,
članica Uprave

Bernard Mršo,
član Uprave

Zagrebački holding d.o.o., Zagreb
Avenija grada Vukovara 41
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
31. ožujka 2017. godine

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb

Izvješće o reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, Avenija grada Vukovara 41 (u daljnjem tekstu "Društvo") i njegovih ovisnih društava (u daljnjem tekstu "Grupa"), za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2016. i konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Grupe za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kao što je iznijeto u bilješci 16. uz konsolidirane financijske izvještaje, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene. Grupa je u postupku upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Iako Grupa posjeduje relevantnu dokumentaciju kojom se dokazuje vlasništvo, postoji određena neizvjesnost u pogledu rješavanja statusa te imovine. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora:

Ključno revizijsko pitanje

Vrednovanje ulaganja u nekretnine

Opis ključnih procjena i prosudbi u vezi vrednovanja ulaganja u nekretnine prikazan je u bilješkama: 3. f), 3. x) i 17. uz konsolidirane financijske izvještaje.

Grupa je na 31. prosinca 2016. u konsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) iskazala iznos od 1.955.426 tisuća kuna ulaganja u nekretnine pri čemu su uslijed novog vrednovanja ulaganja u nekretnine utvrđeni gubitci u neto iznosu od 4.948 tisuća kuna (2015. godine: dobitci 10.913 tisuća kuna).

Vrednovanje ulaganja u nekretnine obavljeno je na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina. Procjenitelj je obavljao procjene na temelju Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/2015) i Pravilnika o metodama procjene vrijednosti nekretnina (NN 105/2015). Predmetne nekretnine uglavnom se odnose na poslovne građevine i građevinska zemljišta na području Grada Zagreba. Sukladno navedenom, radi značaja i korištenja prosudbi u procjenjivanju fer vrijednosti, smatramo da je vrednovanje ulaganja u nekretnine Društva ključno revizijsko pitanje.

Naplativost potraživanja od kupaca

Opis ključnih politika i prosudbi u vezi potraživanja od kupaca prikazan je u bilješkama: 3. i), 3. x), 9. i 21. uz konsolidirane financijske izvještaje.

Grupa je na 31. prosinca 2016. u konsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) iskazala iznos od 1.043.805 tisuća kuna neto potraživanja od kupaca. Također, u konsolidiranom Računu dobiti i gubitka za 2016. godinu priznati su gubici uslijed umanjenja potraživanja u iznosu od 834.732 tisuće kuna (2015. godine: 861.245 tisuća kuna).

Naplativost potraživanja od kupaca i razina provedenih ispravaka za sporna potraživanja smatramo značajnim rizikom, samim time i ključnim revizijskim pitanjem, obzirom na prirodu ovih salda (komunalna djelatnost regulirana je posebnim zakonima i potraživanja nisu osigurana financijskim instrumentima) te obzirom na velik obujam kupaca Grupe sa malim udjelima potraživanja.

Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje

Procjenjivali smo kompetentnost i sposobnosti Procjenitelja i potvrdili njihove kvalifikacije. Također smo procjenjivali njihovu neovisnost i opseg njihova rada te smo pregledali sklopljen ugovor radi neuobičajenih uvjeta i/ili dogovorene naknade. Na temelju navedenog potvrdili smo da su Procjenitelji neovisni i kompetentni i da je djelokrug njihovog rada prikladno utvrđen.

Testirali smo na uzorku ispravnost klasifikacije ulaganja u nekretnine, uključujući nova ulaganja, prihode od najma i povezane troškove potvrđujući iste sa iskazanim stanjima u knjigama Grupe.

Pregledali smo izvješća Procjenitelja i potvrdili da su sastavljena u skladu sa propisanim metodama. Analizirali smo na uzorku primjerenost Procjeniteljevog izbora određene metode procjenjivanja i vezana obrazloženja. Provjerili smo ispravnost evidentiranja promjena utvrđenih ponovnom procjenom u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe.

Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Ocijenili smo dizajn i implementaciju ključnih kontrola kod praćenja naplativosti potraživanja.

Analizirali smo adekvatnost politike Grupe u vezi vrednovanja potraživanja od kupaca.

Razmatrali smo konzistentnost prosudbi Uprave u pogledu naplativosti potraživanja.

Izradili smo očekivanu starosnu strukturu kupaca bazirano na podacima ranijih razdoblja i svih značajnih promjena nastalih u promatranom razdoblju i usporedili sa aktualnom starosnom strukturom.

Usporedili smo izvještaje starosne strukture kupaca sa evidentiranim ispravcima u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe.

Testirali smo na uzorku račune uključene u izvještaje o dospjelim potraživanjima i provjeravali ispravnost ročnosti.

Pregledali smo na uzorku i kritički analizirali dana pojašnjenja uz određena redovna potraživanja.

Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda</p> <p>Opis ključnih politika i informacija u vezi priznavanja prihoda prikazan je u bilješkama: 3. t), 5, i 12. uz konsolidirane financijske izvještaje.</p> <p>Grupa je u konsolidiranom Računu dobiti i gubitka za 2016. godinu iskazala iznos od 3.842.428 tisuća kuna prihoda od prodaje.</p> <p>Prihode od prodaje u značajnom dijelu čini visok obujam transakcija pojedinačno niske vrijednosti. Identificirali smo sljedeće vrste transakcija i tvrdnji vezanih uz priznavanje prihoda koji smatramo značajnim rizikom, samim time i ključnim revizijskim pitanjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potpunost prihoda evidentiranih na temelju oslanjanja na sustav naplate, točnost i potpunost prihoda priznatih na temelju transakcija koje su izvan normalnog procesa naplate i primjerenost alokacije ukupne vrijednosti transakcija između više elemenata u paketu transakcije. 	<p>Ocijenili smo dizajn i implementaciju ključnih kontrola kod praćenja sustava fakturiranja.</p> <p>Analizirali smo adekvatnost i konzistentnost usvojenih politika Društva u vezi priznavanja prihoda. Naši revizori informacijskih sustava su obavili dodatne postupke koji uključuju kontrolu transakcijskog integriteta i pregled aplikativnih kontrola kod podružnica/društva kćeri koji koriste "billing" aplikaciju ili online plaćanje ili plaćanje preko teleoperatera (poput Zagrebparkinga, Gradske plinare i ZET-a). Za podružnice/povezana društva koja imaju eksternaliziranu uslugu pripreme računa (GSKG, ViO i Čistoća) pregledani su ugovori i obavljeni razgovori sa predstavnicima pružatelja usluga radi razumijevanja sustava internih kontrola i informacijske sigurnosti kao i postupke kontrole transakcijskog integriteta podataka.</p> <p>Izvršili smo dokazno ispitivanje na uzorku od ne-sustavnih prilagodbi koji su izvan normalnog procesa naplate.</p> <p>Neovisnim potvrdama kupaca na referentnom uzorku potvrdili smo obračunata stanja i promete.</p> <p>Provjerili smo prema uzorku pravilnost iskazivanja prihoda po pripadajućim razdobljima.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima.</p>

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju konsolidirane godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanim poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 8 do 88 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvešće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točke 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni konsolidirani godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 8 do 88 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2016. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvešće neovisnog revizora je Zdenko Balen, ovlašten revizor.

U Zagrebu, 3. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen, član Uprave

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6b

Zdenko Balen, ovlašten revizor

	Bilješke	2016.	2015.
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	4	3.842.428	3.911.030
Ostali poslovni prihodi	5	1.202.678	1.297.738
Ukupno		5.045.106	5.208.768
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi i usluge	6	(2.273.534)	(2.226.015)
Troškovi osoblja	7	(1.609.351)	(1.512.561)
Amortizacija	8	(548.140)	(548.205)
Vrijednosno usklađenje imovine	9	(167.283)	(461.319)
Rezerviranja	10	(107.998)	(141.617)
Ostali poslovni rashodi	11	(145.137)	(101.754)
Ukupno		(4.851.443)	(4.991.471)
FINANCIJSKI PRIHODI	12	237.116	224.863
FINANCIJSKI RASHODI	13	(320.469)	(298.863)
UKUPNI PRIHODI		5.282.222	5.433.631
UKUPNI RASHODI		(5.171.912)	(5.290.334)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		110.310	143.297
Porezni (rashod) /prihod	14	(35.378)	(22.306)
DOBIT ZA GODINU		74.932	120.991
Za raspodjelu:		74.932	120.991
Vlasnicima društva		69.718	117.250
Vlasnicima nekontrolirajućeg udjela		5.214	3.741
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje nikad neće biti reklasificirane u račun dobiti i gubitka			
Dobit iz revalorizacije umanjena za poreze		86.675	88.541
Dobit od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju		4.610	-
Ostale promjene u sveobuhvatnoj dobiti		(37.137)	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		129.080	209.532
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		129.080	209.532
Vlasnicima Društva		123.866	205.791
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		5.214	3.741

	Bilješke	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	13.191.970	13.848.712
Ulaganje u nekretnine	17	1.955.426	1.958.298
Nematerijalna imovina	15	22.828	31.839
Ostala financijska imovina	18	133.364	140.134
Dugotrajna potraživanja	19	1.666.893	2.015.997
Odgodena porezna imovina	14	37.746	43.576
Ukupno dugotrajna imovina		17.008.227	18.038.556
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	20	341.474	301.796
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	1.543.418	1.544.157
Ostala financijska imovina	18	107.459	230.188
Novac i novčani ekvivalenti	22	1.057.715	421.642
Ukupno kratkotrajna imovina		3.050.066	2.497.783
UKUPNO IMOVINA		20.058.293	20.536.339
Izvanbilančni zapisi	30	225.214	235.799

	Bilješke	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
KAPITAL I OBVEZE	23		
Temeljni kapital	23a	3.833.236	3.833.236
Revalorizacijske pričuve	23b	2.887.537	2.796.252
Ostale pričuve	23c	322.618	319.977
Zadržana dobit	23d	695.267	708.178
Nekontrolirajući udio	23e	8.348	6.866
Ukupan kapital		7.747.006	7.664.509
DUGOROČNE OBVEZE			
Obveze po primljenim kreditima	24	2.130.099	2.606.065
Obveze za izdane obveznice	25	1.637.661	2.290.514
Ostale dugoročne obveze	26	151.669	91.424
Rezerviranja	27	460.148	481.704
Odgođeno priznavanje prihoda	28	4.282.740	4.847.409
Odgođena porezna obveza	14	614.780	677.143
Ukupno dugoročne obveze		9.277.097	10.994.259
KRA TKOROČNE OBVEZE			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	29	1.309.033	1.281.103
Obveze po kreditima i zajmovima	24	547.772	581.912
Obveze za izdane obveznice	25	1.160.453	-
Tekuća obveza poreza na dobit		16.933	14.556
Ukupno kratkoročne obveze		3.034.191	1.877.571
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		20.058.293	20.536.339
Izvanbilančni zapisi	30	225.214	235.799

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja

10

	Temeljni kapital	Revalorizacijske pričuve	Kapitalne i pričuve iz dobiti	Zadržana dobit/ (preneseni gubitak)	Udjel vlasnika matice	Nekontrolirajući udjel	Ukupno
	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)
Stanje 31. prosinca 2014. godine	3.833.236	2.707.711	319.977	590.928	7.451.852	8.706	7.460.558
Dobit tekuće godine	-	-	-	117.250	117.250	3.741	120.991
Isplata dobiti nekontrolirajućem interesu	-	-	-	-	-	(5.581)	(5.581)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	88.541	-	-	88.541	-	88.541
Stanje 31. prosinca 2015. godine	3.833.236	2.796.252	319.977	708.178	7.657.643	6.866	7.664.509
Dobit tekuće godine	-	-	-	69.718	69.718	-	69.718
Isplata dobiti nekontrolirajućem interesu	-	-	-	-	-	(3.732)	(3.732)
Efekt od prestanka likvidacije društva Centar d.o.o.	-	-	2.641	(2.139)	502	-	502
Reklasifikacija sa zadržane dobiti na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(43.353)	(43.353)	-	(43.353)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	91.285	-	(37.137)	54.148	5.214	59.362
Stanje 31. prosinca 2016. godine	3.833.236	2.887.537	322.618	695.267	7.738.658	8.348	7.747.006

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja

11

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit tekuće godine	74.932	120.991
Porezni rashod priznat u dobiti ili gubitku	35.378	22.306
Financijski troškovi priznati u dobiti ili gubitku	254.298	267.836
Prihodi od ulaganja priznati u dobiti ili gubitku	(165.849)	(180.882)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	138.558	257.315
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	4.948	(10.914)
Vrijednosno usklađenje ostale dugotrajne imovine	858	18.012
Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	548.140	548.205
Dobitak od prodane imovine	(5.410)	(3.233)
(Smanjenje) / povećanje dugoročnih rezerviranja	(21.555)	70.010
Smanjenje odgođenih prihoda za imovinu koja se financira od drugih	(179.448)	(95.881)
Gubici od tečajnih razlika	(55.568)	(12.954)
Efekt likvidacije ovisnog društva	2.640	-
Ostale nenovčane stavke	2.514	-
Promjene u radnom kapitalu:		
Povećanje zaliha	(40.825)	(18.955)
Povećanje potraživanja od kupaca	(187.960)	(195.501)
(Povećanje) / smanjenje potraživanja od povezanih društava	(102.445)	23.598
Smanjenje / (povećanje) potraživanja od zaposlenih	405	(471)
Smanjenje / (povećanje) potraživanja od države	18.507	(93)
(Povećanje) / smanjenje ostalih potraživanja	(144.148)	38.734
Smanjenje /povećanje obveza prema dobavljačima i povezanim stranama	(28.734)	134.627
(Smanjenje) / povećanje primljenih predujmova	1.056	(56.857)
Smanjenje obveza za poreze i doprinose	5.051	(16.567)
Smanjenje obveza prema zaposlenima	2.359	(5.233)
(Smanjenje) / povećanje ostalih dugoročnih obveza	60.245	(15.364)
(Smanjenje) / povećanje ostalih kratkoročnih obveza	173.264	(74.545)
Isplata dobiti nekontrolirajućem interesu	(3.732)	(5.581)
Neto novac ostvaren poslovanjem	387.479	808.603

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja

12

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Novac ostvaren poslovanjem	387.479	809.022
Plaćeni porez na dobit	(23.436)	(12.136)
Plaćene kamate	(248.325)	(269.750)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	115.718	527.136
Novčani tokovi iz ulagateljskih aktivnosti		
Izdaci za nabavu materijalne i nematerijalne imovine	(250.987)	(274.706)
Izdaci za investicijske nekretnine	(2.077)	-
Smanjenje predujmova za dugotrajnu imovinu	113	419
Primici od prodaje materijalne imovine	1.752	9.028
Primici od naplate dugotrajnih potraživanja	325.600	270.501
Primici od dividendi	1.743	-
Izdaci za nabavu kratkotrajne financijske imovine	141.506	(174.146)
Naplaćene kamate	158.702	183.800
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	376.352	14.896
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Primljeni zajmova i kredita	-	26.383
Otplate zajmova i kredita	(486.131)	(535.254)
Primici od izdanih obveznica	1.734.948	-
Izdaci za otplatu obveznica	(1.104.814)	-
Neto novac ostvaren u financijskim aktivnostima	144.003	(508.871)
Neto povećanje novca	636.073	32.742
Novac na dan 1. siječnja	421.642	388.900
Novac na dan 31. prosinca	1.057.715	421.642

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja

13

1. OPĆI PODACI

Povijest, nastanak i statusne promjene

Dana 27. prosinca 2005. godine između Grada Zagreba i društva Zagrebački holding d.o.o. ("Društvo") zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela, temeljem kojih je izvršen prijenos prava vlasništva nad udjelima odnosno dionicama 22 trgovačka društva s Grada Zagreba na Društvo. Preneseni poslovni udjeli/dionice, nominalne vrijednosti 4.036.590 tisuća kuna predstavljaju imovinu Društva, s kojom ono može slobodno raspolagati. Temeljem tih ugovora Grad Zagreb je povećao temeljni kapital Društva, pretvaranjem potraživanja s osnova Ugovora o prijenosu poslovnih udjela u ukupnom iznosu od 4.036.590 tisuća kuna u temeljni (upisani) kapital Društva.

Tijekom 2006. i 2007. godine provedena su pripajanja trgovačkih društava, kao i statusne promjene što je upisano i u registar Trgovačkog suda u Zagrebu.

Postupkom pripajanja, pripojena društva su svu svoju imovinu i obveze prenijela na Društvo kao društvo preuzimatelj. Sukladno ugovorima o pripajanju i odredbama Zakona o trgovačkim društvima, temeljni kapital Društva nije se povećao za iznose temeljnih kapitala pripojenih društava jer je isti imatelj 100%-tnih temeljnih i poslovnih uloga u pripojenim društvima.

Tijekom 2013. godine Društvo je sukladno usvojenim strateškim odrednicama definiralo Plan podjele Društva s osnivanjem novih trgovačkih društava prijenosom dijela imovine i obveza. Do kraja 2013. godine izdvojene su četiri poslovne cjeline: opskrba vodom (uvjetovano promjenama Zakona o vodama, NN 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13), upravljanje objektima, gradnja i prodaja stanova te izdavačka djelatnost (uvjetovano strateškim odrednicama izdvajanja tržišno usmjerenih od komunalnih djelatnosti), u četiri nova trgovačka društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (broj Tt-13/25472-2) od 8. studenoga 2013. godine u Sudski je registar proveden upis podjele Društva odvajanjem s osnivanjem novih društava: Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagrebačka stanogradnja d.o.o. i AGM d.o.o.

Podjela temeljnog kapitala obavljena je na način da je u sklopu provedbe Plana podjele, smanjen temeljni kapital Društva sa iznosa od 4.208.629 tisuća kuna za iznos od 2.069.128 tisuća kuna na iznos od 2.139.501 tisuća kuna u postupku podjele Društva odvajanjem s osnivanjem gore navedenih društava.

Nakon izvršene statusne promjene Društva i upisa osnivanja novih trgovačkih društava zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela između Grada Zagreba kao prenositelja i Društva kao stjecatelja novoosnovanih društava Gradsko stambeno komunalno društvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., AGM d.o.o. i Zagrebačka stanogradnja d.o.o. Poslovni udjeli preneseni su na Društvo u ukupnom iznosu od 2.069.128 tisuća kuna koji odgovara nominalnom iznosu temeljnog kapitala za svako pojedino novoosnovano društvo, čime su stvoreni uvjeti za dokapitalizaciju Društva na način da su potraživanja Grada Zagreba od Društva stečena prijenosom poslovnih udjela pretvorena u dodatni temeljni ulog što je i provedeno u registru Trgovačkog suda u Zagrebu tijekom 2013. godine.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Djelatnosti Društva

Društvo na dan 31. prosinca 2016. godine obuhvaća niže navedene poslovne jedinice/podružnice:

Naziv društva/ podružnice	Sjedište	Pravni oblik	Osnovna djelatnost	Udjel u vlasništvu	
				2016.	2015.
Zagrebački holding	Avenija grada Vukovara 41	d.o.o.	javni prijevoz, opskrba vodom, održavanje čistoće, putnička agencija, šport, upravljanje objektima i poslovanje nekretninama	100% Grad Zagreb	100% Grad Zagreb
1. Gradska groblja	Mirogoj 10	podružnica	pogrebne i srodne djelatnosti	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2. Čistoća	Radnička 82	podružnica	održavanje čistoće, odvoz otpada	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3. Zagrebački električni tramvaj	Ozaljska 105	podružnica	prijevoz putnika u javnom prijeevu	100% Zg.holding	100% Zg.holding
4. Zrinjevac	Remetinečka 92	podružnica	uređivanje i održavanje zelenih površina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5. Zagrebparking	Šubićeva 40/III	podružnica	usluge na javnim parkiralištima i garažama	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6. Zagrebačke ceste	Donje Svetice 48	podružnica	upravljanje, održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta	100% Zg.holding	100% Zg.holding
7. Autobusni kolodvor Zagreb	Avenija M.Držića 4	podružnica	usluge autobusnih kolodvora	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8. Tržnice Zagreb	Šubićeva 40/V	podružnica	tržnice na veliko i malo, skladištenje	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9. ZGOS	Zeleni trg 3	podružnica	skupljanje i odvoz otpada	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10. Zagrebački digitalni grad	Av.Dubrovnik 15	podružnica	najam telekomunikacijskih vodova i mreže	100% Zg.holding	100% Zg.holding
11. Upravljanje projektima	Jankomir 25	podružnica	gradnja i prodaja stanova	100% Zg.holding	100% Zg.holding
12. Arena Zagreb (pripojena u 10/2015)	Ul. V. Vukova 8	podružnica	upravljanje i održavanje športskih građevina	-	100%
13. Robni terminali Zagreb	Jankomir 25	podružnica	skladištenje robe	100% Zg.holding	100% Zg.holding
14. Vladimir Nazor	Maksimir 52	podružnica	organizirani odmor mladih i putnička agencija	100% Zg.holding	100% Zg.holding
15. Zagrebački velesajam	Av.Dubrovnik 15	podružnica	organiziranje sajmovi, kongresa, savjetovanja	100% Zg.holding	100% Zg.holding
16. Upravljanje nekretninama	Jankomir 25	podružnica	poslovanje nekretninama	100% Zg.holding	-

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Djelatnosti (nastavak)

Društva i ustanove u vlasništvu Društva koji čine Zagrebački holding Grupu (u nastavku: Grupa):

Naziv društva	Sjedište	Pravni oblik	Osnovna djelatnost	Udjel u vlasništvu	
				2016.	2015.
Društva i ustanove u vlasništvu Zagrebačkog holdinga					
1. Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	distribucija plina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2. Gradska plinara Zagreb-Opkrba d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	opskrba plinom	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3. Zagreb plakat d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	iznajmljivanje oglasnog prostora	51% Zg.holding	51% Zg.holding
4. Gradska ljekarna Zagreb	Kralja Držislava 6	ustanova	ljekarnička djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5. Zagreb arena d.o.o.	Ul. grada Vukovara 41	d.o.o.	Upravljanje sportskim objektima i organiziranje sportskih događanja	-	100% Zg.holding
6. Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	upravljanje objektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
7. Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Folnegovićeve 1	d.o.o.	skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8. AGM d.o.o.	Mihanovićeve 28	d.o.o.	izdavačka djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9. Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	Bukovačka cesta 4	d.o.o.	gradnja i prodaja stanova	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10. Centar d.o.o.	Palmotićeve 22-2	d.o.o.	Organizacija sportskog ljetovanja za mlade	100% Zg.holding	100% Zg.holding

Prema odluci skupštine Društva, rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (broj Tt-15/29795-2) od 15. listopada 2015. godine u Sudski je registar provedeno pripajanje društva Zagreb arena d.o.o. Društvu.

Rješenjem trgovačkog suda od 9. travnja 2014. godine, upisano je u sudski registar prestanak društva Centar d.o.o. s radom, promjena tvrtke i imenovanje likvidatora. Dana 14. lipnja 2016. godine Rješenjem Trgovačkog suda prestaje funkcija likvidatora i upisuje se u sudski registar nastavak rada društva

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Glavne djelatnosti

U tijeku godine, glavne djelatnosti Grupe su pružanje niže navedenih usluga:

- Usluge održavanja čistoće i odvoza otpadaka
- Usluge prijevoza putnika u javnom prometu
- Usluge sakupljanja, pročišćavanja i distribucije vode
- Usluge uređivanja i održavanja zelenih površina
- Usluge upravljanja, održavanja, izgradnje i zaštite regionalnih i lokalnih cesta
- Usluge parkiranja
- Usluga opskrbe i distribucije plinom
- Ljekarnička djelatnost
- Usluge skladištenja i najma
- Odlaganje i gospodarenje otpadom
- Gradnja i upravljanje projektima
- Ostale usluge

Zaposlenici

U Grupi je na dan 31. prosinca 2016. godine bilo zaposleno 10.394 zaposlenika (31. prosinca 2015. godine 10.646 zaposlenih), kako je nastavno prikazano

Grupa	Broj zaposlenika 31.12.2016.	Broj zaposlenika 31.12.2015.
Društvo	8.196	8.331
Ovisna društva	2.198	2.315
	10.394	10.646

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i direktori

Članovi Uprave Društva bili su:

2016. godina	2015. godina
1. Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16.06.2015. godine	1. Privremena upraviteljica D. Franić, od 31.10.2014.-05.03.2015. godine; Dejan Fičko predsjednik uprave od 06.03.2015.-15.06.2015. godine; Ana Stojić Deban, predsjednica uprave od 16.06.2015. godine
2. Daniela Franić, članica Uprave od 06.03.2015. godine	2. Daniela Franić, članica Uprave od 06.03.2015. godine
3. Bernard Mršo, član Uprave od 08.08.2016. godine	3. Marija Cvrlje, članica Uprave od 06.03.2015.-15.06.2015. godine
	4. Krešimir Kvaternik, član Uprave od 06.03.2015.-15.06.2015. godine
	5. Denis Nikola Kulišić, član Uprave od 06.03.2015.-15.06.2015. godine

Ovisna društva
1. Gradska plinara Zagreb d.o.o.
2. Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o.
3. Zagreb plakat d.o.o.
4. Gradska ljekarna Zagreb
5. Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o
6. Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.
7. AGM d.o.o.
8. Zagrebačka Stanogradnja d.o.o.
9. Centar d.o.o.

Direktor ovisnog društva
Bruno Lacković do 22.03.2016. godine, Tihana Colić od 23.03.2016. godine
Miroslav Jerković do 20.03.2016. godine, Igor Pirija od 21.03.2016. godine
Bosiljka Grbašić, Kruno Ian Bodegray
Nadica Jambrek, ravnateljica
Joško Jakelić
Štefica Mihalić
Svjetlana Dizdar do 01.11.2016. godine, Dinko Čutura od 02.11.2016. godine
Renata Šoprek, Zdravko Juć do 27.06.2016. godine, Željko Horvat od 28.06.2016.
Milan Kanjer (likvidator) do 07.06.2016. godine, Tomislav Bilić od 08.06.2016. godine

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Nadzorni odbor

Članovi **Nadzornog odbora** Društva tijekom 2016. godine bili su:

1. Mirna Šitum, članica (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenica predsjednika (od 2. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 08. prosinca 2014. godine)
2. Davor Štern, član (od 01. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 08. prosinca 2014. godine)
3. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
4. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
5. Mirsad Srebreniković, član (od 28. svibnja 2015. godine)
6. Jelena Pavičić Vukičević, član (od 28. svibnja 2015. godine)
7. Andrea Šulentić, član (od 28. svibnja 2015. godine)
8. Grgo Jelinić, član (od 28. svibnja 2015. do 08. kolovoza 2016. godine)
9. Mirko Herak, član (od 28. svibnja 2015. do 08. kolovoza 2016. godine)
10. Ivan Čelić, član (od 8. kolovoza 2016. do 21. studenog 2016. godine)
11. Nikola Mijatović, član (od 08. kolovoza 2016. godine)
12. Mario Župan, član (od 08. kolovoza 2016. godine)

Članovi **Nadzornog odbora** Društva tijekom 2015. godine bili su:

1. Mirna Šitum, članica (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenica predsjednika (od 2. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 08. prosinca 2014. godine)
2. Davor Štern, član (od 01. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 08. prosinca 2014. godine)
3. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
4. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
5. Mirsad Srebreniković, član (od 28. svibnja 2015. godine)
6. Jelena Pavičić Vukičević, član (od 28. svibnja 2015. godine)
7. Andrea Šulentić, član (od 28. svibnja 2015. godine)
8. Grgo Jelinić, član (od 28. svibnja 2015. godine)
9. Mirko Herak, član (od 28. svibnja 2015. godine)
10. Vladimir Ferdelji, član (od 08. prosinca 2014. godine do 01. srpnja 2015. godine)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Jedini član **Skupštine** Društva je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2016. bili su:

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
3. Vesna Kusin (od 30. ožujka 2015. godine)

Jedini član **Skupštine** Društva je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2015. bili su:

1. Milan Bandić (od 22. travnja. 2015. godine)
2. Sandra Švaljek (do 30. ožujka 2015. godine)
3. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
4. Vesna Kusin (od 30. ožujka 2015. godine)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠĆIVANJA

Standard i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih - MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna.
- Godišnja poboljšanja MSFI-a iz ciklusa 2012. - 2014. koja uključuju izmjene:
  - MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
  - MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
  - MRS 19 - Prianja zaposlenih
  - MRS 34 - Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godineOve izmjene stupile su na snagu 1. siječnja 2016. godine a ranija primjena istih je dopuštena.

- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010.- 2012., te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja su započela na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopušteno raniju primjenu. Ona uključuju izmjene:

- MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama
- MSFI 3 Poslovna spajanja
- MSFI 8 Poslovni segmenti
- MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina
- MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba

- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 – Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene MSFI 11 – Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 1 – Objavljivanja (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene u MRS 16 i MRS 38 – Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 16 i MRS 41 - Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
- Izmjene MRS 27 - Metoda udjela u odvojenom financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)

Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2016. godinu.

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni za primjenu u EU, ali nisu još na snazi

- MSFI 9 Financijski instrumenti - u srpnju 2014. godine, IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt financijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda imat će zanemariv učinak na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata.
- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima - MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji se odnosi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Standard zamjenjuje MRS 11 i MRS 18. Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Ranija primjena je dopuštena.

Standard dozvoljava modificirani model prijelaza koji ne zahtijeva retroaktivno prepravljanje. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na financijske izvještaje Društva.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠĆIVANJA

(NASTAVAK)

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni od strane IASB, ali nisu još usvojeni u EU

Sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda nisu još usvojeni u EU:

- MSFI 14 Razgraničenja - standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. Europska komisija odlučila je da neće implementirati ovaj standard zbog činjenice da bi malo društava bilo u djelokrugu standarda.
- MSFI 16 Najmovi - standard donosi novi sveobuhvatni model identifikacije aranžmana koji sadrže najam kao i njihov računovodstveni tretman na strani najmodavca i najmoprimca. Navedeni standard zamijenit će postojeći MRS 17 i tumačenja IFRIC 4, SIC 15 i SIC 27. MSFI 16 je na snazi za razdoblja koja započinju 1. siječnja 2019. I nakon toga. Dopuštena je ranija primjena, ali je isto uvjetovano istovremenim usvajanjem MSFI 15 ukoliko isti već nije usvojen. Ovaj standard donosi značajne promjene u računovodstvenom modelu kod najmoprimca. Posljedično, doći će do priznavanja imovine i obveza u financijskim izvještajima najmoprimca kod većine ugovora koji se danas priznaju kao operativni najmovi. Rezultat ovoga će biti povećanje imovine i obveza društva. Uprava planira u slijedećim razdobljima provesti detaljne analize učinaka na financijske izvještaje Društva.
- Izmjene MSFI 2 - Klasifikacija i mjerenje isplata na bazi dionica (izdano u lipnju 2016.)
- Izmjene MSFI 4 - Primjena MSFI 9 Financijski instrumenti s MSFI 4 Ugovori o osiguranju (izdano u rujnu 2016.)
- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 - Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
- Izmjene MSFI 15 - Pojašnjenja MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (izdano u travnju 2016.)
- Izmjene MRS 7 - Inicijativa vezana za objave (izdano u siječnju 2016.)
- Izmjene MRS 12 - Priznavanja odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke (izdano u siječnju 2016.)
- Izmjene MRS 40 - Prijenosi ulaganja u nekretnine (izdano u prosincu 2016.)
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2014. - 2016. (izdano u prosincu 2016.). Ona uključuju izmjene:
  - MSFI 1 Prva primjena MSFI
  - MSFI 12 Objavlivanja udjela u drugim subjektima
  - MRS 28 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima

Izmjene koje se odnose na MSFI 12 stupaju na snagu za razdoblja koja započinju 1. siječnja 2017. dok izmjene MSFI 1 i MRS 28 stupaju na snagu od 1. siječnja 2018. i nakon toga.

- IFRIC Tumačenje 22 Transakcije u stranoj valuti i predujmovi (izdano u prosincu 2016.)

Izuzetno gdje je drugačije navedeno, Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva u razdoblju njihove prve primjene.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) Izjava o usklađenosti

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su usvojeni u Europskoj Uniji.

Uprava Društva je na dan 31. ožujka 2017. godine odobrila izdavanje ovih nekonsolidiranih financijskih izvješća za podnošenje Glavnoj skupštini na usvajanje.

Društvo je uskladilo iznose koji su prethodno objavljeni u konsolidiranim financijskim izvještajima gdje je to bilo potrebno.

b) Osnove za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegovih ovisnih društava. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast u subjektu;
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i sposobno je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos;
- Društvo ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima Društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

U financijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s drugim članovima Grupe. Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cijelosti.

Konsolidirani financijski izvještaji Društva pripremljeni su po načelu povijesnog troška, uz izuzetke revalorizacije dijela dugotrajne imovine kako je objavljeno u bilješci 17 uz konsolidirane financijske izvještaje. Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtjeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznose objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za konsolidirane financijske izvještaje prikazana su u bilješci 3x.

c) Izvještajna valuta

Konsolidirani financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama i ista je ujedno funkcionalna valuta Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvještajima izraženi su u tisućama kuna ako nije drugačije navedeno. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2016. godine bio je 7,557787 kune za 1 EUR i 7,168536 kuna za 1 USD (31. prosinca 2015. godine: 7,635047 kuna za 1 EUR i 6,991801 kuna za 1 USD).

d) Nematerijalna imovina

Računalni software

Licence za software kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem software-a u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe od 5 godina.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

d) Nematerijalna imovina (nastavak)

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastali. Interno stvoreno nematerijalno sredstvo koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) se priznaje onda, i samo onda, ako je moguće dokazati sve niže navedeno:

- tehničku provedivost dovršenja nematerijalnog sredstva kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalnog sredstva;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- način na koji će nematerijalno sredstvo stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi;
- dostupnost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih resursa za okončanje razvoja, te korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva;
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

Iznos koji se početno priznaje kod interno stvorenog nematerijalnog sredstva jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je sredstvo prvi put udovoljilo gore navedenim kriterijima priznavanja. Ako interno stvoreno nematerijalno sredstvo nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina.

e) Nekretnine, postrojenja i oprema

Građevinski objekti koji se koriste u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga, ili u administrativne svrhe su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju / bilanci iskazani po trošku, dok su zemljišta iskazana u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi redovito (svakih 3-5 godina) tako da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju značajno od iznosa koji bi bili utvrđeni korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja. Zadnja revalorizacija provedena je u 2015. godini.

Svako povećanje proizašlo iz revalorizacije zemljišta se iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, izuzev u mjeri u kojoj poništava smanjenje proizašlo revalorizacijom istog sredstva koje je prethodno priznato u dobit ili gubitak, u kom slučaju se povećanje odobrava u dobit ili gubitak do iznosa prethodno iskazanog smanjenja. Smanjenje knjigovodstvenog iznosa proizašlo iz revalorizacije zemljišta tereti dobit ili gubitak do iznosa razlike iznad stanja u revalorizacijskoj pričuvi koje se odnosi na prethodnu revalorizaciju istog sredstva.

Nekretnine u izgradnji namijenjene proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuju po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja. Trošak nabave obuhvaća trošak honorara za profesionalne usluge te kod kvalificirane imovine troškove posudbe kapitalizirane u skladu s računovodstvenom politikom Grupe. Amortizacija nekretnina u izgradnji, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu.

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira.

Instalacije i oprema se iskazuju po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

Imovina u posjedu temeljem financijskog najma se amortizira tijekom očekivanog vijeka uporabe na istoj osnovi kao i imovina u vlasništvu ili tijekom razdoblja predmetnog najma ako je kraće.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvenog iznosa predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

e) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema amortiziraju se primjenom pravocrtne metode tijekom procijenjenog vijeka trajanja koristeći stope od 1,25% do 25% godišnje, kako slijedi:

	2016.	2015.
Građevinski objekti	20-80 godina	20-80 godina
Vozila i transportna sredstva	4-20 godina	4-20 godina
Pogoni i oprema	4-10 godina	4-10 godina
Uredska oprema	4-5 godina	4-5 godina

Ostatak vrijednosti se izračunava na osnovi cijena važećih na dan kupnje ili procjene vrijednosti.

Imovina u pripremi sadržava troškove direktno vezane uz nabavu ili izgradnju dugotrajne imovine, povećane za odgovarajući iznos varijabilnog i fiksnog dijela općih troškova nastalih tijekom nabave ili izgradnje. Amortizacija imovine u pripremi počinje kad je ona spremna za upotrebu. Troškovi koji nastaju zamjenom glavnih dijelova postrojenja Grupe, a koji povećavaju njihov proizvodni kapacitet ili značajno produljuju njihov vijek trajanja, kapitaliziraju se. Troškovi održavanja, zamjene ili djelomične zamjene priznaju se kao rashodi u razdoblju kad su nastali.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo, za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknativog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

f) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine predstavljaju nekretnine koje Grupa drži radi povećanja njezine tržišne vrijednosti ili radi iznajmljivanja. Ulaganja u nekretnine početno se mjeri po trošku, osim u slučaju prijenosa s nekretnina koje koristi Grupa. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobiti i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

f) Ulaganja u nekretnine (nastavak)

Kod prijenosa sa ulaganja u nekretnine na nekretninu koju koristi vlasnik, fer vrijednost na datum prijenosa će biti trošak za potrebe MRS-a 16. Kod prijenosa nekretnine koju koristi vlasnik na ulaganje u nekretnine, MRS 16 će se primjenjivati do datuma promjene njezine namjene kada će se razlika između knjigovodstvene vrijednosti utvrđene u skladu s MRS-om 16 i njezine fer vrijednosti priznati kao revalorizacijska rezerva u skladu s MRS-om 16.

Ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjižavanjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Tijekom 2016. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u investicijske nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđene promjene fer vrijednosti koje su uključene u konsolidirani račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2016. godinu (bilješka 17 uz konsolidirane financijske izvještaje).

g) Financijska imovina

Grupa klasificira svoju financijsku imovinu u slijedeće kategorije: financijska imovina po fer vrijednosti u konsolidiranom računu dobiti i gubitka, potraživanja i zajmovi, ulaganja koja se drže do dospeljeća te financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Metoda efektivne kamate

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijskog sredstva i prihod od kamata raspoređuje se tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijskog sredstva ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prihodi od dužničkih instrumenata, osim financijske imovine određene za iskazivanje po fer vrijednosti kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka, priznaju se po osnovi efektivne kamate.

Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku

Financijska imovina se razvrstava u kategoriju imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku (tj. koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak) ako se drži radi trgovanja ili ako je određena za iskazivanje na taj način.

Financijska imovina se svrstava u kategoriju imovine namijenjene trgovanju ako je

- stečeno prvenstveno radi prodaje u bliskoj budućnosti ili
- sastavni dio portfelja točno određenih financijskih instrumenata kojima Društvo upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku ili
- izvedenica koja nije određena niti je učinkovita kao zaštitni instrument.

Financijsko sredstvo koje nije namijenjeno trgovanju može pri prvom priznavanju biti određeno za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku ako:

- se takvim određivanjem ukida ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila ili
- je financijsko sredstvo dio skupine financijske imovine ili financijskih obveza, ili oboje, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“ dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) odredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Financijska imovina (nastavak)

Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku se iskazuje po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit i svaki gubitak priznaje u dobit ili gubitak. Neto dobit i neto gubitak priznat u dobit ili gubitak obuhvaća i dividende i kamate zaradene na financijskom sredstvu i iskazuje se u sklopu ostale dobiti i ostalih gubitaka.

Ulaganja koja se drže do dospeljeća

Mjenice i zadužnice s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospeljećem koje Grupa izričito namjerava i sposobna je držati do dospeljeća su razvrstane u ulaganja koja se drže do dospeljeća. Ulaganja koja se drže do dospeljeća se knjiže u visini amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti, pri čemu se prihod priznaje po osnovi efektivnog prinosa.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Uvrštene dionice i uvršteni otkupivi zapisi u posjedu Grupe, kojima se trguje na aktivnom tržištu su razvrstani u kategoriju imovine raspoložive za prodaju i iskazani su po fer vrijednosti. Grupa također ima ulaganja u neuvrštene dionice kojima se ne trguje na aktivnom tržištu, ali koje su isto razvrstane u portfelj financijske imovine raspoložive za prodaju i iskazane su po fer vrijednosti jer rukovodstvo smatra da je njihovu fer vrijednost moguće pouzdano procijeniti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti se priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u pričuvu iz revalorizacije ulaganja, izuzev gubitaka zbog umanjenja vrijednosti, kamata obračunatih metodom efektivne kamatne stope i tečajnih razlika po monetarnoj imovini, koji se priznaju u dobit ili gubitak. Kod prodaje ili utvrđenog umanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili kumulativni gubitak prethodno knjižen na pričuvu iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit ili gubitak.

Dividende po glavnici instrumentima iz portfelja raspoloživog za prodaju se priznaju u dobit ili gubitak kad je izglasano pravo na primitak dividende.

Dani zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su razvrstana u dane zajmove i potraživanja, koji se vode po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Fer vrijednost monetarne imovine raspoložive za prodaju koja je nominirana u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina nominirana i zatim preračunava po promptnom tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem i priznate u dobiti ili gubitku se utvrđuju na temelju amortiziranog troška monetarnog sredstva. Ostale tečajne razlike se priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

Umanjenje financijske imovine

Financijska imovina, osim imovine po fer vrijednosti s iskazivanjem promjena fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, se na svaki izvještajni dan podvrgava procjeni postojanja pokazatelja o eventualnom umanjenju. Financijska imovina je umanjena ako postoji objektivni dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nakon početnog priznavanja financijskog sredstva, da je bilo utjecaja na buduće procijenjene novčane tokove od ulaganja.

Kod neuvrštenih dionica koje su svrstane u kategoriju imovine raspoložive za prodaju, značajan ili dugotrajniji pad fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod nabavne vrijednosti se smatra objektivnim dokazom umanjenja.

Kod sve ostale financijske imovine, uključujući otkupive zapise svrstane u kategoriju imovine raspoložive za prodaju i potraživanja temeljem financijskog najma, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne financijske poteškoće kod izdavatelja ili druge ugovorne strane ili
- kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamata ili glavnice ili

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Financijska imovina (nastavak)

- izgleda da će stečajni postupak biti pokrenut protiv dužnika ili da će ga sam pokrenuti ili da će kod dužnika doći do financijskog restrukturiranja.

Kod određenih kategorija financijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, imovina kod koje je procijenjeno da nije pojedinačno umanjena se kasnije podvrgava procjeni umanjenja na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz o umanjenju portfelja potraživanja može uključiti iskustvo Grupe u naplati potraživanja u proteklom razdobljima, povećanje broja potraživanja s kašnjenjem u naplati iznad 60 dana u prosjeku, kao i znatne promjene nacionalnih ili lokalnih gospodarskih uvjeta koji su u korelaciji s kašnjenjem u naplati potraživanja.

Kod financijske imovine iskazane po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope na financijsko sredstvo.

Izuzev glavninih instrumenata, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, prethodno priznati gubici zbog umanjenja se poništavaju kroz dobit ili gubitak do knjigovodstvenog iznosa ulaganja na datum poništenja umanjenja koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio da umanjenje nije bilo priznato.

Glede vlasničkih udjela (dionica), gubici zbog umanjenja prethodno priznati u dobit ili gubitak se ne poništavaju kroz dobit ili gubitak. Svako povećanje fer vrijednosti nakon gubitka zbog umanjenja se priznaje izravno u kapital.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsko sredstvo samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi sredstva, ako financijsko sredstvo prenese i ako svi rizici i sve nagrade povezane s vlasništvom nad tim sredstvom većim dijelom prelaze na drugi subjekt. Ako Grupa ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Grupa zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim financijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, zajedno s priznavanjem posudbe za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za prihode koje je primila.

h) Novac i novčani ekvivalenti

Novac se sastoji od novca u banci i blagajni. Novčani ekvivalenti obuhvaćaju depozite po videnju i oročene depozite s rokom dospijeca do tri mjeseca.

i) Potraživanja od kupaca i predujmovi

Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenim u računima ispostavljenim kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, smanjenom za ispravak vrijednosti nenaplativih potraživanja.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja koja su dospjela preko godine dana, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

j) Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom rezervne dijelove, materijal te proizvodnju i gotove proizvode, a iskazane su po nižoj vrijednosti utvrđenoj usporodbom prosječne ponderirane cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iskazuju se u poslovnim knjigama po cijeni proizvodnje, ukoliko je niža od neto prodajne cijene.

k) Strane valute

Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

k) Strane valute (nastavak)

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

l) Otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni dan. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali.

Trošak minolog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizira se razmjerno tijekom određenog razdoblja sve do trenutka stjecanja prava na naknade.

Grupa daje zaposlenicima jednokratnu nagradu za dugogodišnje zaposlenje (jubilarne nagrade), solidarne potpore (u slučaju smrti radnika, smrti člana uže obitelji radnika, nastanka invalidnosti, nabave medicinskih pomagala, za rođenje djeteta, za bolovanje duže od 90 dana i dr.) te naknadu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada se određuju koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje zaposlenja kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza temeljem primanja mjeri se po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice izdane u valuti i na rok koji odgovara valuti i procijenjenom trajanju obveze za primanja.

m) Porez na dobit

Porezni rashod predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porezi

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na i poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će nastati obaveza ili povrat, na datum izvještavanja. Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Grupa namjerava savrniti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

m) Porez na dobit

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

n) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirjenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirjenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Učinak povećanja rezerviranja, kao odraz protoka vremena, iskazuje se u okviru rashoda od kamata.

o) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zaradeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

p) Financijske obveze i glavnički instrumenti koje je Grupa izdala

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnički instrumenti se razvrstavaju ili kao financijske obveze ili u glavicu, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Glavnički instrumenti

Glavnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnički instrumenti koje je izdalo Društvo se evidentiraju u iznosu ostvarenih prihoda, umanjениh za direktne troškove izdavanja.

Obveze temeljem ugovora o financijskoj garanciji

Obveze temeljem ugovora o financijskoj garanciji se početno mjere po fer vrijednosti i kasnije u većem iznosu uspoređujući:

- iznos obveze temeljem ugovora kako je utvrđen u skladu s MRS-om 37- Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i
- početno priznati iznos umanjen, ako je primjenjivo, za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka

Financijske obveze se svrstavaju u kategoriju obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako su u posjedu radi trgovanja ili su određene za takvo iskazivanje.

Financijska obveza se klasificira kao obveza namijenjena trgovanju ako:

- je nastala prvenstveno radi reotkupa u bliskoj budućnosti ili

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

p) Financijske obveze i glavnički instrumenti koje je Društvo izdalo (nastavak)

- je sastavni dio utvrđenog portfelja financijskih instrumenata kojima Društvo upravlja zajedno i ako je u novije vrijeme odražavala obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti ili
- je derivat koji nije određen niti učinkovit kao instrument zaštite.

Financijske obveze koje nisu namijenjene trgovanju mogu nakon početnog priznavanja biti određene za iskazivanje po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz dobiti i gubitka ako:

- se takvim određivanjem poništava ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila ili
- ako je financijska obveza dio grupe financijske imovine ili financijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom politikom Društva za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se interne informacije o grupiranju prezentiraju na toj osnovi ili
- ako je sastavni dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa i MRS 39 - Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje dopušta da se cijeli kombinirani ugovor (sredstvo ili obveza) odredi za iskazivanje po fer vrijednosti na način da se promjene fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka.

Financijske obveze po fer vrijednosti kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka, pri čemu se svaka dobit ili svaki gubitak priznaje u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Neto dobit ili gubitak priznat u konsolidiranom računu dobiti i gubitka obuhvaća i kamate plaćene na financijsku obvezu. Fer vrijednost se određuje na način opisan u bilješki 33 uz konsolidirane financijske izvještaje - Financijski instrumenti.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se početno mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije.

Ostale financijske obveze kasnije se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju se tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

q) Izvještavanje o poslovnim segmentima

Sukladno MSFI 8, Grupa je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojednosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješki 4 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Grupa posebno prati i iskazuje poslovne rezultate osnovnih poslovnih segmenata Grupe. Segmenti djelatnosti predstavljaju osnovu na temelju koje Grupa izvještava o svom primarnom segmentu. Određene financijske informacije po poslovnim i zemljopisnim područjima, izložene su u bilješki 4 uz konsolidirane financijske izvještaje

r) Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze nisu priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima. One se objavljuju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi mala. Potencijalna imovina nije priznata u konsolidiranim financijskim izvještajima, ali se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

s) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe na izvještajni datum (prepravke za knjiženje) knjiže se u konsolidiranim financijskim izvještajima. Događaji nakon izvještajnog datuma koji se ne knjiže, objavljuju se u bilješkama kad su iznosi značajni.

t) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kad je vjerojatno da će nastati priljev ekonomskih koristi u Grupi i kad iznos prihoda može biti pouzdano mjerljiv. Prihodi od prodaje priznaju se umanjeni za porez na dodanu vrijednost i odobrene popuste. Prihodi od pružanja usluga se priznaju po odrađenim danima rada. Račun se izdaje na temelju ovjerene podloge naručitelja za stvarno izvršene usluge do zadnjeg datuma u mjesecu.

Opis prihoda:

- prihodi od usluge opskrbe vodom sadrže prihode od priključenja, instalacije vodomjera, te stalne mjesečne naknade uvećano za stvarnu potrošnju temeljem procjene potrošnje, te usklađenje krajem izvještajnog razdoblja za stvarnu potrošnju temeljem očitavanja;
  - prihodi od usluga prijevoza sadrže prihode od prodaje karata prema važećem cjeniku javnog gradskog prijevoza za Grad Zagreb;
  - prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada sadrže prihode od obavljenih usluga čišćenja i odvoza prema važećem cjeniku za Grad Zagreb;
  - prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta priznaju se u visini izvedenih usluga i radova sukladno zaključenim ugovorima sa kupcima;
  - prihodi od prodaje stanova priznaju se u trenutku kada je na kupca prenesen značajan rizik i korist od vlasništva, istovremeno sa priznavanjem prihoda, priznaju i troškovi prodaje (izgradnje) stanova;
  - prihodi od skladištenja i poslovnog najma priznaju se sukladno MRS-u 17 ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma.
- i. Prihodi od prodaje proizvoda i roba priznaju se kada Grupa obavi isporuke kupcima, kada kupac prihvati isporučenu robu i kada je naplativost nastalih potraživanja prilično sigurna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- Grupa je na kupca prenijela sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom;
  - Grupa ne zadržava ni trajno sudjelovanje u upravljanju u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom ni stvarnu kontrolu nad prodanom robom;
  - iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti;
  - vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u Grupi povezanih s transakcijom; i
  - troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati temeljem transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.
- ii. Prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene, prema stupnju dovršenosti, na osnovu udjela stvarno obavljenih usluga u odnosu na ukupne usluge koje se trebaju obaviti.

Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- naknade za ugradnju instalacija se priznaju prema stupnju dovršenosti instalacija, koji se određuje kao dio vremena koje je proteklo do kraja izvještajnog razdoblja u odnosu na ukupno očekivano vrijeme ugradnje;
- naknade za servisiranje uključene u cijenu prodanih proizvoda se priznaju prema udjelu ukupnih troškova servisiranja prodanog proizvoda, na temelju broja obavljenih servisa na proizvodima koji su prodani u prošlosti;
- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za utrošene sate rada, odnosno nastale direktne troškove.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

t) Priznavanje prihoda (nastavak)

iii. Prihodi od državnih potpora obuhvaćaju:

- potpore koje su povezane sa sredstvima, uključujući nenovčane potpore po fer vrijednosti, iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao odgođeni prihod, a u računu dobiti i gubitka se kao prihod priznaju tijekom razdoblja korištenja i nužno ih je sustavno povezati s odnosnim troškovima (amortizacije),
- potpora koja se prima kao nadoknada za rashode ili gubitke koju su već nastali ili u svrhu izravne financijske podrške Društvu bez daljnjih povezanih troškova, priznaje se kao prihod razdoblja u kojem se može potraživati.

Državne potpore se ne priznaju, osim ako ne postoji realno jamstvo da će Društvo ispuniti uvjete za državne potpore i da će potpora biti primljena.

Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

Državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Društvo nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaje

u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Ostale državne potpore se sustavno priznaju kao prihod kroz onoliko razdoblja koliko je potrebno kako bi se sučelile s troškovima za čije pokriće su namijenjene. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske potpore Društvu bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobiti ili gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

iv. Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, tako da se u obračun uzima stvarni prinos na sredstvo.

v. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

u) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god se prema uvjetima najma gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimatelja. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Grupa kao davatelj najma

Potraživanja temeljem financijskih najмова se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Grupe u najam. Prihodi od financijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi održavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja Grupe temeljem najмова.

Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Grupa kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupa po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavatelju iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao obveza temeljem financijskog najma.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno se knjiže na dobiti ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe

Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

u) Najmovi (nastavak)

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredvidene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Poticaji primljeni za zaključenje poslovnog najma se priznaje kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje pravocrtno kao smanjenje troška najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstava koje se drži u najmu.

v) Izvedeni financijski instrumenti

Grupa ugovara razne izvedene financijske instrumente kako bi upravljalo svojom izloženošću riziku kamatne stope i valutnom riziku, među kojima su terminski devizni ugovor, kamatni swapovi i valutni swapovi.

Ugrađene izvedenice

Izvedenice se početno priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora o izvedenici i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svodenja na fer vrijednost se priznaje u dobit ili gubitak, osim ako izvedenica nije određena i učinkovita kao zaštitni instrument, u kom slučaju vrijeme priznavanja u dobit ili gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa. Grupa određene izvedenice određuje ili za zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili priznatih financijskih obveza ili čvrsto preuzetih obveza (zaštita fer vrijednosti), ili zaštitu prognoziranih transakcija velike vjerojatnosti, ili zaštitu od valutnog rizika po čvrsto preuzetim obvezama (zaštita novčanog toka), ili za zaštitu neto ulaganja u inozemno poslovanje.

Izvedenice pozitivne fer vrijednosti se razvrstavaju u financijsku imovinu, dok se izvedenice negativne fer vrijednosti klasificiraju u financijske obveze. Izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijea instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

Izvedenice ugrađene u druge financijske instrumente ili osnovne ugovore se obračunavaju kao zasebne izvedenice ako njihovi rizici i njihova obilježja nisu usko povezani s onima iz osnovnog ugovora i ako se osnovni ugovori ne vode po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku.

Ugrađena izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijea hibridnoga instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale ugrađene izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

w) Usporedni iznosi

Usporedne informacije su po potrebi reklasificirane kako bi bile u skladu s prikazom tekuće godine.

x) Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe, rukovoditelji trebaju davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklom razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Radi financijskog izvještavanja Grupa neku svoju imovinu i neke svoje obveze mjeri po fer vrijednosti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

x) Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Grupa u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Grupa angažira neovisne ovlaštene procjenitelje. Grupa usko surađuje s vanjskim ovlaštenim procjeniteljima u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenim promjenama u gospodarskom okruženju i čimbenicima vezanim za specifičnu industriju. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena s obzirom na značajan udio imovine koja se amortizira u ukupnoj imovini, te bi utjecaj značajnijih promjena ovih pretpostavki mogao biti materijalan učinak za financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

Umanjenje vrijednosti se iskazuje u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe u slučaju kad neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadiivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u uporabi, ovisno o tome što je veće. Izračun fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje provodi se temeljem raspoloživih podataka iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine.

Izračun vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Najznačajnije pretpostavke za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza priznaje se za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Tijekom 2016. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po raspoloživim poreznim razlikama. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješki 14 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada i primanja zaposlenika

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade i primanja zaposlenika iznose 179.128 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2016. godine (na dan 31. prosinca 2015. godine: 216.011 tisuća kuna) (vidi bilješku 27 uz konsolidirane financijske izvještaje).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo i ovisna društva su stranke u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene i rezerviranja su priznata na dosljednoj osnovi (vidi bilješku 27 uz konsolidirane financijske izvještaje).

Umanjenje potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju (bilance) (i mjesečno) i umanjuju se prema procjeni vjerojatnosti naplate iskazanog iznosa.

Mjere fer vrijednosti i proces vrednovanja

Radi financijskog izvještavanja Grupa neku svoju imovinu mjeri po fer vrijednosti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

x) Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Grupa u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Grupa angažira neovisne ovlaštene procjenitelje. Grupa koordinira proces vrednovanja i usko surađuje s vanjskim ovlaštenim procjeniteljima u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti.

4. INFORMACIJA O SEGMENTIMA

PRIHODI OD PRODAJE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Tržište Hrvatske	3.840.475	3.909.918
Tržište Europske unije	1.953	1.112
	3.842.428	3.911.030

Sukladno MSFI 8, Grupa je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Grupa je odredila poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Poslovni segmenti su oblikovani po kriterijima djelatnosti podružnica koji se nalaze u sastavu Grupe (vidi bilješku 1 uz konsolidirane financijske izvještaje), pri čemu je određeno da jedanaest djelatnosti predstavljaju poslovne segmente, dok dvanaesti segment predstavlja sve ostale djelatnosti Grupe.

Poslovni segmenti su sljedeći:

1. Distribucija vode
2. Prijevoz putnika
3. Održavanje čistoće i odvoz otpada
4. Upravljanje i održavanje javnih cesta
5. Usluge parkiranja
6. Skladištenje i najam
7. Odlaganje i gospodarenje otpadom
8. Upravljanje objektima
9. Gradnja i upravljanje projektima
10. Prodaja i distribucija plina
11. Prodaja lijekova
12. Ostale djelatnosti

Slijedi analiza prihoda i rezultata Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu sa MSFI 8. Prikazani prihodi od prodaje odnose se na prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima.

4. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

PRIHODI OD PRODAJE (NASTAVAK)

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od prodaje i distribucije plina	1.049.625	1.249.700
Prihodi od prijevoza putnika	484.169	516.389
Prihodi od distribucije vode	418.135	430.115
Prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada	369.332	423.373
Prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta	345.979	305.441
Prihodi od prodaje lijekova	267.078	250.197
Prihodi od parkiranja	116.312	107.505
Prihodi od gradnje i upravljanja projektima	105.739	-
Prihodi od upravljanja objektima	91.616	91.552
Prihodi od skladištenja i najma	76.266	72.398
Prihodi od odlaganja i skladištenja otpadom	25.450	25.571
Ostali prihodi	492.727	438.789
	3.842.428	3.911.030

Ostali prihodi obuhvaćaju sljedeće:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od uređivanja i održavanja zelenih površina	200.446	164.877
Prihodi od tržnica	74.640	74.314
Prihodi od pogrebnih djelatnosti	55.839	59.172
Prihodi od organiziranja sajmova i kongresa	48.380	39.939
Prihodi od usluga autobusnog kolodvora	42.465	43.013
Prihodi od putničkih agencija	29.230	28.642
Prihodi od najma telekomunikacijskih vodova i mreža	16.177	14.787
Prihodi od izdavačke djelatnosti	6.472	6.226
Prihodi od upravljanja i održavanja sportskih objekata	2.090	-
Ostali prihodi	16.988	7.819
	492.727	438.789

Zagrebački holding d.o.o. i ovisna društva, Zagreb

38

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. i ovisna društva
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine

4. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK) Prihodi i rezultati po segmentima za 2016. godinu

2016.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevoz putnika	Čišćenje i odvoz otpada	Upravljanje i održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projekt.	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Skupljanje i odvoz otpada	Prodaja i distribuc. plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
(u tisućama kuna)														
Prihod od prodaje eksternim kupcima	91.616	418.136	484.169	369.332	345.979	105.739	116.312	76.266	25.450	1.049.625	267.078	514.261	(21.535)	3.842.428
Inter-segmentalna prodaja	209.208	4.765	1.947	22.808	28.163	1.571	12.670	2.537	102.361	160.636	-	12.232	(558.898)	-
Ukupno prihod od prodaje	300.824	422.901	486.116	392.140	374.142	107.310	128.982	78.803	127.811	1.210.261	267.078	526.493	(580.433)	3.842.428
Rashodi ostale djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(236.841)	(420.593)	(595.398)	(357.785)	(294.776)	(111.587)	(98.021)	(76.313)	(102.415)	(1.143.225)	(259.143)	(510.838)	558.170	(3.648.765)
Dobit / (gubitak) iz operativnih aktivnosti	63.983	2.308	(109.282)	34.355	79.366	(4.277)	30.961	2.490	25.396	67.036	7.935	15.655	(22.263)	193.663
Financijski prihodi	134.687	12.944	14.323	6.065	632	83.297	2.571	371	-	13.847	4.464	22.307	(58.392)	237.116
Financijski rashodi	(196.319)	(14.200)	(40.306)	(1.365)	(1.436)	(19.334)	(1.209)	(89)	-	(48)	(242)	(50.700)	4.779	(320.469)
Neto financijski rezultat	(61.632)	(1.256)	(25.983)	4.700	(804)	63.963	1.362	282	-	13.799	4.222	(28.393)	(53.613)	(83.353)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	2.351	1.052	(135.265)	39.055	78.562	59.686	32.323	2.772	25.396	80.835	12.157	(12.738)	(75.876)	110.310
Porezni prihod (rashod)	(13.937)	(978)	-	-	-	-	-	-	-	(16.167)	(1.560)	(2.736)	-	(35.378)
Neto dobit (gubitak)	(11.586)	74	(135.265)	39.055	78.562	59.686	32.323	2.772	25.396	64.668	10.597	(15.474)	(75.876)	74.932

Zagrebački holding d.o.o. i ovisna društva, Zagreb

109

40

4. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)
Prihodi i rezultati po segmentima za 2015. godinu

2015.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevoz putnika	Čišćenje i odvoz otpada	Upravljanje i održ. javnih cesta	Gradnja i upravlja. projekt.	Usluge parkiranja	Skupljanje i odvoz otpada	Prodnja i distribucija plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
	(u tisućama kuna)												
Prihod od prodaje eksternim kupcima	91.552	430.115	516.389	423.373	305.441	-	107.505	72.398	1.249.700	250.197	466.954	(28.166)	3.911.030
Inter-segmentalna prodaja	206.773	7.337	1.774	16.063	22.378	2.703	10.672	2.268	214.656	-	10.970	(595.990)	-
Ukupno prihod od prodaje	298.325	437.452	518.163	439.436	327.819	2.703	118.177	74.666	1.464.356	250.197	477.924	(624.156)	3.911.030
Rashodi ostale djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(312.275)	(431.851)	(621.572)	(376.666)	(293.889)	(18.466)	(105.648)	38.868	(1.359.505)	(252.172)	(482.653)	593.505	(3.693.733)
Dobit / (gubitak) iz operativnih aktivnosti	(13.950)	5.601	(103.409)	62.770	33.930	(15.763)	12.529	113.534	104.851	(1.975)	(4.729)	(30.651)	217.297
Financijski prihodi	180.734	14.077	8.176	7.292	415	1.360	1.939	617	14.906	5.235	26.403	(36.297)	224.863
Financijski rashodi	(155.169)	(17.482)	(50.993)	(1.863)	(2.575)	(20.483)	(1.525)	(190)	(190)	(147)	(56.341)	8.095	(298.863)
Neto financijski rezultat	25.565	(3.405)	(42.817)	5.429	(2.160)	(19.123)	414	427	14.716	5.088	(29.938)	(28.202)	(74.000)
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	11.615	2.196	(146.226)	68.199	31.770	(34.886)	12.943	113.961	119.567	3.113	(34.667)	(58.853)	143.297
Porezni prihod (rashod)	6.412	(2.158)	-	-	-	-	-	-	(23.856)	(747)	(1.957)	-	(22.306)
Neto dobit (gubitak)	18.027	38	(146.226)	68.199	31.770	(34.886)	12.943	113.961	95.711	2.366	(36.624)	(58.853)	120.991

Zagrebački holding d.o.o. i ovisna društva, Zagreb

41

4. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)
Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2016. godine

Imovina i obveze 31.12.2016.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevoz putnika	Održavanje, čišćenje i odvoz otpada	Upravljanje održ. javnih cesta	Gradnja i prodaja stanova	Usluge parkiranja	Skupljanje i odvoz otpada	Prodnja i distribucija plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno	
(u tisućama kuna)														
Nekretnine, postrojenja i oprema	675.658	4.209.379	2.637.733	238.184	149.341	39	113.360	310.061	52.264	1.040.744	37.414	3.414.307	313.486	13.191.970
Nematerijalna imovina	553	3.690	8.800	1.632	28	-	-	602	17	5.484	785	1.237	-	22.828
Investicijske nekretnine	733.339	-	-	-	-	-	-	1.084.618	-	-	507.547	(370.078)	1.955.426	
Zalihe	25	17.274	45.208	7.850	38.339	12.464	180	867	-	7.718	26.654	184.895	-	341.474
Potraživanja od kupaca, neto	16.194	538.444	66.704	43.884	3.686	1.499	10.994	8.663	3.121	247.515	63.922	39.179	-	1.043.805
Neraspoređena imovina	7.568.920	33.276	196.386	315.321	339.800	905.209	264.660	3.653	665.724	286.410	118.091	1.731.177	(8.925.837)	3.502.790
Ukupna imovina	8.994.689	4.802.063	2.954.831	606.871	531.194	919.211	389.194	1.408.464	721.126	1.587.871	246.866	(8.982.429)	20.058.293	
Izdane obveznice	1.800.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(162.339)	1.637.661	
Obveze prema dobavljačima	12.899	176.049	50.331	17.863	50.795	2.714	3.192	2.880	17.869	172.837	13.038	77.346	-	597.813
Obveze prema zaposlenima	3.415	7.096	29.783	10.811	3.400	226	2.814	1.654	287	5.430	3.784	11.116	-	79.816
Kapital i neraspoređene obveze	7.178.375	4.618.918	2.874.717	578.197	476.999	916.271	383.188	1.403.930	702.970	1.409.604	230.044	5.789.880	(8.820.090)	17.743.003
Ukupno kapital i obveze	8.994.689	4.802.063	2.954.831	606.871	531.194	919.211	389.194	1.408.464	721.126	1.587.871	246.866	(8.982.429)	20.058.293	
31.12.2016. Ostale segmentalne informacije														
Kapitalni izdaci:	1.007	140.458	10.751	4.598	17.597	2	2.620	4.957	50.082	4.322	13.368	-	250.987	
Nekretnine, postrojenja i oprema	987	140.458	9.255	3.618	17.597	2	2.620	4.857	1.225	48.653	3.810	13.019	-	246.101
Nematerijalna imovina	20	-	1.496	980	-	-	-	100	-	1.429	512	349	-	4.886
Amortizacija i umanjenje imovine	4.531	173.422	165.604	16.196	13.346	34	7.398	3.128	4.491	118.085	2.326	38.587	992	548.140

4. INFORMACIJA O SEGMENTIMA (NASTAVAK)
Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2015. godine

Imovina i obveze 31.12.2015.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevoz putnika	Održavanje čistoće i odvoz otpada	Upravljanje javnih cesta	Upravljanje i održ. javnih cesta	Gradnja i prodaja stanova	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Skupljanje i odvoz otpada	Prodaja i distribucija plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
(u tisućama kuna)															
Nekretnine, postrojenja i oprema	706.813	4.252.747	2.789.998	250.641	148.611	297.030	118.137	310.288	55.530	1.108.652	35.731	3.438.381	336.153		13.848.712
Nematerijalna imovina	1.596	8.596	11.398	1.213	21	807	1	627	17	5.402	486	1.675	-		31.839
Investicijske nekretnine	715.298	-	-	-	-	-	-	1.084.206	-	-	-	505.311	(346.517)		1.958.298
Zalihe	34	15.588	40.416	8.544	40.744	13.453	289	883	-	7.693	21.566	152.586	-		301.796
Potraživanja od kupaca, neto	2.650	527.517	29.811	48.418	4.779	90	14.071	6.955	2.470	248.614	49.165	52.630	-		987.170
Neraspoređena imovina	6.441.375	59.693	357.063	243.365	245.561	149.687	236.510	4.138	606.817	302.347	123.269	3.325.882	(8.687.183)		3.408.524
Ukupna imovina	7.867.766	4.864.141	3.228.686	552.181	439.716	461.067	369.008	1.407.097	664.834	1.672.708	230.217	7.476.465	(8.697.547)		20.536.339
Izdane obveznice	2.290.514	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		2.290.514
Obveze prema dobavljačima	10.992	153.749	45.733	13.099	28.333	6.320	3.304	2.013	4.481	180.775	12.621	37.926	-		499.346
Obveze prema zaposlenima	1.657	7.378	29.766	9.075	3.818	161	2.856	1.740	262	4.019	3.482	13.266	-		77.480
Kapital i neraspoređene obveze	5.564.603	4.703.014	3.153.187	530.007	407.565	454.586	362.848	1.403.344	660.091	1.487.914	214.114	7.425.273	(8.697.547)		17.668.999
Ukupno kapital i obveze	7.867.766	4.864.141	3.228.686	552.181	439.716	461.067	369.008	1.407.097	664.834	1.672.708	230.217	7.476.465	(8.697.547)		20.536.339
31.12.2015. prepravljeno Ostale segmentalne informacije															
Kapitalni izdaci:	5.435	115.912	30.737	15.933	2.364	44.593	1.317	2.322	3.261	41.273	1.261	10.481	-		274.889
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.310	115.912	29.441	15.884	2.364	43.785	1.317	2.134	3.261	40.014	1.239	10.282	-		270.943
Nematerijalna imovina	125	-	1.296	49	-	808	-	188	-	1.259	22	199	-		3.946
Amortizacija i umanjenje imovine	8.815	162.607	168.611	15.286	13.705	7.238	3.326	3.326	10.360	121.129	2.557	34.571	-		548.205

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. i ovisna društva
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

PRIHODI OD PRODAJE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od subvencija i potpora	597.196	582.113
Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda	233.349	241.149
Naplaćena otpisana potraživanja	130.259	136.643
Prihodi od ukidanja rezerviranja	113.477	52.654
Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	22.919	191.259
Naplate šteta	16.057	9.266
Prihodi od prodaje dugotrajne imovine, viškova i procjena	3.400	3.233
Ostali poslovni prihodi	86.021	81.421
	1.202.678	1.297.738

Prihodi od subvencija i potpora u najvećoj mjeri ostvareni su od Grada Zagreba, a obuhvaćaju:

- financijske potpore iz proračuna Grada Zagreba za namjene koje su odobrene od Skupštine Grada,
- financijske potpore za otplatu dospjelih kredita (glavnice, kamata, naknada).

	2016.			2015.		
	Grad Zagreb	Ostali	Ukupno	Grad Zagreb	Ostali	Ukupno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
ZET	502.736	-	502.736	515.076	17.592	532.668
Ostali	72.665	21.795	94.460	42.964	6.481	49.445
	575.401	21.795	597.196	558.040	24.073	582.113

Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda iskazuju se u skladu s MRS 20 Državne potpore, tijekom razdoblja korištenja i sustavno su povezani s odnosnim troškovima (amortizacijom) - vidi bilješku 3(t) uz konsolidirane financijske izvještaje.

Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznati su za nekretnine kojima je po procjeni sudskog vještaka u 2016. godini povećana fer vrijednost. Istodobno je priznato i 27.867 tisuća kuna (2015. godina: 180.346 tisuća kuna) nerealiziranih gubitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za nekretnine kojima je smanjena fer vrijednost tako da je neto promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine kroz dobit ili gubitak 4.948 tisuća kuna (2015. godina: 10.913 tisuća kuna neto nerealiziranih dobitaka) neto nerealiziranih gubitaka (vidi bilješku 17 uz konsolidirane financijske izvještaje).

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (NASTAVAK)

Prihodi od ukidanja rezerviranja u najvećoj mjeri se odnose na:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
a) za primanja zaposlenika	37.203	6.005
b) po sudskim sporovima po procjeni odvjetnika	39.283	12.294
c) po ostalim rezerviranjima	36.991	34.355
	113.477	52.654

Prihodi od naplate šteta, ugovornih kazni i drugih prihoda u najvećoj mjeri se odnose na:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od naplaćenih šteta i ugovornih kazni	10.377	5.982
Ostalo (otpis obveza i sl.)	5.680	3.284
	16.057	9.266

Prihodi od naplaćenih šteta i ugovornih kazni u značajnoj mjeri se odnose na podružnicu ZET u iznosu od 3.426 tisuća kuna (2015. godina: 2.715 tisuća kuna) za naplatu šteta od osiguravajućih društava i na društvo VIO d.o.o. u iznosu od 4.337 tisuća kuna za naplatu ugovorenih penala izvođačima radova uslijed nepravovremenog izvršenja ugovornih obveza.

Ostali poslovni prihodi obuhvaćaju prihode iz interne realizacije, prihode od viškova te ostale nespomenute prihode.

6. MATERIJALNI TROŠKOVI I USLUGE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi sirovina i materijala	242.299	222.428
Troškovi utrošene energije	219.723	225.183
Otpis sitnog inventara	22.184	15.666
a) Ukupno materijalni troškovi	484.206	463.277
b) Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda	(7.806)	(1.168)
c) Troškovi prodane robe	996.233	1.146.151
Troškovi kooperanata	185.280	52.891
Usluge održavanja	160.037	167.244
Komunalne usluge i naknade	106.227	97.868
Usluge najamnina i zakupnina	62.475	39.151
Troškovi prijevoznih usluga	45.353	42.954
Intelektualne usluge	42.846	26.059
Usluge obrade podataka i održavanja računalnih programa	37.915	37.337
Premije osiguranja	28.709	30.551
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	12.018	11.662
Usluge reklame i promidžbe	4.489	2.446
Ostale vanjske usluge	115.552	109.592
d) Ukupno vanjske usluge	800.901	617.755
	2.273.534	2.226.015

U 2016. godini troškovi usluga revizije iznose 689 tisuća kuna (2015. godina 1.145 tisuća kuna) i iskazani su u okviru troškova intelektualnih usluga kao i indirektni troškovi povezani s prijevremenim otkupom 48,77% euro obveznica u srpnju 2016. godine.

Unutar troškova zakupnina u 2016. godini Grupa je priznala s osnove Ugovora o zakupu, sklopljenog sa društvom Lanište d.o.o. od 14. lipnja 2007. godine troškove indeksacije osnovne zakupnine objekta Arena Zagreb (za razdoblje od 2007.-2016. godine) u iznosu od 28.558 tisuća kuna. Naime, sukladno osnovnom ugovoru utvrđeno je da Grupa može dobrovoljno raskinuti isti nakon sedmogodišnjeg razdoblja i kupiti objekt po utvrđenoj cijeni u Ugovoru. S obzirom da se predmetna opcija nije realizirala, zakupnina za 2016. godinu sadrži CPI indeksaciju za svih sedam prethodnih godina i osnovnu zakupninu za osmu godinu.

Istovremeno je Grupa s osnove indeksacije priznala i prihode od Grada Zagreba i Vlade Republike Hrvatske koji su obvezni u 50% iznosu nadoknaditi efekte indeksacije osnovne zakupnine.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi neto plaća i naknade	888.700	841.436
Troškovi poreza i doprinosa	599.691	557.212
Naknade troškova zaposlenima i izdaci za ostala materijalna prava	120.960	113.913
	1.609.351	1.512.561
Broj zaposlenih na 31. prosinca	10.394	10.646

Naknade troškova zaposlenima i ostala materijalna prava zaposlenih obuhvaćaju naknade koje su regulirane Kolektivnim ugovorom Društva i zasebnim aktima ovisnih društava kao npr. naknade troškova prijevoza na posao i sa posla do visine troškova javnog prijevoza, prigodne nagrade i darove zaposlenicima (jubilarne nagrade, božićnica, uskrsnica, regres i sl.), troškove obrazovanja i stručnog usavršavanja i drugo.

8. AMORTIZACIJA

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 16)	535.023	534.938
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 15)	13.117	13.267
	548.140	548.205

9. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE IMOVINE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	138.558	257.315
Gubici od ulaganja u nekretnine	27.867	180.346
Vrijednosno usklađenje ostale dugotrajne imovine	858	23.658
	167.283	461.319

10. REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Rezerviranja za započete sudske sporove	48.850	48.613
Rezerviranja za troškove zbrinjavanja glomaznog otpada	6.287	10.848
Rezerviranja za materijalna prava zaposlenih	5.297	49.728
Rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava	7.255	2.488
Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku	2.738	-
Ostala rezerviranja	37.571	29.940
	107.998	141.617

U 2016. godini unutar ostalih rezerviranja uključena su rezerviranja s osnove razlike između poticajne i referentne cijene isporučenih kwh električne energije Hrvatskom operatoru tržišta energije d.o.o. od strane podružnice ZGOS, uslijed neostvarivanja zakonski zahtjevnih 50%-tne energetske učinkovitosti kada je korištenje poticajne cijene dozvoljeno.

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Upravni i sudski troškovi	22.419	21.175
Porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	6.426	6.182
Članarine strukovnim zajednicama	5.657	5.753
Reprezentacija	1.779	1.407
Spomenička renta i troškovi zaštite okoliša	1.123	969
Troškovi stručne literature	1.052	903
Naknade članovima Nadzornog odbora	1.029	973
Ostali troškovi	2.613	603
Kazne, penali i naknade šteta	63.634	30.704
Sadašnja vrijednost rashodovane i prodane imovine	2.463	2.262
Otpisana potraživanja	2.563	1.678
Darovanja, donacije i sponzorstva	3.250	3.356
Ostali poslovni rashodi	31.129	25.789
	145.137	101.754

Rashodi od naknada šteta u najvećoj mjeri se odnose na podružnicu ZGOS za eko rentu koja se plaća po cijeni od 65 kn/toni odloženog komunalnog otpada na odlagalištu Jakuševac i isplaćenu naknadu za umanjenu kakvoću življenja na području utjecaja građevine namijenjene zbrinjavanju otpada Prudinec/Jakuševac u skladu sa zaključkom Skupštine Grada Zagreba od 05. lipnja 2014. godine.

Ostali poslovni rashodi odnose se na manjkove, nabavnu vrijednost prodanih zaliha, naknadno utvrđene troškove i ostale nespomenute rashode.

12. FINANCIJSKI PRIHODI

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijski prihodi iz odnosa s nepovezanim društvima	112.287	83.930
Financijski prihodi iz odnosa s povezanim društvima	119.244	134.362
Ostali financijski prihodi	5.585	6.571
	237.116	224.863

Financijski prihodi odnose se na:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od kamata	149.058	159.445
Pozitivne tečajne razlike	69.524	43.981
Ostali financijski prihodi	18.534	21.437
	237.116	224.863

Neto razlika pozitivnih i negativnih tečajnih razlika u 2016. godini iznosi 39.599 tisuća kuna prihoda od pozitivnih tečajnih razlika (2015: 12.594 tisuća kuna).

Ostali financijski prihodi u najvećoj mjeri se odnose na prihode nastale diskontiranjem potraživanja i obveza te na ostale financijske prihode.

13. FINANCIJSKI RASHODI

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijski rashodi iz odnosa sa nepovezanim društvima	279.785	292.055
Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim društvima	492	-
Ostali financijski rashodi	40.192	6.808
	320.469	298.863

Financijski rashodi odnose se na:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kamate	249.542	260.925
Negativne tečajne razlike	29.925	31.027
Rashodi iz prijevremenog otkupa obveznica	27.620	-
Diskont izdanja obveznica	5.228	-
Ostalo	8.154	6.911
	320.469	298.863

Grupa je u srpnju 2016. godine prijevremeno otkupila 48,77% Euro obveznica izdavanjem novih obveznica nominalne vrijednosti od 1.800.000 tisuća kuna sa kuponom 3,875%.

Ostali financijski rashodi u najvećoj mjeri se odnose na diskont iz prodaje potraživanja.

14. POREZ NA DOBIT

Grupa nije porezni obveznik već su to njezine članice. Porez na dobit se obračunava primjenom stope od 20% na oporezivu dobit dok od 01. siječnja 2017. stopa će uslijed zakonskih promjena iznositi 18%.

Porez na dobit priznat u dobiti ili gubitku

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Porezni rashod obuhvaća:		
Tekući porez tekuće godine	28.173	(30.371)
Odgodene porezne troškove temeljem nastanka i poništenja privremenih razlika	7.205	8.065
Ukupno porezni (prihod)/rashod	35.378	22.306

Odnos između računovodstvene dobiti i poreznog rashoda tekuće godine:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dobit prije oporezivanja	110.310	143.296
Porez na dobit po stopi od 20% (2015.: 20%)	22.062	28.659
Učinak trajnih razlika (neto)	14.381	(14.418)
Učinak prethodno nepriznatih i neiskorištenih poreznih gubitaka	(8.270)	-
kao odgođena porezna imovina	7.205	-
Učinak privremenih razlika priznatih kao odgođena porezna imovina	-	8.065
Porezni rashod priznat u dobit ili gubitak	35.378	22.306

Smanjenje stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine) utjecalo je na smanjenje odgođene porezne obveze zbog potrebe usklađenja odgođenog poreza prema poreznoj stopi čija se primjena očekuje u razdoblju realizacije odgođene porezne obveze.

14. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Stanje odgođenih poreza - odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza

2016. godina	Početno stanje	Priznato u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u kapital	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Privremene razlike					
Rezerviranja	43.334	1.375	(7.205)	-	37.504
Vrijednosna usklađenja zaliha	12	-	-	-	12
Vrijednosna usklađenja zemljišta	45	-	-	-	45
Revalorizacija zemljišta	670.987	-	(4.465)	-	666.522
Nekretnine, postrojenja i oprema	229	-	8.919	-	9.148
Revalorizacija financijske imovine	2.313	936	-	-	3.249
Prihod budućih razdoblja	3.614	-	-	-	3.614
Efekt promjene stope poreza na dobit	-	(365)	(67.388)	-	(67.753)
Neiskorišteni porezni gubici i porezne olakšice					
Porezni gubici	185	-	-	-	185
Odgođena porezna imovina	43.576	1.375	(7.205)	-	37.746
Odgođene porezne obveze	677.143	571	(62.934)	-	614.780

14. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Stanje odgođenih poreza - odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza (nastavak)

2015. godina	Početno stanje	Priznato u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u kapital	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Privremene razlike					
Rezerviranja	35.269	8.065	-	-	43.334
Potraživanja iskazana po fer vrijednosti	12	-	-	-	12
Vrijednosna usklađenja zaliha	45	-	-	-	45
Vrijednosna usklađenja zemljišta					
Revalorizacija zemljišta	648.941	-	22.046	-	670.987
Nekretnine, postrojenja i oprema	259	-	-	(30)	229
Revalorizacija financijske imovine	2.224	-	89	-	2.313
Prihod budućih razdoblja	3.614	-	-	-	3.614
Neiskorišteni porezni gubici i porezne olakšice					
Porezni gubici	185	-	-	-	185
Odgođena porezna imovina	35.511	8.065	-	-	43.576
Odgođene porezne obveze	655.038	-	22.135	(30)	677.143

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nabavna ili procijenjena vrijednost	210.503	212.465
Ispravak ili umanjenje vrijednosti	(187.675)	(180.626)
	22.828	31.839

Struktura nematerijalne imovine dana je u nastavku:

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Patenti, koncesije i slična prava	13.745	17.393
Nematerijalna imovina u pripremi	5.382	6.178
Ostala nematerijalna imovina	3.701	8.268
	22.828	31.839

15. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

	Patenti, licencije i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nematerijalna imovina
(u tisućama kuna)				
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31.12.2014.	88.261	114.081	10.827	213.169
Nove nabave	915	188	2.843	3.946
Prijenos sa imovine u pripremi	1.397	336	(1.589)	144
Rashodi, otuđenja i prodaje	(3.804)	(3)	(988)	(4.795)
Stanje 31.12.2015.	86.769	114.602	11.093	212.464
Nove nabave	2.398	469	2.019	4.886
Prijenos na dugoročna potraživanja IFRIC 12	-	-	(5.724)	(5.724)
Prijenos sa imovine u pripremi	2.322	75	(1.869)	528
Reklasifikacije (prijenosi sa / na)	-	-	(137)	(137)
Rashodi, otuđenja i prodaje	(1.511)	(3)	-	(1.514)
Stanje 31.12.2016.	89.978	115.143	5.382	210.503
ISPRAVAK I UMANJENJE VRIJEDNOSTI				
Stanje 31.12.2014.	65.146	100.838	4.917	170.901
Amortizacija	8.016	5.499	-	13.515
Rashodi, otuđenja i prodaje	(3.789)	(2)	-	(3.791)
Stanje 31.12.2015.	69.373	106.335	4.917	180.625
Amortizacija	8.007	5.110	-	13.117
Rashodi, otuđenja i prodaje	(1.147)	(3)	-	(1.150)
Ukidanje vrijednosnog usklađenja	-	-	(4.917)	(4.917)
Stanje 31.12.2016.	76.233	111.442	-	187.675
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Stanje 31.12.2014.	23.115	13.243	5.910	42.268
Stanje 31.12.2015.	17.396	8.267	6.176	31.839
Stanje 31.12.2016.	13.745	3.701	5.382	22.828

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nabavna ili procijenjena vrijednost	22.295.425	22.452.192
Ispravak ili umanjenje vrijednosti	(9.106.799)	(8.606.938)
	13.188.626	13.845.254
Predujmovi za materijalnu imovinu	3.344	3.458
Nekretnine, postrojenja, oprema i predujmovi	13.191.970	13.848.712
Struktura nekretnina, postrojenja i opreme:		
	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Građevinski objekti	6.128.571	6.389.023
Zemljište	4.570.097	4.637.417
Alati i transportna sredstva	1.605.905	1.728.091
Materijalna imovina u pripremi	632.130	811.649
Postrojenja i oprema	201.887	229.042
Ostala materijalna imovina	50.036	50.032
	13.188.626	13.845.254

Grupa je tijekom 2016. godine prestala priznavati nekretnine, postrojenje i opremu u ukupnom iznosu od 254.412 tisuća kuna i sukladno IFRIC-u 12 Ugovori o koncesiji priznala potraživanja od Grada Zagreba za zakup objekata javne namjene.

Kretanje predujmova:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Početno stanje	3.458	3.877
Povećanje	-	-
Smanjenje	(114)	(419)
Zaključno stanje	3.344	3.458

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

	Zemljište	Gradevinski objekti i zgrade	Postrojenja i oprema	Alati i transportna sredstva	Ostala materijalna imovina	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno materijalna imovina
(u tisućama kuna)							
NABAVNA ILI PROCIJENJENA VRIJEDNOST							
Stanje 31.12.2014.	4.473.046	12.225.164	1.317.374	3.205.885	50.236	849.761	22.121.466
Nove nabave	46	22.309	20.240	14.529	12	213.807	270.943
Prijenos na dugoročna potraživanja IFRIC 12	-	-	-	-	-	(65.000)	(65.000)
Prijenos sa imovine u pripremi	80	68.284	29.545	15.872	19	(113.944)	(144)
Reklasifikacije (prijenosi sa / na)	-	708	108	47.007	-	(47.823)	-
Revalorizacija	110.665	-	-	-	-	-	110.665
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(4.771)	(22.969)	(16.802)	(107)	(3.754)	(48.403)
Reklasifikacija sa/na ulaganja u nekretnine	72.244	(5.526)	-	-	-	(4.053)	62.665
Stanje 31.12.2015.	4.656.081	12.306.168	1.344.298	3.266.491	50.160	828.994	22.452.192
Nove nabave	-	25.798	16.803	7.901	-	195.599	246.101
Prijenos na dugoročna potraživanja IFRIC 12	(4.054)	-	-	-	-	(250.358)	(254.412)
Prijenos sa imovine u pripremi	127	54.132	32.877	13.736	4	(101.437)	(561)
Reklasifikacije (prijenosi sa / na)	-	-	683	(2.403)	1.717	3	-
Revalorizacija	(1.627)	-	-	-	-	-	(1.627)
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(3.232)	(36.095)	(30.615)	-	(2.229)	(72.171)
Unos prethodno rashodovane imovine	-	-	-	3	-	-	3
Ispravci prethodnih godina	(61.769)	(12.331)	-	-	-	-	(74.100)
Stanje 31.12.2016.	4.588.758	12.370.535	1.358.566	3.255.113	51.881	670.572	22.295.425
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI							
Stanje 31.12.2014.	225	5.652.313	1.054.519	1.406.964	128	16.386	8.130.535
Amortizacija	-	303.936	82.557	147.238	-	959	534.690
Vrijednosno usklađenje	18.009	-	-	-	-	-	18.009
Revalorizacija	430	-	-	-	-	-	430
Reklasifikacija (prijenosi sa / na)	-	(37)	127	(90)	-	-	-
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(5.757)	(21.947)	(15.712)	-	-	(43.416)
Reklasifikacija na MRS 40	-	(33.310)	-	-	-	-	(33.310)
Stanje 31.12.2015.	18.664	5.917.145	1.115.256	1.538.400	128	17.345	8.606.938
Amortizacija	-	307.503	77.010	142.755	-	7.755	535.023
Revalorizacija	(3)	-	-	-	-	-	(3)
Reklasifikacija (prijenosi sa / na)	-	-	7	(1.724)	1.717	-	-
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(3.224)	(35.594)	(30.223)	-	-	(69.041)
Ispravci prethodnih godina	-	20.540	-	-	-	13.342	33.882
Stanje 31.12.2016.	18.661	6.241.964	1.156.679	1.649.208	1.845	38.442	9.106.799
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Stanje 31.12.2014.	4.472.821	6.572.851	262.855	1.798.921	50.108	833.375	13.990.931
Stanje 31.12.2015.	4.637.417	6.389.023	229.042	1.728.091	50.032	811.649	13.845.254
Stanje 31.12.2016.	4.570.097	6.128.571	201.887	1.605.905	50.036	632.130	13.188.626

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. i ovisna društva
 Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)
Vlasništvo nad zemljištem i gradevinskim objektima

Grupa je u procesu upisa zemljišta i gradevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Kako pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene, proces uknjižbe traje duže nego kod novoizgrađenih objekata. Vlasnik Grad Zagreb, dao je značajan dio imovine na upravljanje Grupi. Status te imovine još nije u potpunosti reguliran. Dio imovine je od osnivanja Grupe uknjižen, a za preostalu imovinu traje postupak rješavanja trenutnog statusa.

U nastavku se nalazi tablica s statusom vlasništva zemljišta:

Zemljišta (revalorizirana vrijednost)

	31.12.2016	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Knjižno vlasništvo	3.254.683	2.691.543
Vanknjižno vlasništvo	1.315.414	1.645.640
	4.570.097	4.337.183

Provjera ostatka vrijednosti

U skladu sa zahtjevima MRS-a 16 (Nekretnine, postrojenja i oprema) koji je na snazi za tekuće obračunsko razdoblje, Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije. Pregledom nije utvrđena potreba za usklađivanjem ostatka vrijednosti za tekuće i prethodna razdoblja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Sukladno MRS-u 36, kada postoje naznake za umanjene vrijednosti imovine, iskazana vrijednost trebala bi se usporediti s povrativom vrijednošću, te bi iznos povrativog trebao biti otpisan. Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući (i) neto prodajnu cijenu ako se imovina može prodati i (ii) "vrijednost u uporabi te imovine", koja predstavlja neto sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova temeljenih na razumnim i potkrepljivim pretpostavkama i najboljim saznanjima Uprave o budućim ekonomskim uvjetima poslovanja i planovima. Uprava vjeruje da je iskazani iznos materijalne i nematerijalne imovine u prethodnoj tablici moguće povratiti poslovanjem kroz buduće razdoblje.

Nekretnine i pokretnine u zalogu

	31.12.2016	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Osiguranje kredita zalogom nekretnina	49.915	58.840
	49.915	58.840

Kapitalizacija troškova posudbe po MRS 23

U 2016. godini Grupa nije kapitalizirala troškove posudbe (2015. godine: 316 tisuća kuna).

17. ULAGANJA U NEKRETNINE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	1.958.298	2.043.359
Prodaja	-	-
Povećanje vrijednosti za nova ulaganja	2.076	4.053
Povećanje fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (neto)	(4.948)	10.913
Prijenos na nekretnine postrojenja i opremu	-	(100.027)
Stanje 31. prosinca	1.955.426	1.958.298

Tijekom 2016. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni gubici uslijed promjene fer vrijednosti u iznosu od 4.948 tisuća kuna (2015. godina: dobitak od 10.913 tisuća kuna), koji su uključeni u konsolidirani račun dobiti i gubitka.

18. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kratkoročni dio		
Ulaganja do dospijea po amortiziranom trošku	107.459	230.188
	107.459	230.188
Dugoročni dio		
Ulaganja do dospijea po amortiziranom trošku	114.493	126.517
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	17.938	12.741
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti	933	876
	133.364	140.134

Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Ulaganja u dionice	933	876

U okviru **ulaganja u dionice** evidentirana je financijska imovina (dionice) koja se vodi po fer vrijednosti uz prikaz promjena fer vrijednosti kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka. Iskazane dionice odnose se na manjinske udjele u vlasništvu Zagrebačke banke d.d. i Samoborske banke d.d. prema kojima Grupa nema značajnijeg utjecaja.

18. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Dugoročni depoziti i ostala financijska imovina

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Depoziti s dospijecom dužim od jedne godine	114.493	126.517
Depoziti s dospijecom do jedne godine	96.535	222.137
Ostale vrijednosnice koje se drže do dospijea	10.924	8.051
	221.952	356.705
Kratkoročni dio	107.459	230.188
Dugoročni dio	114.493	126.517

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	17.938	12.741

19. DUGOTRAJNAPOTRAŽIVANJA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dugoročni dio		
Potraživanja od povezanih strana	1.305.211	1.437.091
Potraživanja po zajmovima	11.772	17.316
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit	9.133	11.077
Ostala potraživanja	340.777	550.513
	1.666.893	2.015.997

Kratkoročni dio - bilješka 21

Potraživanja od povezanih strana (bilješka 21)	228.479	221.943
Potraživanja po zajmovima (bilješka 21)	2.609	958
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit (bilješka 21)	1.415	1.099
Ostala potraživanja (bilješka 21)	11.742	28.620
	244.245	252.620

19. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

U okviru dugoročnih potraživanja od povezanih strana evidentirana su potraživanja za isporučene radove i usluge te dani zajmovi povezanim stranama.

Potraživanja od povezanih društava

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od člana društva	1.697.661	1.681.438
Diskont nedospjelih potraživanja od člana društva	(151.276)	(22.405)
Vrijednosno usklađenje potraživanja od člana	(12.695)	-
	1.533.690	1.659.033
Kratkoročni dio (bilješka 21)	228.479	221.943
Dugoročni dio	1.305.211	1.437.090

Potraživanja od vlasnika odnose se na potraživanje od Grada Zagreba za preuzeta jamstva po dugoročnim kreditima podružnice ZET u iznosu od 84.709 tisuća kuna (2015. godine: 192.102 tisuća kuna), na potraživanja od Grada Zagreba za financiranje 50%-tnih troškova najma sportskog objekta Arena Zagreb u iznosu od 351.503 tisuća kuna neto (2015. godine: 365.620 neto), potraživanje od Grada Zagreba po ugovorima o najmu u iznosu od 769.564 tisuća kuna na potraživanje po ugovorima skladno IFRIC-u 12 Ugovori o koncesiji u iznosu od 322.284 tisuća kuna dok se ostatak odnosi na potraživanje po trojnim ugovorima.

Potraživanja po zajmovima

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dani dugoročni zajmovi nepovezanim društvima	16.690	20.992
Dani dugoročni zajmovi upravi i zaposlenicima	12.160	11.786
Ispravak vrijednosti danih zajmova	(14.469)	(14.504)
	14.381	18.274
Kratkoročni dio	2.609	958
Dugoročni dio	11.772	17.316

19. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Potraživanja za prodaju na kredit

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja za prodane stanove	11.203	13.554
Vrijednosno usklađenje po diskontu	(655)	(1.377)
Diskontna stopa u %	2,9%	3,9%
	10.548	12.177
Kratkoročni dio	1.415	1.099
Dugoročni dio	9.133	11.078

Potraživanja za prodane stanove diskontiraju se po stopi koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice, a koja je u 2016. godini iznosila 2,9% (u 2015. godini: 3,9%)

Ostala dugoročna potraživanja

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od države	351.444	577.210
Ostala potraživanja	1.075	1.922
	352.519	579.132
Kratkoročni dio	11.742	28.620
Dugoročni dio	340.777	550.512

Potraživanje od države u iznosu od 351.444 tisuća kuna neto odnosi se na potraživanje od Vlade Republike Hrvatske za financiranje 50%-tnog najma dvorane Arena.

20. ZALIHE

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Sirovine i materijal	117.308	113.580
Proizvodnja u tijeku	165.000	133.755
Gotovi proizvodi	29.793	30.066
Trgovačka roba (i nekretnine u prometu)	29.111	24.276
Predujmovi za zalihe	262	119
	341.474	301.796

Zalihe su razvrstane na sirovine i materijal koji se priznaju u trošak razdoblja u trenutku njihova korištenja, proizvodnju u tijeku, gotove proizvode, trgovačku robu i predujmove za zalihe.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od povezanih strana	381.742	384.384
Potraživanja od kupaca-neto	1.043.805	987.170
Potraživanja od države i drugih institucija za poreze i doprinose	31.438	46.362
Potraživanja od zaposlenih	2.531	2.936
Ostala potraživanja	83.902	123.305
	1.543.418	1.544.157

Potraživanja od povezanih strana

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od člana društva (bilješka 31)	153.263	162.441
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja od člana društva (bilješka 19)	228.479	221.943
	381.742	384.384

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Potraživanja od kupaca

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od kupaca	1.878.537	1.848.415
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(834.732)	(861.245)
	1.043.805	987.170

Potraživanja od kupaca iskazana su po amortiziranom trošku. Na zakašnjele uplate obračunavaju se zakonske zatezne kamate. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca Grupa evidentira za sva potraživanja starija od 365 dana, a potraživanja dospjela u razdoblju 120-365 dana ispravljaju se na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg financijskog položaja kupca.

Struktura potraživanja od kupaca analizira se minimalno 2 puta godišnje, po dospjelim nenaplaćenim potraživanjima šalju se opomene kupcima a za sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca pokreće se postupak prisilne naplate dospjelih potraživanja (ovrhe i sudske tužbe).

Potraživanja za isporuku komunalnih usluga građanima i gospodarstvu nisu osigurana nikakvim financijskim instrumentima. Potraživanja za isporuku ostalih usluga prema gospodarstvu iz segmenta tržišnih djelatnosti osigurana su različitim financijskih instrumentima (mjernice, zadužnice, bankovne garancije i sl.).

Kod utvrđivanja mogućnosti naplate nekog potraživanja uzima se u obzir djelatnost iz koje je formirano potraživanje (komunalne ili tržišne djelatnosti - zbog različitih čimbenika koji utječu na formiranje cijene i uvjeta isporuke usluga) i subjekt kojem je isporučena usluga (građanstvo ili privreda- zbog različitog roka zastare). Komunalna djelatnost regulirana je posebnim zakonima i potraživanja nisu osigurana financijskim instrumentima. Potraživanja od kupaca iz ostalih djelatnosti osigurana su različitim instrumentima osiguranja naplate (mjernice, zadužnice i sl.).

Starosna analiza dospjelih i neumanjenih potraživanja:

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
0-60 dana	165.392	140.934
60-180 dana	85.125	66.179
180-365 dana	66.571	34.613
preko 365 dana	293.580	348.011
	610.668	589.737

Dospjela i neumanjena potraživanja preko 365 dana odnose se na potraživanja Grupe u svoje ime, a za tuđi račun (potraživanja za pročišćavanje vode za račun društvo ZOV).

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja:

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na dan 01. siječnja	861.245	748.545
Priznati gubici uslijed umanjenja potraživanja	129.934	251.021
Otpis nenaplativih potraživanja	(5.609)	(1.678)
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(130.043)	(136.643)
Otpis ranije uskladenih potraživanja	(20.795)	-
Stanje na dan 31. prosinca	834.732	861.245

Starosna analiza umanjenih potraživanja od kupaca

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
120-180 dana	9.671	19.786
180-365 dana	13.698	32.031
preko 365 dana	811.363	809.428
	834.732	861.245

Ostala potraživanja

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	52.647	74.752
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja (bilješka 19)	15.766	30.677
Dani predujmovi - neto	5.914	5.625
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta	2.105	1.561
Ostala potraživanja	7.470	10.690
	83.902	123.305

Pozicija unaprijed plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda sastoji se od unaprijed plaćenih troškova koji terete slijedeće poslovno razdoblje, obračunatih prihoda koji nisu mogli biti fakturirani, te obračunatih kamata.

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Žiro račun kunski	412.749	402.553
Žiro račun devizni	639.102	7.728
Blagajna	1.720	1.544
Blagajna devizna	7	10
Ostala novčana sredstva (sudski depoziti i sl.)	4.137	9.807
	1.057.715	421.642

23. KAPITAL I REZERVE

a) Temeljni kapital

Jedini član Društva je Grad Zagreb. Na dan 31. prosinca 2016. godine temeljni kapital Društva iznosi 3.833.236 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine: 3.833.236 tisuća kuna).

b) Pričuve iz revalorizacije zemljišta

Revalorizacijska pričuva formirana je iz revalorizacije zemljišta. Kod prodaje revaloriziranog sredstva, dio revalorizacije koji se odnosi na realizirano sredstvo se prenosi na zadržanu dobit.

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Revalorizacija nekretnina	2.873.636	2.786.961
Revalorizacija ulaganja u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	13.901	9.291
	2.887.537	2.796.252

b-1) Pričuve iz revalorizacije nekretnina

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	2.786.961	2.698.773
Povećanje (smanjenje) iz revalorizacije	24.307	110.234
Povećanje uslijed promjene stope poreza na dobit	67.388	-
Odgođena porezna obveza iz revalorizacije	(5.020)	(22.046)
Stanje na kraju godine	2.873.636	2.786.961

23. KAPITAL I REZERVE (NASTAVAK)

b) Revalorizacijske pričuve (nastavak)

b-1) Pričuve iz revalorizacije ulaganja u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	9.291	8.938
Povećanje iz revalorizacije	5.197	442
Povećanje uslijed promjene stope poreza na dobit	348	-
Odgodena porezna obveza iz revalorizacije	(935)	(89)
Stanje na kraju godine	13.901	9.291

Smanjenje stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine) utjecalo je na smanjenje odgodene porezne obveze zbog potrebe usklađenja odgodenog poreza prema poreznoj stopi čija se primjena očekuje u razdoblju realizacije odgodene porezne obveze te istovremeno na povećanje revalorizacijskih rezervi.

Ostala sveobuhvatna dobit za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine iznosi 54.148 tisuća kuna (na dan 31. prosinca 2015. godine ostvarena je ostala sveobuhvatna dobit u iznosu od 88.541 tisuća kuna).

c) Ostale pričuve

Ostale pričuve iskazane u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) u iznosu od 322.618 tisuća kuna odnose se na neto imovinu dva pripojena društva 2001. godine (Grad mladih Granešina d.o.o. i Omladinski turistički centar d.o.o.) jednoj od podružnica, a za koji nije provedeno povećanje temeljnog kapitala u iznosu od 15.125 tisuća kuna, na pričuve formirane po Odluci skupštine od 13. rujna 2011. godine za darovanu imovinu od Grada Zagreba u iznosu od 304.852 tisuća kuna, te na pričuve od društva Centar d.o.o. u iznosu od 2.641 tisuća kuna koji je od 14. lipnja 2016. godine nastavio s radom nakon prestanka postupka likvidacije.

d) Zadržana dobit

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	708.178	590.928
Efekti prijašnjih godina	(43.353)	-
Ostala sveobuhvatna dobit	(37.137)	-
Efekti od prestanka likvidacije društva Centar d.o.o.	(2.139)	-
Dobit godine	69.718	117.250
Stanje 31. prosinca	695.267	708.178

23. KAPITAL I REZERVE (NASTAVAK)

e) nekontrolirajući udjeli

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	6.866	8.706
Dobit godine	5.214	3.741
Isplata dobiti manjinskom članu	(3.732)	(5.581)
Stanje 31. prosinca	8.348	6.866

24. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dugoročni krediti		
Kredit i zajmovi	797.551	1.106.038
Financijski najam	1.323.988	1.475.805
Obveze iz financiranja prodajom potraživanja	8.560	24.222
	2.130.099	2.606.065
Kratkoročni krediti		
Kredit i zajmovi	325.426	368.748
Financijski najam	137.539	129.253
Obveze iz financiranja prodajom potraživanja	15.600	15.600
Ostalo	69.207	68.311
	547.772	581.912

Prosječna godišnja kamatna stopa na primljene kredite od banaka i financijski najam na dan bilance je 3,59% (2015.:3,8%).

24. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

a) Kretanje dugoročnih kredita

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	1.469.642	1.842.334
Povećanje za nove kredite	26.953	-
Smanjenje za otplate kredita	(367.467)	(369.761)
Učinak tečajnih razlika	(6.230)	(2.931)
Stanje na 31. prosinca	1.122.898	1.469.642
Tekuće dospjeće	(325.347)	(363.604)
Dugoročni dio kredita	797.551	1.106.038

Dinamika otplate dugoročnih kredita

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
U roku od jedne godine	325.347	363.604
U drugoj do petoj godini	639.122	879.699
Nakon pete godine	158.429	226.339
	1.122.898	1.469.642

Analiza po valutama

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Hrvatska kuna	748.852	918.908
Euro	374.046	550.734
	1.122.898	1.469.642

24. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

b) Financijski najam

	Minimalna plaćanja najma		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma	
	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)			
U roku od jedne godine	197.344	199.057	137.539	129.253
U drugoj do uključivo petoj godini	852.517	979.264	686.049	770.771
Nakon pete godine	873.096	971.711	637.939	705.034
	1.922.957	2.150.032	1.461.527	1.605.058
Manje: budući financijski troškovi	(461.430)	(544.974)		
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja	1.461.527	1.605.058		
Iskazano u financijskim izvještajima unutar:				
Kratkoročnih obveza (bilješka kratkoročni krediti)	137.539	129.253		
Dugoročnih obveza bilješka dugoročni krediti)	1.323.988	1.475.805		
	1.461.527	1.605.058		

Obveze po financijskom najmu odnose se na opremu (transportna sredstva) i zgradu koje su uzete u najam na rok od 5- 28 godina. Po isteku ugovora o najmu, Grupa može otkupiti imovinu po ugovorenim vrijednostima. Obveze Grupe temeljem financijskog najma su osigurane vlasništvom najmodavatelja nad imovinom koja je predmetom najma.

Obveze po najmovima za dvoranu i transportna sredstva za javni prijevoz u cijelosti su pokrivena potraživanjima od vlasnika i države (bilješka 19 i 30 uz konsolidirane financijske izvještaje).

24. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

b) Financijski najam (nastavak)

Sadašnja vrijednost imovine pod financijskim najmom je iskazana kako slijedi:

	Građevinski objekti	Alati i transportna sredstva	Ukupno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nabavna vrijednost	818.881	1.522.095	2.340.976
Ispravak vrijednosti	(71.652)	(374.898)	(446.550)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2015. godine	747.229	1.147.197	1.894.426
Nabavna vrijednost	818.881	1.508.002	2.326.883
Ispravak vrijednosti	(81.888)	(445.341)	(527.229)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2016. godine	736.993	1.062.661	1.799.654

c) Kratkoročni krediti i zajmovi

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kratkoročni krediti i zajmovi	340.947	384.204
Kratkoročni krediti i zajmovi	-	5.000
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	340.947	379.204
Tekuće dospjeće financijskog najma	137.539	129.253
Ostalo (kamate na kredite i obveznice)	69.286	68.455
	547.772	581.912

Kretanje kratkoročnih kredita i zajmova

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	384.204	367.298
Povećanje za nove kredite i zajmove	-	5.000
Smanjenje za otplaćeno tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(384.204)	(367.298)
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	340.947	379.204
Stanje na 31. prosinca	340.947	384.204

24. OBVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA (NASTAVAK)

Analiza po valutama kratkoročnih kredita i zajmova

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Hrvatska kuna	-	5.000
Euro	-	-
	-	5.000

25. OBVEZE ZA IZDANE OBVEZNICE

	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na dan 1. siječnja	2.290.514	2.290.514
Izdane obveznice- nominala	1.800.000	-
Reotkup obveznica	(1.128.882)	-
Trošak diskonta i ostali troškovi izdanja obveznica	(163.518)	-
	2.798.114	2.290.514
<i>Dospjeće obveznica unutar 1 godine</i>	(1.160.453)	-
Stanje na 31. prosinca	1.637.661	2.290.514

U srpnju 2007. godine Društvo je izdalo 300 milijuna EUR obveznica, uz kuponsku kamatnu stopu od 5,5% godišnje s jednokratnim dospjećem u srpnju 2017. godine.

U srpnju 2016. godine Društvo je izdalo obveznice u nominalnom iznosu 1.800.000 tisuća kuna po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,875% i cijeni izdanja od 97,19%.

Prosječna godišnja kamatna stopa na obveznice bila je 4,51% (2015.: 5,5%).

26. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema povezanim društvima	144.931	71.841
Obveze prema dobavljačima	860	11.708
Ostale dugoročne obveze	5.878	7.875
	151.669	91.424

Obveze prema povezanim društvima iskazane u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2016. godine odnosi se na jamstvo Grada za izdane kunske obveznice u iznosu od 74.700 tisuća kuna, komunalni doprinos u iznosu od 18.566 tisuća kuna, te na obvezu s osnove zajedničkih projekta s Gradom Zagrebom u iznosu od 51.665 tisuća kuna.

Obveze prema dobavljačima iskazane u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 860 tisuća kuna odnose na obveze za primljene predujmove.

Ostale dugoročne obveze iskazane u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 5.878 tisuća kuna (2015. godine: 7.875 tisuća kuna), odnose na obvezu prema državi za prodane stanove zaposlenicima u skladu s državnim programom. Prema tada važećim zakonskim propisima, 65% prihoda ostvareno prodajom stanova zaposlenicima, plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema Zakonu, Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate od zaposlenika.

27. REZERVIRANJA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Rezerviranja za sudske sporove	270.325	262.969
Rezerviranja za primanja zaposlenih	179.128	216.011
Rezerviranja za sanaciju odlagališta	48.726	41.471
Ostala rezerviranja	2.738	-
	500.917	520.451
Kratkoročna obveza (bilješka 29)	40.769	38.747
Dugoročna obveza	460.148	481.704
	500.917	520.451
Diskontna stopa za rezerviranja za primanja zaposlenih i sanaciju odlagališta	3,00%	3,85%

27. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Obveza rezerviranja za primanja zaposlenika proizlazi iz kolektivnog ugovora, a rezerviranja su utvrđena sukladno MRS-u 19 "Primanja zaposlenih". Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 3% (2015: 3,85%).

Rezerviranja za sanaciju odlagališta odnose se na troškove održavanja i nadzora nad odlagalištem Jakuševac nakon njegovog zatvaranja za narednih 30 godina u svrhu zaštite okoliša sukladno MRS-u 37. "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina". Predmetna rezerviranja su diskontirana.

Rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima koji se vode protiv Društva i ovisnih društava obavljaju se po saznanju o pokretanju spora i procjeni ishoda spora. Uprava vjeruje da je obavljeno rezerviranje troškova dostatno za moguće obveze koje bi mogle uslijediti.

28. ODGOĐENO PRIZNAVANJE PRIHODA

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Odgođeni prihodi budućeg razdoblja	4.282.740	4.847.409
	4.282.740	4.847.409

Odgođeni prihodi budućeg razdoblja odnose se na imovinu primljenu ili financiranu od jedinica lokalne uprave i drugih pravnih osoba, bez naknade, koji se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) iskazuju kao odgođeni prihodi. Smanjenje odgođenog priznavanja prihoda u konsolidiranom računu dobiti i gubitka se priznaje racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine, kao prihod u visini obračunate amortizacije imovine financirane iz proračuna, sukladno MRS 20 *Državne potpore i pomoći*.

29. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema dobavljačima	597.813	499.346
Obveze prema povezanim stranama (bilješka 31)	67.169	194.370
Obveze prema zaposlenima za neto plaće i naknade	79.816	77.480
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	16.223	15.167
Ostale obveze	548.012	494.740
	1.309.033	1.281.103

29. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE (NASTAVAK)

Ostale obveze

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema drugima po zaračunatim uslugama	214.945	178.324
Obračunati troškovi koji nisu fakturirani a terete tekuće razdoblje	100.793	70.866
Odgodeno priznavanje prihoda od prodaje	57.018	74.161
Obveze za poreze i doprinose na plaće i naknade	50.986	51.630
Tekuće dospijee dugoročnih rezerviranja (bilješka 27)	40.769	38.747
Obveza za porez na dodanu vrijednost	54.609	39.888
Ostale obveze za naknade po rješenjima	19.980	21.583
Obveza za članarine, naknade i poreze	8.889	19.521
Odgodeni PDV u predujmu	23	20
	548.012	494.740

30. IZVANBILANČNI ZAPISI

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Izvanbilančni zapisi	225.214	235.799
	225.214	235.799

Izvanbilančni zapisi na dan 31. prosinca 2016. godine odnose se na dane garancije i zadužnice u iznosu od 47.056 tisuća kuna (2015. godine: 50.647 tisuća kuna), primljene garancije i zadužnice u iznosu od 173.969 tisuća kuna (2015. godine: 175.522 tisuća kuna), primljenu opremu u operativnom najmu u iznosu od 772 tisuća kuna (2015. godine: 5.123 tisuća kuna) te ostale obveze za robu primljenu ili danu u komisiju i konsignaciju i za obveze prema banci za kredit koji je prilikom izdvajanja prenesen na ovisno društvo.

31. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA

Stranka je povezana sa subjektom kada direktno ili indirektno kroz jednog ili više posrednika kontrolira, je kontrolirana od ili je pod zajedničkom kontrolom subjekta (što uključuje maticu, ovisne subjekte i podružnice), ima udio u subjektu koji mu daje značajan utjecaj nad tim subjektom, ili ima zajedničku kontrolu nad subjektom. Jedino Grad Zagreb kao 100%-tni vlasnik Društva ima značajnu kontrolu nad poslovanjem Društva i ovisnih društava.

31. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Kupoprodajne transakcije

Slijedi opis transakcija tijekom godina između subjekata u sklopu Grupe s povezanim stranama koje nisu članice Grupe:

	Prihodi od prodaje		Troškovi kupljene robe i usluga	
	2016.	2015.	2016.	2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	851.732	698.385	31.668	32.822
	851.732	698.385	31.668	32.822

Otvorena stanja iz kupoprodajnih transakcija na kraju izvještajnog razdoblja:

	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	153.263	162.442	67.169	194.370
	153.263	162.442	67.169	194.370

Prihodi od prodaje povezanim stranama ostvareni su po standardnim tržišnim cijenama koje su usporedive s cijenama prema nepovezanim stranama.

Otvoreni iznosi nisu osigurani instrumentima plaćanja (zadužnice, mjenice, bankovne garancije) i biti će plaćeni u novcu.

Ostale transakcije s povezanim stranama

	Potraživanja po ostalim transakcijama s povezanim stranama		Obveze po ostalim transakcijama s povezanim stranama	
	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	1.533.690	1.659.033	144.931	71.841
	1.533.690	1.659.033	144.931	71.841

31. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Osim Grada Zagreba, povezane strane Grupe su Uprava i članovi Nadzornog odbora. Članovima Uprave (Uprava Holdinga, direktori podružnica i povezanih društava) i članovima Nadzornih odbora isplaćena su ukupna primanja kako je prikazano:

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaća Uprave i direktora	10.115	9.278
Naknada Nadzornom i revizorskom odboru	774	973
	10.889	10.251

32. PRIMANJA ZAPOSLENIH

Na dan 31. prosinca 2016. godine rezerviranja za primanja zaposlenih koja uključuju jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore iznose 179.128 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine: 213.821 tisuća kuna).

Jubilarni nagrade, otpremnine i solidarne potpore

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada svojim zaposlenicima. Grupa ima plan definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. 5. Dodatkom Temeljnog kolektivnom ugovoru smanjeni su iznosu jubilarnih nagrada koji su do 31. prosinca 2016. godine bili vezani iz prosječnu plaću isplaćenu po zaposleniku u gospodarstvu grada Zagreba i to prema sljedećim godinama radnog staža u Grupi:

- 700 kuna za 5 godina radnog staža
- 1 prosječna mjesečna plaća za 10 godina radnog staža
- 1,5 prosječna mjesečna plaća za 15 godina radnog staža
- 2 prosječne mjesečne plaće za 20 godina radnog staža
- 2,5 prosječne mjesečne plaće za 25 godina radnog staža
- 3 prosječne mjesečne plaće za 30 godina radnog staža
- 3,5 prosječne mjesečne plaće za 35 godina radnog staža
- 4 prosječne mjesečne plaće za 40 godina radnog staža

Petim Dodatkom Temeljnog kolektivnom ugovoru iznosi jubilarnih nagrada smanjeni su na neoporezive iznose sukladno važećim poreznim propisima i od 01. siječnja 2015. godine iznose:

- 1.500 kuna za 10 godina radnog staža
- 2.000 kuna za 15 godina radnog staža
- 2.500 kuna za 20 godina radnog staža
- 3.000 kuna za 25 godina radnog staža
- 3.500 kuna za 30 godina radnog staža
- 4.000 kuna za 35 godina radnog staža
- 4.500 kuna za 40 godina radnog staža

Kod odlaska u redovnu starosnu mirovinu, zaposleniku po Kolektivnom ugovoru pripada pravo na naknadu u iznosu od 3 prosječne mjesečne plaće isplaćene u gospodarstvu Grada Zagreba u prethodna tri mjeseca.

32. PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

Solidarne potpore isplaćuju se prema prosječno isplaćenoj plaći u gospodarstvu Grada Zagreba, uključuju potpore zaposlenicima u sljedećim slučajevima:

- smrti zaposlenika ili člana uže obitelji zaposlenika
- nastanka teške invalidnosti zaposlenika ili djece i supružnika zaposlenika
- bolovanja dužeg od 90 dana zaposlenika
- potpore djeci radnika stradalog ili poginulog u domovinskom ratu
- nabava medicinskog pomagala i pokriće participacije pri kupnji prijeko potrebnih lijekova po mišljenju nadležnog liječnika
- otklanjanje posljedica elementarne nepogode
- rođenje djeteta
- teža povreda radnika na radu

Sadašnja vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projicirane kreditne jedinice uz primjenu diskontne stope od 3,0% (2015. godine: 3,85%), a koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	2016.	2015.
Diskontna stopa	3,00%	3,85%
Stopa fluktuacije	4%	3%
Prosječan očekivan preostali radni staž (u godinama)	17	20

Iskazan iznos u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na osnovu obveza Grupa s naslova definiranih otpremnina i jubilarnih nagrada za odlazak u mirovinu:

Sadašnja vrijednost obveze za primanja zaposlenih iskazana u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 179.128 tisuća kuna (2015.: 213.821 tisuća kuna).

Od toga po ročnosti:

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kratkoročne obveze	15.158	14.067
Dugoročne obveze	163.970	199.754
	179.128	213.821

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto kapitala i duga

Struktura kapitala analizira se putem analize troškova kapitala i sa njima povezanim rizicima.

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je:

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dug	4.666.418	4.651.912
Primljeni krediti, zajmovi i financijski najam (dugoročno i kratkoročno dospjeće)	2.677.871	3.187.977
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.798.115	2.290.514
obveza po financijskom najmu dvorane Arena (jer je navedeno iskazano i kao potraživanje od Grada Zagreba i Vlade RH)	(724.859)	(577.197)
obveza po kreditima podružnice ZET za koje je istovremeno iskazano potraživanje od Grada Zagreba (zbog danih jamstava Grada Zagreba za plaćanje istih)	(84.709)	(192.101)
upravljanje projektima - ugovori s Gradom	-	(57.281)
Novac u blagajni i stanja na računima u bankama	1.057.715	(421.642)
Neto dug	3.608.703	4.230.270
Glavnica	7.747.006	7.664.509
Omjer neto duga i kapitala	46,58%	55,19%

148

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina		
Novac na računima i u blagajni	1.057.715	421.642
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti	933	876
Dugoročni depoziti i ostala financijska imovina	221.952	356.705
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	17.938	12.741
Potraživanja od povezanih društava i kupaca	2.730.758	2.808.645
Potraživanja po zajmovima i po osnovi prodaje na kredit	24.928	28.393
Potraživanja od zaposlenih	2.531	2.936
Ostala potraživanja	452.094	718.121
Ukupno	4.508.849	4.350.059
Financijske obveze		
Ugovori o financijskom najmu	1.461.527	1.605.058
Primljeni krediti i zajmovi (dugoročno i kratkoročno dospjeće)	1.122.977	1.582.919
Obveze za izdane obveznice	2.798.114	2.290.514
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	810.773	777.265
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	16.223	15.167
Obveze prema zaposlenima	79.816	77.480
Ostale dugoročne i kratkoročne obveze	177.814	478.423
Ukupno	6.467.244	6.826.826

149

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Grupa identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Grupe u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Različite oblike financijskih rizika s kojima se Grupa susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati i prealjavati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni financijski rizici se prihvaćaju.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Grupa nije koristila derivatne (izvedene) instrumenta za upravljanje rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente u špekulativne svrhe.

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Tržišni rizik

Cijene komunalnih usluga na prijedlog Uprave utvrđuje i odobrava Grad Zagreb dok Uprava utvrđuje cijenu tržišnih usluga na temelju tržišnih cijena.

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U sljedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze		Imovina	
	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)		(u tisućama kuna)	
EUR	3.027.662	4.507.050	1.479.613	1.596.591
USD	-	-	-	-
Ostale valute	-	-	-	-

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 35% vezanih za EUR. U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se koristi u internim izvještajima o valutnom riziku i predstavlja procjenu Grupe o realno mogućim promjenama tečaja kune u odnosu na EUR. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijeni za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi suprotan u jednakom iznosu.

	Utjecaj valute EUR		Utjecaj ostalih valuta	
	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2015.
	(u tisućama kuna)		(u tisućama kuna)	
(Gubitak) / dobit	(15.481)	(29.105)	-	-

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da je 34,54% ukupnih kreditnih, obveza po leasingu i izdanim obveznicama vezano uz varijabilne kamatne stope, Grupa je izložena riziku rasta kamatnih stopa. U nastavku je prikazana struktura obveza prema vrsti kamatnih stopa na 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine:

	2016.	2015.
EURIBOR	20,1%	24,02%
LIBOR	1,02%	2,53%
ZIBOR	0,16%	0,19%
Prinos na TZ MFIN	13,26%	16,93%
Fiksna kamatna stopa	65,46%	56,33%
	100,00%	100,00%

Od ukupnih kreditnih obveza Grupe 65,46% je ugovoreno sa fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza sa fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane obveznice uz kuponsku stopu od 5,50% godišnje fiksno, odnosno kunske obveznice uz godišnju kuponsku stopu 3,875% te obvezu po financijskom najmu Arene Zagreb s kamatnom stopom od 4,7%

Uz EURIBOR, EUR LIBOR i ZIBOR vezano je 21,28% kreditnih obveza, dok je 13% kreditnih obveza vezano uz prinos na Trezorske zapise MFIN HR. U skladu sa tim 35% kreditnih obveza vezano je uz varijabilnu kamatnu stopu što je prepoznato kao znatna neizvjesnost budućih novčanih tokova po kamatama.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe. Grupa u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Grupe o dosadašnjem poslovanju. Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te s velikim brojem kupaca građana. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, analiza kreditne sposobnosti kupaca, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i sl.

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablicama u nastavku analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospjeća neizvedenih financijskih obveza Grupe.

Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Grupe može zatražiti plaćanje. U tablicu su uključeni novčani odljevi i po glavnici i po kamatama.

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2016.	%							
Beskamatne								
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima		665.843	14.940	14.940	14.940	14.940	85.170	810.773
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		16.223						16.223
Obveze prema zaposlenima		79.816						79.816
Ostale kratkoročne obveze		177.814						177.814
Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom								
Obveze temeljem financijskog najma	4,20%	137.539	145.704	423.116	58.720	58.509	637.939	1.461.527
Kredit i zajmovi	3,17%	325.427	276.166	217.808	77.379	67.768	158.429	1.122.977
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Obveze temeljem financijskog najma	4,70%							
Izdane obveznice EUR	5,50%	1.160.453						1.160.453
Izdane obveznice HRK	3,88%						1.637.661	1.637.661
UKUPNO		2.563.115	436.810	655.864	151.039	141.217	2.519.199	6.467.244

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2015.	%							
Beskamatne								
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima		696.387	2.671	2.671	2.612	2.551	70.372	777.264
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		15.167	-	-	-	-	-	15.167
Obveze prema zaposlenima		77.480	-	-	-	-	-	77.480
Ostale kratkoročne obveze		478.423	-	-	-	-	-	478.423
Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom								
Obveze temeljem financijskog najma	5,50%	144.084	147.286	147.447	422.494	38.727	95.575	995.613
Kredit i zajmovi	4,85%	414.002	355.681	293.891	226.999	87.624	242.571	1.620.768
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Obveze temeljem financijskog najma	4,70%	54.972	55.087	56.024	56.074	56.126	876.137	1.154.420
Izdane obveznice	5,50%	125.000	2.290.514	-	-	-	-	2.415.514
UKUPNO		2.005.515	2.851.239	500.033	708.179	185.028	1.284.655	7.534.649

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

U tablici u nastavku analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovorih dospijeća financijske imovine, uključujući kamatu koja će biti zaradena na toj imovini.

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2016.	%							
Beskamatne								
Novac i novčani ekvivalenti		1.057.715						1.057.715
Financijska imovina po fer vrijednosti		933						933
Potraživanje od povezanih društva i kupaca		2.106.964	34.867	10.879	10.879	10.879	556.289	2.730.758
Potraživanja od zaposlenih		2.531						2.531
Ostala potraživanja		880	159	14	13	8	1	1.057
Dani predujmovi		5.914						5.914
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta		2.105						2.105
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		52.647						52.647
Ostala kratkoročna potraživanja		7.470						7.470
Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća	2%	1.120	1.120	1.120	1.120	1.120	58.240	63.840
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća		108.147	1.750	1.750	1.750	1.750	78.526	193.673
Dani zajmovi i dani zajmovi pov. društvima i obr.kte	4%	863	783	783	783	783	10.417	14.412
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	1%	1.530	1.368	1.369	1.370	1.181	3.159	9.977
Potraživanja od povezanih društava								
		3.348.819	40.048	15.915	15.915	15.721	706.632	4.143.050

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2015.	%							
Beskamatne								
Novac i novčani ekvivalenti		421.642	-	-	-	-	-	421.642
Financijska imovina po fer vrijednosti		876	-	-	-	-	-	876
Potraživanje od povezanih društva i kupaca		1.976.192	-	-	-	-	-	1.976.192
Potraživanja od zaposlenih		2.936	-	-	-	-	-	2.936
Ostala potraživanja		337	317	317	317	317	317	1.922
Dani predujmovi		8.004						8.004
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta		1.561						1.561
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		74.752						74.752
Ostala kratkoročna potraživanja		10.687						10.687
Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća	4,00%	1.792	1.792	1.792	1.792	1.792	63.168	72.128
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća	3,20%	244.952	2.167	1.932	1.898	10.110	57.785	318.844
Dani zajmovi i dani zajmovi pov. društvima i obr.kte	7,00%	110.000	1.897	1.889	1.888	1.888	10.063	127.625
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	1,30%	688	1.420	1.419	1.418	1.415	5.979	12.339
Potraživanja od povezanih društava		211.809	211.809	211.809	211.809	172.401	822.733	1.842.370
		3.066.228	219.402	219.158	219.122	187.923	960.045	4.871.878

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju / (bilanci)

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- Pokazatelji 1. reda – izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze
- Pokazatelji 2. reda – izvedeni iz drugih podataka o imovini ili obvezama koje nisu kotirane cijene iz pokazatelja 1. reda, bilo izravno kao cijene ili neizravno, izvedeni iz njihovih cijena
- Pokazatelji 3. reda - pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koje se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

31.12.2016				
(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak				
– ulaganja u dionice	421	-	512	933
	421	-	512	933

156

31.12.2015.				
(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak				
ulaganja u dionice	288	-	588	876
	288	-	588	876

34. UGOVORNE OBVEZE

Grupa ima sklopljene ugovore čije je izvršenje počelo, ali nije dovršeno, te sukladno k tome nisu priznati uvjeti za priznavanje ovih iznosa u priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima. Troškovi koji trebaju nastati po ovim ugovorima procijenjeni su na iznos od 10.979 tisuća kuna, dok procijenjena vrijednost investicija iznosi 191.405 tisuća kuna.

35. POTENCIJALNE OBVEZE

Zaštita okoliša

U okviru Grupe, djeluje i podružnica ZGOS čija je osnovna djelatnost odlaganje komunalnog i drugog otpada, kao i sanacija odlagališta Jakuševac te pomoć Gradu Zagrebu u uspostavi dugoročne strategije razvoja sustava gospodarenja komunalnim otpadom u Gradu Zagrebu.

Sudski sporovi

Grupa je izložena različitim sudskim sporovima. Slijedeći se sporovi smatraju potencijalnom obvezom i za isto nije priznato rezerviranje u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe.

- Termoblok d.o.o./c/a ZGH- Podružnica Zagrebačke ceste, vps: 915.326 tisuća kuna, P-3292/15, naknade štete, Trgovački sud u Zagrebu, velika vjerojatnost uspjeha u sporu
- HŽ Putnički prijevoz c/a Grad Zagreb, ZGH-Podružnica ZET, VPS: 7.174 tisuća kuna + kte cca 6.123 tisuća kuna, u postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, posl.br. P-1104/1, sredstva djelomično osigurana,
- Avtomontaža Cosmos c/a Podružnica ZET - VPS+kte cca 50.530 tisuća kuna, u postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, posl.br. P-1097/14,
- Fragaría d.o.o. c/a Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Tržnice Zagreb, posl.br. P-3853/08, Trgovački sud u Zagrebu, VPS: 10.126.tisuća kuna radi naknade izgubljene dobiti, pravomoćno okončan, u cijelosti je odbijen tužbeni zahtjev. tužitelj podnio reviziju.
- Concordia namještaj d.o.o. c/a ZGH - Podružnica Zagrebački velesajam, vps: 23.755 tisuća kuna, naknada štete, tužba podnesena 11.05.2016.,

157

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAJA O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / (BILANCE)

Nije bilo nikakvih događaja nakon datuma konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju / (bilance) koji zahtijevaju objavljivanje u konsolidiranim financijskim izvještajima Društva.

37. MIROVINSKO OSIGURANJE

Grupa nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili Upravu. Sukladno tome, nisu utvrđena nikakva rezerviranja za te troškove. Za djelatnike Grupe koji su zaposleni u Republici Hrvatskoj plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim djelatnicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Trenutno Grupa nema preostalih obveza za neisplaćene mirovine, ni za sadašnje ni za bivše zaposlenike.

38. ZAKONSKO I REGULATORNO OKRUŽJE

Poslovanje Grupe, kao i ostvarivanje prihoda je predmet nekoliko zakona od kojih su najznačajniji:

- Zakon o komunalnom gospodarstvu
- Zakon o lokalnoj samoupravi
- Zakon o otpadu
- Zakon o ustanovama
- Zakon o vodama
- Zakon o grobljima
- Zakon o održavanju zgrada
- Zakon o slobodnim zonama

39. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava Društva je usvojila konsolidirane financijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje 31. ožujka 2017. godine.

Ana Stojić Deban
Predsjednica Uprave

158

Daniela Franić
Članica Uprave

Bernard Mršo
Član Uprave

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

